

ธนาคารแห่งประเทศไทย

๙ พฤษภาคม 2561

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร*

บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ทุกบริษัท

ที่ ผนส.(01)ว. 33 /2561 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย
หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ลงวันที่ 11 เมษายน 2561 ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 135 ตอนพิเศษ 105 ง ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 แล้ว และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สาระสำคัญของประกาศฉบับนี้ คือ การปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อลดข้อจำกัดการลงทุนของบริษัทประกันชีวิตในตราสารที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น โดยผ่อนผันไม่ต้องนำเงินลงทุนในตราสารที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น มาหักจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตามสัดส่วนเงินทุนที่มาจากผู้ถือกรรมสิทธิ์ต่อผลรวมของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นในการเงินของบริษัทประกันชีวิต ทั้งนี้ หากกลุ่มธุรกิจทางการเงินใดประสงค์จะใช้วิธีอื่น ให้ขออนุญาตเป็นรายกรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวเมทินี ศุภสวัสดิ์กุล)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 9/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแล
เงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ลงวันที่ 11 เมษายน 2561

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 6938, 0 2283 5839

หมายเหตุ [] ธนาคารจะจัดให้มีการประชุมชี้แจงในวันที่..... ณ

[x] ไม่มีการประชุมชี้แจง

* ไม่รวมสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

ผนสว90-กก00002-25610509

กก000	วันที่ ๙ พ.ค. 2561
-------	--------------------

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการ และร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

www.bot.or.th

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นถึงความจำเป็นของสถาบันการเงินในการดำเนินธุรกิจในรูปแบบของกลุ่มธุรกิจทางการเงินมากขึ้น แต่การดำเนินธุรกิจในลักษณะกลุ่มธุรกิจทางการเงินนั้น หากไม่มีการกำกับดูแลอย่างเหมาะสมก็อาจส่งผลให้การดำเนินธุรกิจมีความเสี่ยงมากขึ้นจนส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสถาบันการเงิน ดังนั้น ในปี 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงมีการออกแนวนโยบายการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เพื่อให้สถาบันการเงินเริ่มทดลองถือปฏิบัติโดยยังไม่มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย ต่อมาเมื่อมีการเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินในพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 66/2551 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2551 เพื่อให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย แต่ในช่วงแรกได้กำหนดให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินถือปฏิบัติในหลักเกณฑ์เชิงคุณภาพมาก่อน จากนั้นได้มีการออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 6/2553 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2553 เพื่อบังคับใช้หลักเกณฑ์อย่างเต็มรูปแบบตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2553 เป็นต้นมา และได้มีการปรับปรุงประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยมาโดยลำดับทั้งในเรื่องของการปรับปรุงให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel III เมื่อปี 2555 การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจสำหรับบริษัทลูกในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบธุรกิจศูนย์ฝึกรบซึ่งเป็นธุรกิจสนับสนุน เมื่อปี 2556 การปรับปรุงตัวอย่างการคำนวณเงินกองทุนและถ้อยคำต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel III รวมถึงการปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุน และกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ให้สอดคล้องและอ้างอิงหลักเกณฑ์ในระดับ Solo basis เมื่อปี 2560

ในการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีการดำเนินธุรกิจในขอบเขตที่เหมาะสมและมีความมั่นคง อันจะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงให้แก่ระบบสถาบันการเงินโดยรวม และเพื่อให้การกำกับดูแลสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินในประเทศไทยสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ดังนั้น การกำหนดให้มีเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงของสถาบันการเงินตามหลักการ Solo basis เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการรองรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจในลักษณะกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงนำหลักการในเรื่องของการดำรงเงินกองทุนภายใต้หลักการของ Basel มาบังคับใช้กับการดำรงเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (Consolidated basis) ทั้งในระดับ Solo Consolidation และระดับ Full Consolidation ควบคู่ไปกับการดำรงเงินกองทุนของสถาบันการเงิน (Solo basis) ด้วย ทั้งนี้ สำหรับบริษัทลูกในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่อยู่ภายใต้หน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะอื่น เช่น สำนักงาน

ฝนสป90-กก00002-25610411

กก 000

วันที่ 12 เม.ย. 2561

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลของตนเช่นเดิม

อย่างไรก็ดี สืบเนื่องจากบทเรียนจากวิกฤตการเงินโลกและปัญหาของสถาบันการเงินที่เกิดขึ้นในหลายประเทศที่ผ่านมา ประกอบกับการที่สถาบันการเงินในต่างประเทศมีการดำเนินธุรกิจที่มีความซับซ้อนและมีความเชื่อมโยงต่อระบบการเงินของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมากขึ้น ทำให้หลายหน่วยงานในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลสถาบันการเงินได้ทบทวนแนวคิดในการกำกับดูแลระบบการเงินของโลกให้มีเสถียรภาพยิ่งขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งคือการปรับปรุงหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนของสถาบันการเงินภายใต้หลักการของ Basel III โดยปรับปรุงองค์ประกอบของเงินกองทุนให้มีคุณภาพมากขึ้น และเพียงพอต่อการรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนภายใต้หลักการ Basel II มาเป็น Basel III โดยมีผลบังคับใช้กับสถาบันการเงินในระดับ Solo basis ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 และบังคับใช้กับกลุ่มธุรกิจทางการเงินตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 เป็นต้นมา เพื่อให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีเงินกองทุนที่มีคุณภาพ สามารถรองรับความเสียหายได้จริงในปริมาณที่สูงขึ้น อันจะส่งผลให้ระบบสถาบันการเงินมีความมั่นคง แข็งแกร่ง และมีเสถียรภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยส่งเสริมให้ระบบสถาบันการเงินไทยมีภูมิคุ้มกันต่อวิกฤตการเงินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เป็นที่ยอมรับและสามารถแข่งขันในเวทีสากลได้

นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการปรับปรุงตัวอย่างการคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินและถ้อยคำในส่วนอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel III และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ เช่น กรณีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต สินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาด หรือมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุน และกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ให้สอดคล้องและอ้างอิงหลักเกณฑ์ในระดับ Solo basis ที่เกี่ยวข้อง

การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินในครั้งนี้เป็นการเพิ่มเติมข้อยกเว้นรายการหักเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินกรณีที่บริษัทประกันชีวิตในกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีการถือหรือลงทุนในตราสารที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น เพื่อลดข้อจำกัดในการลงทุนของบริษัทประกันชีวิต

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 มาตรา 31 มาตรา 57 และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ให้สถาบันการเงิน บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมของสถาบันการเงินในกลุ่มธุรกิจทางการเงินถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 7/2560 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ลงวันที่ 27 เมษายน 2560

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงิน บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมทุกแห่ง ของสถาบันการเงินในกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ยกเว้น สาขาของ ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

“การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน” (Consolidated Supervision) หมายความว่า การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินของสถาบันการเงิน ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยคำนึงถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินโดยรวมที่มีผลกระทบต่อบริษัทในกลุ่ม ธุรกิจทางการเงินและสถาบันการเงินนั้น ๆ ไม่ว่าความเสี่ยงนั้นจะปรากฏอยู่ในบัญชีของสถาบันการเงิน หรือบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินหรือไม่ก็ตาม เพื่อให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินมีการดำเนินธุรกิจขอบเขต ที่เหมาะสมและมีความมั่นคง

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

ก. ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งหมายความรวมถึง ธนาคารพาณิชย์ เพื่อรายย่อย และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แต่ไม่รวมสาขาของ ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

ข. บริษัทเงินทุน

ค. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์

“ธุรกิจทางการเงิน” ให้มีความหมายตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

“ธุรกิจสนับสนุน” ให้มีความหมายตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

“เงินกองทุนทั้งสิ้นของสถาบันการเงิน” ให้มีความหมายตามที่กำหนดในประกาศ ธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย หรือประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรง สินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุน หรือประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี

“ความเสี่ยงด้านเครดิต” หมายความว่า ความเสี่ยงที่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน อาจได้รับความเสียหายเนื่องจากลูกหนี้หรือคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการ ให้สินเชื่อ การลงทุน และการก่อภาระผูกพัน เช่น ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยตามที่ตกลงไว้ กับบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้ ทำให้บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินในฐานะเจ้าหนี้เกิดความเสียหาย

“ความเสี่ยงด้านตลาด” หมายความว่า ความเสี่ยงที่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน อาจได้รับความเสียหายเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของฐานะทั้งที่อยู่ในงบดุลและนอกงบดุลที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย ราคาตราสารทุน อัตราแลกเปลี่ยน และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ โดยการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยและราคาตราสารทุนอาจเกิดจากปัจจัยตลาดทั่วไป (General market risk) และ/หรือ ปัจจัยเฉพาะของผู้ออกตราสารนั้น (Specific risk)

“ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ” หมายความว่า ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่าง ๆ อันเนื่องมาจากความไม่เพียงพอหรือความบกพร่องของกระบวนการภายใน บุคลากร และระบบงานของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หรือจากเหตุการณ์ภายนอกกลุ่มธุรกิจทางการเงิน รวมถึง ความเสี่ยงด้านกฎหมาย (เช่น ความเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้อง ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย หรือถูกทางการเปรียบเทียบปรับ รวมทั้ง ความเสี่ยงจากความเสียหายที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความนอกศาล) แต่ไม่รวมความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk) และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (Reputational risk)

“บัญชีเพื่อการค้า (Trading book)” หมายความว่า ฐานะ (Position) ของตราสารทางการเงิน (Financial instruments) และสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodities) ที่มีเจตนาถือครองไว้เพื่อการค้า (Trading intent) หรือเพื่อป้องกันความเสี่ยงของฐานะอื่น ๆ ในบัญชีเพื่อการค้า รวมทั้ง อนุพันธ์ทางการเงินทุกประเภทที่ไม่ได้นำไปใช้เพื่อป้องกันความเสี่ยงของฐานะในบัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking book) โดยตราสารทางการเงินที่อยู่ในบัญชีเพื่อการค้าต้องไม่มีข้อจำกัดในการซื้อขายหรือในการป้องกันความเสี่ยง นอกจากนี้ ฐานะเหล่านี้ต้องมีการประเมินมูลค่าอย่างถูกต้องที่เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องมีการบริหารจัดการที่ดี

“บัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking book)” หมายความว่า ฐานะของเครื่องมือทางการเงินหรือธุรกรรมอื่นที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า หรือตราสารทางการเงินที่มีเจตนาตั้งแต่ว่าจะถือครองระยะยาวหรือถือจนครบกำหนดอายุ

5.2 การกำกับดูแลความเพียงพอของเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

5.2.1 กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องดำรงเงินกองทุนตามอัตราส่วนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดตามหลักการ Consolidated basis ใน 2 ระดับคือ เงินกองทุนกลุ่มระดับ Solo Consolidation และเงินกองทุนกลุ่มระดับ Full Consolidation เพิ่มเติมจากการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงของสถาบันการเงินตามหลักการ Solo basis

5.2.2 บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่อยู่ภายใต้หน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะอื่น เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลของตนเช่นเดิม

5.3 การจัดหางบการเงินรวมตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

เนื่องจากการดำรงเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องใช้ข้อมูลจากงบการเงินรวม ดังนั้น กลุ่มธุรกิจทางการเงินทั้งในกรณีที่บริษัทแม่เป็นสถาบันการเงิน และกรณีที่บริษัทแม่ไม่ได้เป็นสถาบันการเงิน ต้องจัดหางบการเงินรวมตามวิธีที่มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนดสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินทั้ง 2 ระดับ ได้แก่

5.3.1 งบการเงินรวมของกลุ่ม Solo Consolidation หมายถึง การจัดทำงบการเงินรวมของสถาบันการเงินกับบริษัทลูกในกลุ่ม Solo Consolidation ทุกบริษัท

5.3.2 งบการเงินรวมของกลุ่ม Full Consolidation หมายถึง การจัดทำงบการเงินรวมของบริษัทแม่กับบริษัทลูกในกลุ่มธุรกิจทางการเงินเฉพาะบริษัทที่บริษัทแม่ถือหุ้นทางตรง และ/หรือทางอ้อม รวมทั้ง การถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น ยกเว้น บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยหรือประกันชีวิต ไม่ต้องนำมาจัดทำงบการเงินรวมในทุกกรณี (แม้ว่าบริษัทแม่ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปก็ตาม)

5.4 การดำรงเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

เงินกองทุนทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน คือ เงินกองทุนที่ใช้รองรับความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ เงินกองทุนกลุ่มระดับ Solo Consolidation และเงินกองทุนกลุ่มระดับ Full Consolidation ซึ่งทั้ง 2 ระดับ จะต้องดำรงเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ทั้งนี้ สำหรับกลุ่ม Solo Consolidation ที่มีเฉพาะสถาบันการเงินให้ใช้ข้อมูลจากงบการเงินของสถาบันการเงินในระดับ Solo basis มาคำนวณเงินกองทุนกลุ่มระดับ Solo Consolidation โดยหากสถาบันการเงินนั้นมีเงินลงทุนในบริษัทลูกนอกกลุ่ม Solo Consolidation เงินลงทุนในบริษัทร่วม¹ หรือเงินลงทุนในการร่วมค้า ให้จัดทำงบการเงินที่แสดงเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีส่วนได้เสีย² เพื่อนำมาคำนวณเงินกองทุนกลุ่มระดับ Solo Consolidation

5.4.1 การดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์

กลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ทั้งระดับ Solo Consolidation และระดับ Full Consolidation ต้องดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ เพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดยกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพิ่มเติมในประกาศฉบับนี้ และให้นำประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยในระดับ Solo basis ว่าด้วยเรื่องดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ก. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์

ข. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ

ค. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA)

¹ หมายถึง บริษัทร่วมตามนิยามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

² ให้จัดทำโดยใช้แบบรายงานงบการเงินรวมกลุ่ม Solo Consolidation

ง. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB)

จ. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับธุรกรรมอนุพันธ์

ฉ. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิมนัดชำระราคาและการส่งมอบ และธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ช. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์

ซ. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน

ฌ. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ญ. หลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุนซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดเพิ่มเติมในภายหลัง

5.4.1.1 อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

(1) การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ (Minimum capital requirement) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำเมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งได้แก่ สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต สินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาด และมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ดังนี้

ก. อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น (Common equity tier 1 ratio : CET1 ratio) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.5

ข. อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 (Tier 1 ratio : T1 ratio) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6

ค. อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้น (Total capital ratio : TC ratio) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5

(2) การดำรงเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (Capital buffer)

(2.1) อัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Conservation buffer) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น เพิ่มจากการดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำอีกเกินกว่าร้อยละ 2.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยให้ทยอยดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มอีกมากกว่าร้อยละ 0.625 ในแต่ละปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 จนครบตามที่กำหนดซึ่งมากกว่าร้อยละ 2.5 ในวันที่ 1 มกราคม 2562 เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis

ทั้งนี้ หากกลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มได้ตามที่กำหนด ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่แล้วแต่กรณี จะต้องเก็บสะสมเงินกำไรสุทธิบางส่วนหรือทั้งหมดโดยจำกัดการจัดสรรกำไรสุทธิตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ โดยจะยังไม่ถือว่ากลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และหากธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่แล้วแต่กรณี เก็บสะสมกำไรสุทธิตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว แต่กลุ่มธุรกิจทางการเงินยังไม่สามารถดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนได้ตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ให้บริษัทแม่หารือกับฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ถึงแผนการดำรงเงินกองทุน และให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตามแผนการดำรงเงินกองทุนตามที่หารือต่อไป

(2.2) อัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับความเสี่ยงเชิงระบบที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเศรษฐกิจซบเซา (Countercyclical buffer) ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินดำรงเงินกองทุนขั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนหนึ่งของเจ้าของเพิ่มเติมจากการดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Conservation buffer) อีกร้อยละ 0 ถึง 2.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis เพื่อรองรับความเสี่ยงเชิงระบบที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเศรษฐกิจซบเซา เมื่อมีเหตุการณ์ที่บ่งชี้ว่าภาวะเศรษฐกิจอยู่ในช่วงขาขึ้นและมีความจำเป็นที่จะดำเนินมาตรการนี้

5.4.1.2 การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

กลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ต้องคำนวณเงินกองทุนกลุ่ม 2 ระดับคือ เงินกองทุนกลุ่มระดับ Solo Consolidation และเงินกองทุนกลุ่มระดับ Full Consolidation โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินรวมที่จัดทำตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาคำนวณเงินกองทุนตามองค์ประกอบเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ตามเอกสารแนบ 1

5.4.1.3 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงหรือมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยง

(1) หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

(1.1) การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่มธุรกิจทางการเงินมี 2 วิธี ดังนี้

ก. การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินโดย Standardised Approach (วิธี SA) ตามเอกสารแนบ 2

ข. การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินโดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) ตามเอกสารแนบ 3

(1.2) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation ตามวิธีที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis เลือกใช้ โดยให้นำหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์

โดย Standardised Approach (วิธี SA) หรือหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ทั้งนี้ ในการใช้วิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามวิธีที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis เลือกใช้ ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการยื่นขออนุญาตตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 2 หรือเอกสารแนบ 3 แล้วแต่กรณี

(1.3) ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ได้รับอนุญาตให้ใช้วิธี IRB ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต กลุ่มธุรกิจทางการเงินจะต้องดำเนินการพัฒนาไปใช้วิธี IRB ให้ได้ภายในระยะเวลา 3 ปีนับแต่วันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ใช้วิธี IRB เว้นแต่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะอนุญาตเป็นอย่างอื่น

ทั้งนี้ ในการดำเนินการพัฒนาไปใช้วิธี IRB ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการยื่นขออนุญาตตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 3

(1.4) ในกรณีที่มีการใช้หรือการเปลี่ยนแปลงรายชื่อสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (External credit assessment institutions : ECAIs) วิธีการคำนวณน้ำหนักความเสี่ยงของลูกหนี้ธุรกิจเอกชน หรือวิธีการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตโดยหลักประกันทางการเงิน ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินดำเนินการดังนี้

ก. กรณีกลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้รายชื่อ ECAIs หรือวิธีในการคำนวณน้ำหนักความเสี่ยงของลูกหนี้ธุรกิจเอกชนหรือวิธีในการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตโดยหลักประกันทางการเงินตามที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ ให้บริษัทแม่แจ้งการใช้รายชื่อ ECAIs หรือวิธีการคำนวณน้ำหนักความเสี่ยงของลูกหนี้ธุรกิจเอกชน หรือแจ้งพร้อมจัดส่งแบบประเมินความพร้อมในการถือการเปลี่ยนวิธีการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตโดยหลักประกันทางการเงินมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ข. กรณีกลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA แต่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ใช้วิธี IRB ให้บริษัทเมื่อนำหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(2) หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาด

(2.1) การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาดของกลุ่มธุรกิจทางการเงินมี 3 วิธี ดังนี้

ก. วิธีมาตรฐาน (Standardised Approach)

ข. วิธีแบบจำลอง (Internal Model Approach)

ค. วิธีผสมระหว่างวิธีมาตรฐานกับวิธีแบบจำลอง

(2.2) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาดของกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation ตามวิธีที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis เลือกใช้ และให้นำหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในกรณีที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถใช้วิธีการคำนวณตามวิธีที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis เลือกใช้ได้ ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยต้องชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถใช้วิธีตามวิธีที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis เลือกใช้ได้ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาเป็นรายกรณี

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(2.3) กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis มีปริมาณธุรกรรมในบัญชีเพื่อการค้า (Threshold) ในระดับที่มีนัยสำคัญตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินนั้นคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดทุกองค์ประกอบความเสี่ยงด้านตลาด ได้แก่ องค์ประกอบความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ด้านราคาตราสารทุน ด้านอัตราแลกเปลี่ยน และด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์

(2.4) กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis มีปริมาณธุรกรรมในบัญชีเพื่อการค้าต่ำกว่าระดับที่มีนัยสำคัญตามประกาศที่กล่าวในข้อ (2.3) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด เฉพาะองค์ประกอบความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์ (ถ้ามี)

ทั้งนี้ เว้นแต่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะสั่งการเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดเป็นอย่างอื่น

(2.5) ในกรณีที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินถือตราสารที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น หรือทำธุรกรรมทางการเงินที่มีตราสารอ้างอิงที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น ที่จัดอยู่ในบัญชีเพื่อการค้า และได้หักออกจากเงินกองทุนแล้ว ไม่ต้องนำเงินลงทุนในตราสารหรือจำนวนเงินตามสัญญาของธุรกรรมดังกล่าวตามมูลค่าที่ได้นำไปหักออกจากเงินกองทุนแล้วมาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาด

(2.6) เมื่อคำนวณเงินกองทุนจากปริมาณธุรกรรมรวมตามหลักเกณฑ์ข้างต้นแล้วให้นำผลลัพธ์ที่ได้มาคำนวณเป็นสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาดโดยนำไปคูณกับ 12.5 เพื่อใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินกองทุนขั้นต่ำเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดต่อไป

(2.7) กลุ่มธุรกิจทางการเงินใดประสงค์จะแยกคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดเป็นรายบริษัท ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นรายกรณี โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาอนุญาตเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(3) หลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ

(3.1) การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการของกลุ่มธุรกิจทางการเงินมี 2 วิธี ดังนี้

ก. Basic Indicator Approach (วิธี BIA)

ข. Standardised Approach (วิธี SA-OR)

รวมถึง Alternative Standardised Approach (วิธี ASA)

(3.2) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการของกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation ตามวิธีที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis เลือกใช้ โดยให้นำหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ทั้งนี้ ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ได้รับอนุญาตให้ใช้วิธี SA-OR หรือวิธี ASA ในการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการตามวิธีของธนาคารพาณิชย์ โดยใช้เอกสารแนบ 4 พร้อมจัดส่งแบบประเมินความพร้อมมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(3.3) กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ใช้วิธี SA-OR หรือวิธี ASA ในการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ จะต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยให้นำเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(3.4) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้ข้อมูลจากงบการเงินรวมที่จัดทำตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน มาคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation โดยรายได้ที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องนำมาคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการให้รวมรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดจากธุรกิจหลักทั้งหมดของแต่ละบริษัท เช่น รายได้ที่เกิดจากทรัพย์สินรอการขาย³ ของบริษัทบริหารสินทรัพย์ (หลังหักค่าใช้จ่ายทางตรง เช่น ภาษีธุรกิจเฉพาะและภาษีอื่นที่เกี่ยวข้องกับการขายทรัพย์สิน

³ รายได้ที่เกิดจากทรัพย์สินรอการขายให้จัดเข้าสายธุรกิจประเภท Asset management

รอกการขาย) รายได้ค่านายหน้าของบริษัทหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (หลังหักค่าใช้จ่ายทางตรง เช่น ค่าคอมมิชชั่นจ่าย) รายได้ของธุรกิจสี่ซึ่ง (หลังหักค่าใช้จ่ายทางตรง เช่น ดอกเบี้ยจ่าย ค่าคอมมิชชั่นจ่าย) ถึงแม้ธนาคารพาณิชย์จะมีได้นำรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางตรงประเภทดังกล่าวไปคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ก็ตาม

5.4.2 การดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุน

กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุน ทั้งระดับ Solo Consolidation และระดับ Full Consolidation ต้องดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุน เพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการเช่นเดียวกับบริษัทเงินทุนในระดับ Solo basis โดยกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุน ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพิ่มเติมในประกาศฉบับนี้ และให้นำประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

5.4.2.1 อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

(1) การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ (Minimum capital requirement)

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุนดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำเมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งได้แก่ สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต สินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาด และมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ เช่นเดียวกับบริษัทเงินทุนในระดับ Solo basis ดังนี้

ก. อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้เจ้าของ (Common equity tier 1 ratio : CET1 ratio) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.5

ข. อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 (Tier 1 ratio : T1 ratio) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6

ค. อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้น (Total capital ratio : TC ratio) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5

(2) การดำรงเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (Capital buffer)

(2.1) อัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Conservation buffer) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุนดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้เจ้าของ เพิ่มเติมจากการดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำอีกเกินกว่าร้อยละ 2.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยให้ทยอยดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มอีกมากกว่าร้อยละ 0.625 ในแต่ละปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 จนครบตามที่กำหนดซึ่งมากกว่าร้อยละ 2.5 ในวันที่ 1 มกราคม 2564 เช่นเดียวกับบริษัทเงินทุนในระดับ Solo basis ดังนี้

หน่วย: ร้อยละ

อัตราส่วนเงินกองทุน	1 ม.ค. 2561	1 ม.ค. 2562	1 ม.ค. 2563	1 ม.ค. 2564
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็น ส่วนของเจ้าของ (CET1 ratio)	5.125	5.75	6.375	7
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 (Tier 1 ratio)	6.625	7.25	7.875	8.5
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้น (Total capital ratio)	9.125	9.75	10.375	11

ทั้งนี้ หากกลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มได้ตามที่กำหนด บริษัทเงินทุนหรือบริษัทแม่แล้วแต่กรณี จะต้องเก็บสะสมเงินกำไรสุทธิบางส่วนหรือทั้งหมดโดยจำกัดการจัดสรรกำไรสุทธิตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุน โดยจะยังไม่ถือว่ากลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนตาม มาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และหากบริษัทเงินทุนหรือบริษัทแม่แล้วแต่กรณี เก็บสะสมกำไรสุทธิตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว แต่กลุ่มธุรกิจทางการเงินยังไม่สามารถดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนได้ตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ให้บริษัทแม่หารือกับฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ถึงแผนการดำรงเงินกองทุน และให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตามแผนการดำรงเงินกองทุนตามที่หารือต่อไป

(2.2) อัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับ

ความเสี่ยงเชิงระบบที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเศรษฐกิจซบ (Countercyclical buffer) ธนาคารแห่งประเทศไทย อาจกำหนดให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินดำรงเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของเพิ่มเติมจากการดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Conservation buffer) อีกร้อยละ 0 ถึง 2.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เช่นเดียวกับบริษัทเงินทุนในระดับ Solo basis เพื่อรองรับความเสี่ยงเชิงระบบที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเศรษฐกิจซบ เมื่อมีเหตุการณ์ที่บ่งชี้ว่าภาวะเศรษฐกิจอยู่ในช่วงขาขึ้นและมีความจำเป็นที่จะดำเนินมาตรการนี้

5.4.2.2 การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุนต้องคำนวณเงินกองทุนกลุ่ม 2 ระดับคือ เงินกองทุนกลุ่มระดับ Solo Consolidation และเงินกองทุนกลุ่มระดับ Full Consolidation โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินรวมที่จัดทำตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาคำนวณเงินกองทุนตามองค์ประกอบเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุน โดยให้นำหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุนมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพิ่มเติมสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เดียวกับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 1

5.4.2.3 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงหรือมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยง

สำหรับหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาด และหลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเงินทุนนำหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุนมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพิ่มเติมสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เดียวกับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ตามที่กำหนดในข้อ 5.4.1.3

5.4.3 การดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ทั้งระดับ Solo Consolidation และระดับ Full Consolidation ต้องดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เพื่อรองรับความเสี่ยงของสินทรัพย์ และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เช่นเดียวกับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ในระดับ Solo basis โดยกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพิ่มเติมในประกาศฉบับนี้ และให้นำประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

5.4.3.1 อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

(1) การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ (Minimum capital requirement) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำเมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งได้แก่ สินทรัพย์ที่ต้องนำมาดำรงเงินกองทุน และมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ เช่นเดียวกับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ในระดับ Solo basis โดยมีอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้น (Total capital ratio : TC ratio) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5

(2) การดำรงเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (Capital buffer)

(2.1) อัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Conservation buffer) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนเพิ่มเติมจากการดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำอีกเกินกว่าร้อยละ 2.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยให้ทยอยดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มอีกมากกว่าร้อยละ 0.625 ในแต่ละปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 จนครบตามที่กำหนดซึ่งมากกว่าร้อยละ 2.5 ในวันที่ 1 มกราคม 2564 เช่นเดียวกับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ในระดับ Solo basis ดังนี้

หน่วย: ร้อยละ

อัตราส่วนเงินกองทุน	1 ม.ค. 2561	1 ม.ค. 2562	1 ม.ค. 2563	1 ม.ค. 2564
อัตราส่วนเงินกองทุน (Total capital ratio)	9.125	9.75	10.375	11

ทั้งนี้ หากกลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มได้ตามที่กำหนด บริษัทเครดิตฟองซิเอร์หรือบริษัทแม่แล้วแต่กรณี จะต้องเก็บสะสมเงินกำไรสุทธิบางส่วนหรือทั้งหมดโดยจำกัดการจัดสรรกำไรสุทธิตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์

สภาพคล่องสำหรับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ โดยจะยังไม่ถือว่ากลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และหากบริษัทเครดิตฟองซิเอร์หรือบริษัทแม่แล้วแต่กรณี เก็บสะสมกำไรสุทธิตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว แต่กลุ่มธุรกิจทางการเงินยังไม่สามารถดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนได้ตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ให้บริษัทแม่หรือกับฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ถึงแผนการดำรงเงินกองทุน และให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตามแผนการดำรงเงินกองทุนตามที่หารือต่อไป

(2.2) อัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับความเสี่ยงเชิงระบบที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเศรษฐกิจซบเซา (Countercyclical buffer) ธนาคารแห่งประเทศไทย อาจกำหนดให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินดำรงเงินกองทุนทั้งสิ้นเพิ่มเติมจากการดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Conservation buffer) อีกร้อยละ 0 ถึง 2.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เช่นเดียวกับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ในระดับ Solo basis เพื่อรองรับความเสี่ยงเชิงระบบที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเศรษฐกิจซบเซา เมื่อมีเหตุการณ์ที่บ่งชี้ว่าภาวะเศรษฐกิจอยู่ในช่วงขาขึ้นและมีความจำเป็นที่จะดำเนินมาตรการนี้

5.4.3.2 การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ต้องคำนวณเงินกองทุนกลุ่ม 2 ระดับคือ เงินกองทุนกลุ่มระดับ Solo Consolidation และเงินกองทุนกลุ่มระดับ Full Consolidation โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินรวมที่จัดทำตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาคำนวณเงินกองทุนตามองค์ประกอบเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ โดยให้นำหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพิ่มเติมสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามเอกสารแนบ 1 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง

5.4.3.3 การคำนวณสินทรัพย์ที่ต้องนำมาดำรงเงินกองทุนหรือมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยง

- (1) หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์ที่ต้องนำมาดำรงเงินกองทุน
ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์นำสินทรัพย์จากงบการเงินรวมที่จัดทำตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาคำนวณหามูลค่าสินทรัพย์ที่กลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation ต้องนำมาดำรงเงินกองทุน โดยให้นำหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
- (2) หลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยง
ด้านปฏิบัติการ

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ใช้ข้อมูลจากงบการเงินรวมที่จัดทำตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการของกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation

โดยให้นำหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

5.5 การยื่นขออนุญาตใช้วิธีคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงหรือมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงเพื่อดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ในการจัดการตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาพร้อมกับการยื่นขออนุญาตจัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยให้จัดส่งเอกสารดังต่อไปนี้ มายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

5.5.1 กรณีกลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA ให้จัดส่งเอกสารดังต่อไปนี้

(1) หนังสือขออนุญาตการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามเอกสารแนบ 4

(2) แบบประเมินความพร้อมของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดสำหรับการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณเงินกองทุน (Self-Assessment of Compliance – SAC-CRM) และให้นำหลักเกณฑ์ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) หรือหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุน มาใช้บังคับโดยอนุโลม

5.5.2 กรณีกลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB ให้จัดส่งเอกสารดังต่อไปนี้

(1) เอกสารทั้งหมดตามที่กำหนดไว้ในข้อ 5.5.1

(2) ผลการประเมินความพร้อมของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดสำหรับการดำรงเงินกองทุนสำหรับความเสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB โดยให้นำหลักเกณฑ์ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Rating-Based Approach (วิธี IRB) หรือหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุน มาใช้บังคับโดยอนุโลม

5.5.3 กรณีกลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการโดยวิธี SA-OR หรือ ASA ให้จัดส่งเอกสารดังต่อไปนี้

(1) รายละเอียดแผนการเตรียมการรองรับการใช้วิธี SA-OR หรือวิธี ASA ตามที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินเลือกใช้ในการดำรงเงินกองทุนรองรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 4

(2) แบบประเมินความพร้อมของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดสำหรับการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยง

ด้านปฏิบัติการโดยวิธี SA-OR และวิธี ASA (Self-Assessment of Compliance – SAC-OR) ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หรือหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุน มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(3) เอกสารแสดงการจัดแบ่งรายได้จากการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามประเภทสายธุรกิจ (เฉพาะรายได้ของบริษัทที่จัดทำงบการเงินรวมกลุ่มธุรกิจทางการเงิน)

5.5.4 กรณีกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาดโดยวิธีที่ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตพร้อมส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยให้นำหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

5.6 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ให้บริษัทแม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

6. บทเฉพาะกาล

6.1 การดำรงเงินกองทุนตาม Basel III ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติ ดังนี้

6.1.1 ในกรณีที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์มีตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนได้ตาม Basel II ซึ่งออกก่อนวันที่ 1 มกราคม 2556 และมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในเอกสารแนบ 5 และเอกสารแนบ 6 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศนั้น ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินลดการนับหรือทยอยลดการนับตราสารดังกล่าวเป็นเงินกองทุนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป ตามรายละเอียดที่กำหนดในเอกสารแนบ 8 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

6.1.2 ในกรณีที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์มีรายการที่เข้าลักษณะเป็นรายการที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นตามข้อ 5.4.1 (1.5) รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นในข้อ 5.4.1 (3) รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงินในข้อ 5.4.2 (2) และรายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 2 ในข้อ 5.5.4 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ เฉพาะรายการดังต่อไปนี้ ให้นับเพิ่มเงินกองทุนหรือหักเงินกองทุนในอัตราร้อยละ 20 ร้อยละ 40 ร้อยละ 60 ร้อยละ 80 และร้อยละ 100 ต่อปี ตามลำดับ ตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 9 ของประกาศธนาคารแห่ง

ประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- (1) กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้เพื่อขาย
- (2) กำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ
- (3) กำไร (ขาดทุน) จากการประเมินมูลค่ายุติธรรมตราสารอนุพันธ์สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ (Hedges of a net investment in a foreign operation)
- (4) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- (5) กำไรจากการทำธุรกรรมการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitisation)

(6) เงินลงทุนในบริษัทที่ทำธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุน

อย่างไรก็ดี สำหรับรายการ (4) และ (6) นั้น เฉพาะส่วนที่ยังไม่ครบกำหนด ต้องหักออกจากเงินกองทุน ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์นำไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 11 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) หรือเอกสารแนบ 9 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี สำหรับรายการที่อยู่ในบัญชีเพื่อการธนาคาร และตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงินสำหรับรายการที่อยู่ในบัญชีเพื่อการค้า

7. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 เมษายน 2561

(นายวิโรจน์ สันติประภพ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 6938

องค์ประกอบเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

1. องค์ประกอบเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์

องค์ประกอบเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินแบ่งออกเป็นกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation โดยในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยเงินกองทุนชั้นที่ 1 และเงินกองทุนชั้นที่ 2 โดยนำหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้ (ตัวอย่างการจัดทำงบการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุนตาม Basel III สำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ตามเอกสารแนบ 1.1)

1.1 เงินกองทุนชั้นที่ 1 (Tier 1: T1)

1.1.1 เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น (Common equity tier 1 : CET1) ได้แก่ รายการที่สามารถนับเป็น CET1 ได้ ภายหลังรายการปรับและรายการหักต่าง ๆ ดังนี้

(1) รายการที่สามารถนับเป็น CET1

ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (Non-controlling interest : NCI) หลังจากหักจำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนชั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุม (Surplus CET1) ทั้งนี้ จำนวนเงินกองทุนชั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ดังกล่าว เท่ากับร้อยละ 7 ของสินทรัพย์เสี่ยง

ในการคำนวณมูลค่าของ NCI ที่สามารถนับเป็น CET 1 ตามวรรคหนึ่ง ให้นับ NCI ที่มีลักษณะทุกข้อ ดังต่อไปนี้

ก. เป็น NCI ที่เกิดจากการจัดทำงบการเงินรวมระหว่างบริษัทแม่และบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์เท่านั้น

ข. เข้าเงื่อนไขเป็นรายการที่สามารถนับเป็น CET1 เช่นเดียวกับกรณีของธนาคารพาณิชย์

ค. เป็น NCI ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่¹

¹ หมายรวมถึง กรณีที่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินเป็นผู้ให้การสนับสนุนเงินทุนทั้งทางตรงและทางอ้อมให้แก่ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมนั้นด้วย

ในการคำนวณหา Surplus CET1 ให้คำนวณตามสูตร ดังต่อไปนี้

$$\text{Surplus CET1} = \text{NCI Proportion} \times \left\{ \text{CET1} - \text{Subsidiary CET1 Capital} \right\}$$

โดย $\text{NCI Proportion} = \frac{\text{CET1 ของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุม}}{\text{CET1 ทั้งสิ้นของบริษัทลูก}}$

CET1 = มูลค่า CET1 ซึ่งเข้าลักษณะตามวรรค 2 ที่กล่าวข้างต้น

Subsidiary CET1 Capital = จำนวนที่ต่ำกว่าระหว่าง

- ร้อยละ 7 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากการเงินเฉพาะกิจการ กับ
- ร้อยละ 7 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากการเงินรวม

ทั้งนี้ ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (NCI) ตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีลักษณะเป็นการควบคุมร่วมกับบริษัทแม่ เช่น มีสัญญาร่วมลงทุนที่แสดงถึงเจตนาดังกล่าว หรือมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ในการประกอบธุรกิจ ธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทแม่สามารถนับส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (NCI) ดังกล่าวเป็นเงินกองทุนทั้งจำนวนได้เมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว โดยให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(2) รายการหักจาก CET1

ให้หักรายการตาม (2.1) – (2.2) ต่อไปนี้ ก่อนรายการเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุน² ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ ซึ่งกำหนดให้นำผลรวมของเงินลงทุนมาเปรียบเทียบกับร้อยละ 10 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น (Net common equity tier 1) โดยให้นำเฉพาะส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 10 ของ Net common equity tier 1 ไปหักออกจากเงินกองทุน

² ให้นับอัตราการถือหุ้นและคำนวณผลรวมเงินลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อมตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน แม้ว่าเงินลงทุนทางอ้อมจะไม่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมก็ตาม

(2.1) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเงินลงทุนในบริษัทนั้น ไม่ได้ถูกนำมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน³ ถือตราสารทุนที่นับเป็น CET1 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนเองหรือกลุ่มอื่น ให้หักเงินลงทุนในตราสารนั้นออกจาก CET1 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามมูลค่าราคาตามบัญชีที่ตามมาตราฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ยกเว้นกรณีการถือครองตราสารทุนดังกล่าวที่เป็นธุรกรรมปกติของบริษัทตามที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยงหรือเป็นการซื้อขายตราสารทุนระยะสั้นในตลาดที่มีสภาพคล่องสูง หรือเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสำหรับจ่ายชำระคืนแก่ผู้ถือกรรมธรรม์ตามที่ระบุไว้ในสัญญากรรมธรรม์ประกันชีวิต ทั้งนี้ ต้องไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงเกณฑ์ Double gearing โดยปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาอนุญาตเฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(2.1.1) บริษัทหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนที่ถือตราสารทุนดังกล่าวเพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยงหรือที่จัดอยู่ในบัญชีเพื่อการค้า

(2.1.2) บริษัทประกันชีวิตที่ถือตราสารทุนดังกล่าวเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสำหรับจ่ายชำระคืนแก่ผู้ถือกรรมธรรม์ตามที่ระบุไว้ในสัญญากรรมธรรม์ประกันชีวิต เฉพาะส่วนที่ลงทุนในตราสารที่นับเป็น CET1 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่นตามสัดส่วนของรายการหนี้สินจากสัญญาประกันภัยและหนี้สินจากสัญญาลงทุน⁴ต่อผลรวมของหนี้สินและส่วนของเจ้าของที่ได้จากงบการเงินของบริษัทประกันชีวิต ทั้งนี้ หากบริษัทแม่ต้องการใช้วิธีอื่นใดนอกเหนือจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นรายกรณี ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

ธนาคารแห่งประเทศไทยสงวนสิทธิที่จะพิจารณาสั่งการเป็นรายกรณี หากพบว่าบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน หรือบริษัทประกันชีวิต ถือตราสารทุนดังกล่าวในจำนวนที่มีนัยสำคัญหรือไม่เป็นไปตามหลักการที่กล่าวข้างต้น

สำหรับกรณีอื่นให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นรายกรณี ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(2.2) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเงินลงทุนในบริษัทนั้น ไม่ได้ถูกนำมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน³ เป็นผู้ซื้ออนุพันธ์ด้านตราสารทุน (equity derivatives) ที่อ้างอิงตราสารทุนที่นับเป็น CET1 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนเองหรือกลุ่มอื่น ให้หักจำนวนเงินตามสัญญาของธุรกรรมดังกล่าวออกจาก CET1 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

³ หมายรวมถึง บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่กำหนดให้นำมาจัดท่างบการเงินรวม และบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ไม่ได้นำเงินลงทุนในบริษัทนั้นมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เช่น บริษัทประกันวินาศภัย บริษัทประกันชีวิต

⁴ เช่น หนี้สินที่เกิดจากกรรมธรรม์ประกันชีวิตควบการลงทุน (กรรมธรรม์ Unit Linked) เป็นต้น

ตั้งแต่วันแรกของการทำธุรกรรม ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านตลาด (Market derivatives)

1.1.2 เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน (Additional tier 1 : AT1)

ได้แก่ รายการที่สามารถนับเป็น AT1 ภายหลังรายการปรับและรายการหักต่าง ๆ ดังนี้

(1) รายการที่สามารถนับเป็น AT1

รายการที่สามารถนับเป็น AT1 คำนวณจาก T1 (ประกอบด้วย NCI และ AT1) หักด้วย (i) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนชั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก⁵ (Surplus T1) และ (ii) จำนวน NCI ที่ได้นับเป็น CET1 ตามข้อ 1.1.1 (1) แล้ว ทั้งนี้ จำนวนเงินกองทุนชั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ดังกล่าวเท่ากับร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยง

ทั้งนี้ NCI และ AT1 ที่สามารถนับเป็น T1 ตามวรรคหนึ่ง ต้องมีลักษณะทุกข้อ ดังต่อไปนี้

ก. เป็น NCI ที่เกิดจากการจัดทางการเงินรวมตามการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หรือ AT1 ของบริษัทลูก⁶ ที่นำมาจัดทางการเงินรวมตามการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ข. เข้าเงื่อนไขเป็นรายการที่สามารถนับเป็น CET1 หรือ AT1 แล้วแต่กรณี เช่นเดียวกับกรณีของธนาคารพาณิชย์

ค. เป็น NCI หรือ AT1 ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่¹

⁵ หมายถึง บุคคลภายนอกกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีผู้ใช้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทแม่

⁶ หมายรวมถึง ธนาคารพาณิชย์ด้วย ในกรณีกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีธนาคารพาณิชย์เป็นบริษัทลูก

ในการคำนวณหา Surplus T1 ให้คำนวณตามสูตร ดังต่อไปนี้

$$\text{Surplus T1} = \text{T1 Proportion} \times \left\{ \text{CET1 + AT1} - \text{Subsidiary T1 Capital} \right\}$$

โดย T1 Proportion = $\frac{\text{T1 ของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก}}{\text{T1 ทั้งสิ้นของบริษัทลูก}}$

CET1 + AT1 = มูลค่า CET1 และ AT1 ที่สามารถนับเป็น T1 ซึ่งเข้าลักษณะตามวรรค 2 ที่กล่าวข้างต้น

Subsidiary T1 Capital = จำนวนที่ต่ำกว่าระหว่าง

- ร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากการเงินเฉพาะกิจการ กับ
- ร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากการเงินรวม

ทั้งนี้ ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (NCI) ตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีลักษณะเป็นการควบคุมร่วมกับบริษัทแม่ เช่น มีสัญญาร่วมลงทุนที่แสดงถึงเจตนาดังกล่าว หรือมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ในการประกอบธุรกิจ ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่สามารถนับส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (NCI) ดังกล่าวเป็นเงินกองทุนทั้งจำนวนได้เมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว โดยให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(2) รายการหักจาก Additional tier 1

ให้หักรายการตาม (2.1) – (2.3) ต่อไปนี้ ก่อนรายการเงินลงทุนในตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ของบริษัทที่ทำธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุน² เฉพาะกรณีที่ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ ซึ่งกำหนดให้นำผลรวมของเงินลงทุนดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับร้อยละ 10 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของสุทธิ (Net common equity tier 1) โดยให้นำเฉพาะส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 10 ของ Net common equity tier 1 ไปหักออกจากเงินกองทุน

(2.1) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเงินลงทุนในบริษัทนั้นไม่ได้ถูกนำมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน³ ถ้อยตราสารที่นับเป็น AT1 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนเองหรือกลุ่มอื่น ให้หักเงินลงทุนในตราสารนั้นออกจาก AT1 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามมูลค่าราคาตามบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงาน

ทางการเงิน ยกเว้นกรณีการถือครองตราสารดังกล่าวที่เป็นธุรกรรมปกติของบริษัทตามที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยงหรือเป็นการซื้อขายตราสารระยะสั้นในตลาดที่มีสภาพคล่องสูง หรือเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสำหรับจ่ายชำระคืนแก่ผู้ถือกรรมธรรม์ตามที่ระบุไว้ในสัญญากรรมธรรม์ประกันชีวิต ทั้งนี้ ต้องไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงเกณฑ์ Double gearing โดยปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาอนุญาตเฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(2.1.1) บริษัทหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนที่ถือตราสารดังกล่าวเพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยงหรือที่จัดอยู่ในบัญชีเพื่อการค้า

(2.1.2) บริษัทประกันชีวิตที่ถือตราสารดังกล่าวเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสำหรับจ่ายชำระคืนแก่ผู้ถือกรรมธรรม์ตามที่ระบุไว้ในสัญญากรรมธรรม์ประกันชีวิต เฉพาะส่วนที่ลงทุนในตราสารที่นับเป็น AT1 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่นตามสัดส่วนของรายการหนี้สินจากสัญญาประกันภัยและหนี้สินจากสัญญาลงทุน⁴ ต่อผลรวมของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นที่ได้จากงบการเงินของบริษัทประกันชีวิต ทั้งนี้ หากบริษัทแม่ต้องการใช้วิธีอื่นใดนอกเหนือจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นรายกรณี ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

ธนาคารแห่งประเทศไทยสงวนสิทธิที่จะพิจารณาสั่งการเป็นรายกรณี หากพบว่าบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน หรือบริษัทประกันชีวิตถือตราสารดังกล่าวในจำนวนที่มีนัยสำคัญหรือไม่เป็นไปตามหลักการที่กล่าวข้างต้น

สำหรับกรณีอื่นให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นรายกรณี ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(2.2) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเงินลงทุนในบริษัทนั้นไม่ได้ถูกนำมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน³ เป็นผู้ขายประกันความเสี่ยงด้านเครดิต เช่น เป็นผู้ออกตราสารประเภท credit linked note หรือผู้ขาย credit default swap ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นตราสารที่นับเป็น AT1 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนเองหรือกลุ่มอื่น ให้หักจำนวนเงินตามสัญญาของธุรกรรมดังกล่าวออกจาก AT1 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินตั้งแต่วันแรกของการทำธุรกรรม

(2.3) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเงินลงทุนในบริษัทนั้นไม่ได้ถูกนำมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน³ เป็นผู้ซื้ออนุพันธ์ด้านตราสารหนี้หรือตราสารทุน (bond / equity derivatives) ที่อ้างอิงตราสารที่นับเป็น AT1 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนเองหรือกลุ่มอื่น ให้หักจำนวนเงินตามสัญญาของธุรกรรมดังกล่าวออกจาก AT1 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินตั้งแต่วันแรกของการทำธุรกรรม ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านตลาด (Market derivatives)

1.2 เงินกองทุนชั้นที่ 2 (Tier 2 : T2) ได้แก่ ตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ (General provision) และเงินสำรองส่วนเกิน (Surplus of provision) ภายหลังรายการปรับและรายการหักต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1 รายการที่สามารถนับเป็น T2

รายการที่สามารถนับเป็น T2 คำนวณจากเงินกองทุนทั้งสิ้น (TC ซึ่งประกอบด้วย NCI AT1 และ T2) หักด้วย (i) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนชั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก⁵ (Surplus TC) และ (ii) จำนวน NCI และ AT1 ที่ได้นับเป็น CET1 ตามข้อ 1.1.1 (1) และ AT1 ตามข้อ 1.1.2 (1) แล้ว ทั้งนี้ จำนวนเงินกองทุนชั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ดังกล่าว เท่ากับร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยง

ทั้งนี้ NCI AT1 และ T2 ที่สามารถนับเป็น TC ตามวรรคหนึ่ง ต้องมีลักษณะทุกข้อ ดังต่อไปนี้

ก. เป็น NCI ที่เกิดจากการจัดทำงานการเงินรวมตามการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หรือ AT1 ของบริษัทลูก⁶ ที่นำมาจัดทำงานการเงินรวมตามการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินหรือ T2 ของบริษัทลูก⁶ ที่นำมาจัดทำงานการเงินรวมตามการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ข. เข้าเงื่อนไขเป็นรายการที่สามารถนับเป็น CET1 AT1 หรือ T2 แล้วแต่กรณี เช่นเดียวกับกรณีของธนาคารพาณิชย์

ค. เป็น NCI AT1 หรือ T2 ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่¹ ในการคำนวณหา Surplus TC ให้คำนวณตามสูตร ดังต่อไปนี้

$$\text{Surplus TC} = \text{TC Proportion} \times \left\{ \text{CET1 + AT1 + T2} - \text{Subsidiary TC Capital} \right\}$$

โดย $\text{TC Proportion} = \frac{\text{TC ของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก}}{\text{TC ทั้งสิ้นของบริษัทลูก}}$

$\text{CET1 + AT1 + T2} =$ มูลค่า CET1 และ AT1 และ T2 ที่สามารถนับเป็น TC ซึ่งเข้าลักษณะตามวรรค 2 ที่กล่าวข้างต้น

$\text{Subsidiary TC Capital} =$ จำนวนที่ต่ำกว่าระหว่าง

- ร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงานการเงินเฉพาะกิจการ กับ
- ร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงานการเงินรวม

ทั้งนี้ ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (NCI) ตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีลักษณะเป็นการควบคุมร่วมกับบริษัทแม่ เช่น มีสัญญาร่วมลงทุนที่แสดงถึงเจตนาดังกล่าว หรือมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ในการประกอบธุรกิจ ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่สามารถนับส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (NCI) ดังกล่าวเป็นเงินกองทุนทั้งจำนวนได้เมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว โดยให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

1.2.2 เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ (General provision)

General Provision (เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติทั้งหมด แต่ไม่รวมถึงเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติส่วนที่นับเป็น Specific Provision แล้ว) ที่บริษัทในกลุ่ม Solo Consolidation และบริษัทนอกกลุ่ม Solo Consolidation ได้กันไว้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน หรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลบริษัทนั้น หรือตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ให้นำมานับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ได้ ทั้งนี้ บริษัทนอกกลุ่ม Solo Consolidation จะต้องได้รับอนุญาตในหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของแต่ละบริษัทจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน โดยให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตพร้อมชี้แจงรายละเอียดวิธีการจัดชั้นและการกันเงินสำรองของแต่ละบริษัทนอกกลุ่ม Solo Consolidation มายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

1.2.3 รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 2

ให้หักรายการตาม (1) – (3) ต่อไปนี้ ก่อนรายการเงินลงทุนในตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ของบริษัทที่ทำธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุน² เฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ ซึ่งกำหนดให้นำผลรวมของเงินลงทุนดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับร้อยละ 10 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ (Net common equity tier 1) โดยให้นำเฉพาะส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 10 ของ Net common equity tier 1 ไปหักออกจากเงินกองทุน

(1) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเงินลงทุนในบริษัทนั้นไม่ได้ถูกนำมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน³ ถือตราสารที่นับเป็น T2 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนเองหรือกลุ่มอื่น ให้หักเงินลงทุนในตราสารนั้นออกจาก T2 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามมูลค่าราคาตามบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ยกเว้นกรณีการถือครองตราสารดังกล่าวที่เป็นธุรกรรมปกติของบริษัทตามที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยงหรือเป็นการซื้อขายตราสารระยะสั้นในตลาดที่มีสภาพคล่องสูง หรือเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสำหรับจ่ายชำระคืนแก่ผู้ถือกรรมธรรม์ตามที่ระบุไว้ในสัญญากรรมธรรม์ประกันชีวิต ทั้งนี้ ต้องไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงเกณฑ์ Double gearing โดยปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาอนุญาตเฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(1.1) บริษัทหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนที่ถือตราสารดังกล่าวเพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยงหรือที่จัดอยู่ในบัญชีเพื่อการค้า

(1.2) บริษัทประกันชีวิตที่ถือตราสารดังกล่าวเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสำหรับจ่ายชำระคืนแก่ผู้ถือกรมธรรม์ตามที่ระบุไว้ในสัญญากรมธรรม์ประกันชีวิตเฉพาะส่วนที่ลงทุนในตราสารที่นับเป็น T2 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่นตามสัดส่วนของรายการหนี้สินจากสัญญาประกันภัยและหนี้สินจากสัญญาลงทุน⁴ ต่อผลรวมของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นที่ได้จากงบการเงินของบริษัทประกันชีวิต ทั้งนี้ หากบริษัทแม่ต้องการใช้วิธีอื่นใดนอกเหนือจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นรายกรณี ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

ธนาคารแห่งประเทศไทยสงวนสิทธิที่จะพิจารณาสั่งการเป็นรายกรณี หากพบว่าบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน หรือบริษัทประกันชีวิตถือตราสารดังกล่าวในจำนวนที่มีนัยสำคัญหรือไม่เป็นไปตามหลักการที่กล่าวข้างต้น

สำหรับกรณีอื่นให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(2) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเงินลงทุนในบริษัทนั้นไม่ได้ถูกนำมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน³ เป็นผู้ขายประกันความเสี่ยงด้านเครดิต เช่น เป็นผู้ออกตราสารประเภท credit linked note หรือผู้ขาย credit default swap ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นตราสารที่นับเป็น T2 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนเองหรือกลุ่มอื่น ให้หักจำนวนเงินตามสัญญาของธุรกรรมดังกล่าวออกจาก T2 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินตั้งแต่วันแรกของการทำธุรกรรม

(3) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเงินลงทุนในบริษัทนั้นไม่ได้ถูกนำมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน³ เป็นผู้ซื้ออนุพันธ์ด้านตราสารหนี้หรือตราสารทุน (bond / equity derivatives) ที่อ้างอิงตราสารที่นับเป็น T2 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนเองหรือกลุ่มอื่น ให้หักจำนวนเงินตามสัญญาของธุรกรรมดังกล่าวออกจาก T2 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินตั้งแต่วันแรกของการทำธุรกรรม ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านตลาด (Market derivatives)

รายการใดที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ก่อนนับเข้าเป็นเงินกองทุน ให้ใช้หลักการดังกล่าวกับทุกบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

รายการแต่ละประเภทที่นับเข้าเป็น CET1 T1 T2 หรือหักออกจากเงินกองทุน ให้นับเข้าหรือหักออกตามวงระยะเวลาที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยอื่นที่เกี่ยวข้อง ยกเว้นรายการดังต่อไปนี้

1. รายการตามข้อ 1.1.1 (1) ข้อ 1.1.2 (1) และข้อ 1.2.1 ให้ทยอยหักจำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุม (Surplus CET1) และบุคคลภายนอกสำหรับเงินกองทุนชั้นที่ 1 (Surplus T1) และในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอกสำหรับเงินกองทุนทั้งสิ้น (Surplus TC) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป โดยในระยะเวลา 5 ปีแรก ให้ทยอยหักในอัตราร้อยละ 20 ร้อยละ 40 ร้อยละ 60 ร้อยละ 80 และร้อยละ 100 ต่อปี ตามลำดับ

2. รายการดังต่อไปนี้ให้นับเข้าหรือหักออกตามงวดระยะเวลาที่กำหนดดังนี้

รายการ	ทันที	ทุกไตรมาส
1. เงินกองทุนชั้นที่ 1		
1.1 เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น		
รายการของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์เฉพาะส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่สามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (ข้อ 1.1.1 (1))		√
รายการปรับและรายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น		
(1) ผลกำไร (ขาดทุน) ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (cash flow hedge reserve)		
(1.1) ส่วนของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่		√
(1.2) ส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุม		√
(2) เงินลงทุนในตราสารทุนรวมถึงเงินลงทุนในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น นอกจากการถือหุ้นไขว้กันระหว่างธนาคารพาณิชย์กับบริษัทที่ทำธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุน รวมถึง เงินลงทุนในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของบริษัทดังกล่าว และเงินลงทุนในตราสารทุน รวมถึง เงินลงทุนในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ (ข้อ 1.1.1 (2))	√	
(3) มูลค่าของตราสารทุนอ้างอิงที่นับเข้าเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น กรณีเป็นผู้ซื้ออนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารทุน (equity derivatives) (ข้อ 1.1.1 (2))	√	
1.2 เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน		
(1) รายการของบริษัทลูกเฉพาะส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอกที่สามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงินของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (ข้อ 1.1.2 (1))		√
รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน		
(1) เงินลงทุนในตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงินของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น นอกจากการถือตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไขว้กันระหว่างธนาคารพาณิชย์กับบริษัทที่ทำธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจ	√	

รายการ	ทันที	ทุกไตรมาส
สนับสนุน และเงินลงทุนที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ของธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทเงินทุนอื่น (ข้อ 1.1.2 (2))		
(2) มูลค่าของตราสารทางการเงินอ้างอิงที่นับเข้าเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงินของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น กรณีเป็นผู้ซื้ออนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารหนี้หรือตราสารทุน (bond / equity derivatives) และกรณีเป็นผู้ขายข้อตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต (credit derivatives) (ข้อ 1.1.2 (2))	✓	
2. เงินกองทุนชั้นที่ 2		
(1) รายการของบริษัทลูกเฉพาะส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอกที่สามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (ข้อ 1.2.1)		✓
รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 2		
(1) เงินลงทุนในตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่นนอกจากการถือตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ไขว้กันระหว่างธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ทำธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุน และเงินลงทุนในตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนอื่น (ข้อ 1.2.3)	✓	
(2) มูลค่าของตราสารทางการเงินอ้างอิงที่นับเข้าเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น กรณีเป็นผู้ซื้ออนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารหนี้หรือตราสารทุน (bond / equity derivatives) และกรณีเป็นผู้ขายข้อตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต (credit derivatives) (ข้อ 1.2.3)	✓	

ทั้งนี้ หากกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องการใช้วาระระยะเวลาการนับเข้าหรือหักออกจากเงินกองทุนของรายการตามข้อ 1.1 (1.1) และ (1.2) ในตารางข้างต้นเช่นเดียวกับวาระระยะเวลาการนับเข้าหรือหักออกจากเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Solo basis ในส่วนของกำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรรตามที่ได้รับอนุมัติจากมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น หรือตามข้อบังคับของธนาคารพาณิชย์ก็สามารถทำได้ เช่น นับเข้าหรือหักออกทุกงวด 6 เดือน แต่ต้องใช้วาระระยะเวลาดังกล่าวในการนับเข้าหรือหักออกจากเงินกองทุนอย่างสม่ำเสมอ

ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดเงื่อนไขในการคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินเพิ่มเติมในภายหลังได้ ทั้งโดยเป็นการทั่วไปและเป็นรายกรณี

2. องค์ประกอบเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

องค์ประกอบเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินแบ่งออกเป็นกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation โดยในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยเงินกองทุนและรายการหักจากเงินกองทุนตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและ

การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ และให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 รายการหักจากเงินกองทุน โดยให้หักออกจากเงินกองทุนกลุ่มทั้งจำนวน

(1) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเงินลงทุนในบริษัทนั้นไม่ได้ถูกนำมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน³ ถือตราสารทุนหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนเองหรือกลุ่มอื่น ให้หักเงินลงทุนในตราสารนั้นออกจากเงินกองทุนกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามมูลค่าราคาตามบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ยกเว้นกรณีการถือครองตราสารดังกล่าวที่เป็นธุรกรรมปกติของบริษัทตามที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยงหรือเป็นการซื้อขายตราสารระยะสั้นในตลาดที่มีสภาพคล่องสูง หรือเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสำหรับจ่ายชำระคืนแก่ผู้ถือกรรมธรรม์ตามที่ระบุไว้ในสัญญากรรมธรรม์ประกันชีวิต ทั้งนี้ ต้องไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงเกณฑ์ Double gearing โดยปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาอนุญาตเฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(1.1) บริษัทหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนที่ถือตราสารดังกล่าวเพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยงหรือที่จัดอยู่ในบัญชีเพื่อการค้า

(1.2) บริษัทประกันชีวิตที่ถือตราสารดังกล่าวเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสำหรับจ่ายชำระคืนแก่ผู้ถือกรรมธรรม์ตามที่ระบุไว้ในสัญญากรรมธรรม์ประกันชีวิตเฉพาะส่วนที่ลงทุนในตราสารทุนหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่นตามสัดส่วนของรายการหนี้สินจากสัญญาประกันภัยและหนี้สินจากสัญญาลงทุน⁴ ต่อผลรวมของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นที่ได้จากงบการเงินของบริษัทประกันชีวิต ทั้งนี้ หากบริษัทแม่ต้องการใช้วิธีอื่นใดนอกเหนือจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นรายการนี้ ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

ธนาคารแห่งประเทศไทยสงวนสิทธิที่จะพิจารณาสั่งการเป็นรายการนี้ หากพบว่าบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน หรือบริษัทประกันชีวิตถือตราสารดังกล่าวในจำนวนที่มีนัยสำคัญหรือไม่เป็นไปตามหลักการที่กล่าวข้างต้น

สำหรับกรณีอื่นให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายการนี้ ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(2) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่จัดทำงบการเงินรวมของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เป็นผู้ขายประกันความเสี่ยงด้านเครดิต เช่น เป็นผู้ออกตราสารประเภท credit linked note หรือผู้ขาย credit default swap ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น ให้หักจำนวนเงินตามสัญญา (notional amount) ของธุรกรรมดังกล่าวออกจากเงินกองทุนกลุ่มธุรกิจทางการเงินตั้งแต่วันแรกของการทำธุรกรรม

(3) ในกรณีบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่จัดทำงบการเงินรวมของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เป็นผู้ซื้ออนุพันธ์ด้านตราสารหนี้หรือตราสารทุน (bond / equity derivatives) ที่อ้างอิงตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่น ให้หักจำนวนเงินตามสัญญา (notional amount) ของธุรกรรมดังกล่าวออกจากเงินกองทุนกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตั้งแต่วันแรกของการทำธุรกรรม

(4) เงินลงทุนในบริษัทลูกในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย และธุรกิจประกันชีวิตทั้งทางตรงและทางอ้อม

(5) เงินลงทุนในบริษัทลูกในกลุ่มธุรกิจทางการเงินนอกเหนือจากเงินลงทุนตามข้อ (4) ที่บริษัทแม่ถือหุ้นทางตรงและทางอ้อมรวมกันไม่ถึงร้อยละ 50 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น

(6) เงินลงทุนในบริษัทนอกกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่บริษัทแม่ถือหุ้นทางตรงและทางอ้อมรวมกันเกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น ยกเว้น เงินลงทุนในบริษัทดังต่อไปนี้

(6.1) บริษัทที่ประกอบธุรกิจสนับสนุนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงินโดยรวม เช่น บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด บริษัท เนชั่นแนลไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด บริษัท S.W.I.F.T และบริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด

(6.2) บริษัทที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การชำระหนี้ การบังคับชำระหนี้ หรือการประกันการให้สินเชื่อที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(6.3) บริษัทที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชี

ทั้งนี้ เงินลงทุนตามข้อ (4) – (6) ให้หักออกจากเงินกองทุนกลุ่มด้วยมูลค่าเงินลงทุนตามวิธีที่มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนดในการจัดทำงบการเงินรวม โดยพิจารณาจำนวนหุ้นที่สถาบันการเงินหรือบริษัทแม่ถือทางตรงและทางอ้อมรวมกัน ทั้งนี้ เงินลงทุนในบริษัทใดที่ถูกหักออกจากเงินกองทุนแล้ว ไม่ต้องนำเงินลงทุนที่บริษัทนั้นไปลงทุนในบริษัทอื่น ๆ มาหักออกจากเงินกองทุนอีก

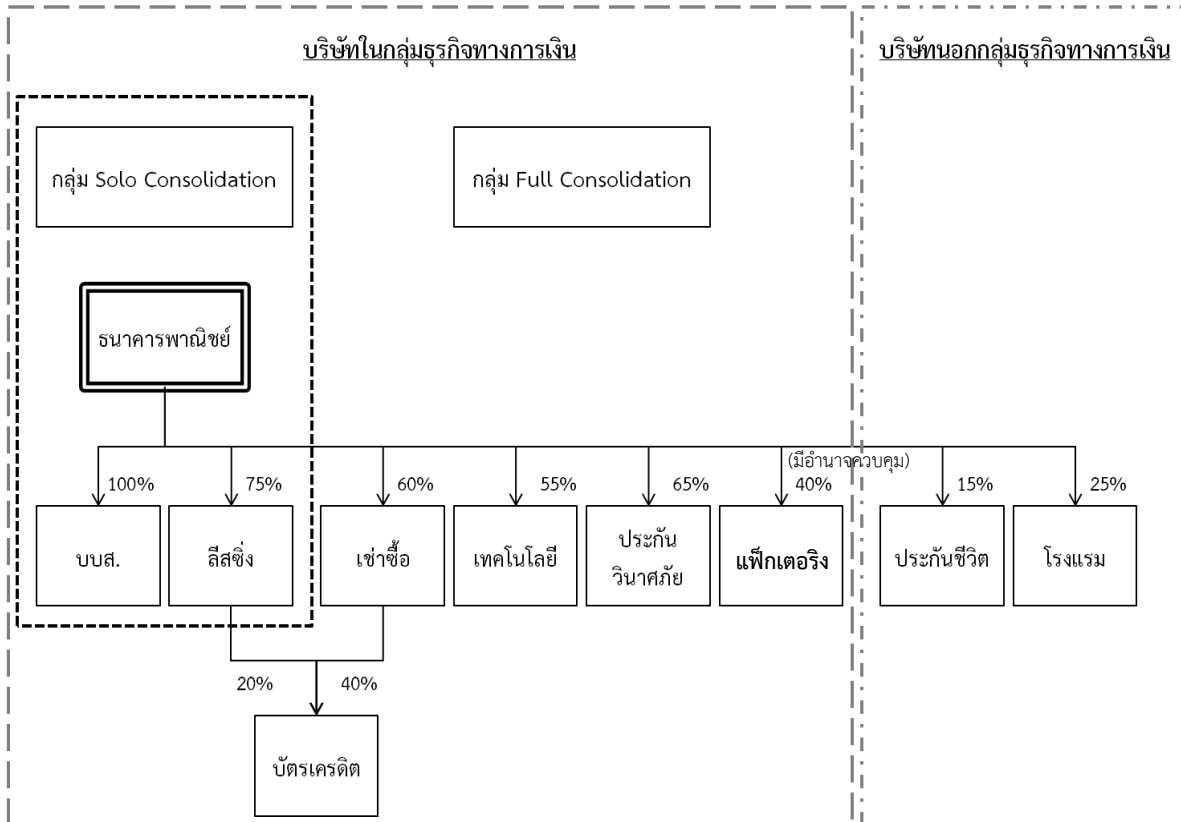
2.2 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (Non-controlling interest : NCI) ที่เกิดจากการจัดทำงบการเงินรวมตามการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ให้นับเป็นเงินกองทุนได้เฉพาะ NCI ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินหรือบริษัทแม่ โดยนับเป็นเงินกองทุนและหักรายการที่ต้องนำมาหักออกจากเงินกองทุน ตามหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับกรณีของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์หรือบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

รายการที่นับเข้าเป็นเงินกองทุนหรือหักออกจากเงินกองทุน ให้นับเข้าหรือหักออกตามงวดระยะเวลาที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ อย่างไรก็ตาม สำหรับรายการตามข้อ (1) – (6) ให้หักออกจากเงินกองทุนทันที

ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดเงื่อนไขในการคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
เพิ่มเติมในภายหลังได้ ทั้งโดยทั่วไปและรายกรณี

**ตัวอย่างการจัดทำงานการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุน
สำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์**

1. กรณีบริษัทแม่เป็นธนาคารพาณิชย์

การจัดทำงานการเงินรวมจะจัดทำเฉพาะสำหรับบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุนที่ธนาคารพาณิชย์มีอำนาจควบคุมกิจการเท่านั้น จากตัวอย่างข้างต้น

- บริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ได้แก่ บริษัทบริหารสินทรัพย์ (บปส.) บริษัทลีสซิ่ง บริษัทเช่าซื้อ บริษัทเทคโนโลยี บริษัทประกันวินาศภัย บริษัทแฟกเตอริง (ถือหุ้น 40% แต่มีอำนาจควบคุมกิจการ) และบริษัทบัตรเครดิต (ถือหุ้นทางอ้อมผ่านบริษัทลีสซิ่งและบริษัทเช่าซื้อ รวม 60%)
- บริษัทนอกกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ได้แก่ บริษัทประกันชีวิต และบริษัทโรงแรม เนื่องจากบริษัทประกันชีวิต แม้จะประกอบธุรกิจทางการเงิน แต่ธนาคารพาณิชย์ไม่มีอำนาจควบคุมกิจการ ส่วนบริษัทโรงแรม เป็นการประกอบธุรกิจอื่นที่ไม่อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ลงทุนเกินร้อยละ 10 ซึ่งธนาคารพาณิชย์จะต้องลดการถือหุ้นลง

ตัวอย่างข้อมูลทางการเงินของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่จะนำมาใช้ประกอบ
การจัดทำงบการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน มีดังนี้

งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

(หน่วย : ลบ.)

ธนาคารพาณิชย์		
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
เงินลงทุนใน ¹		หนี้สิน 40,000
บปส.	1,000	ส่วนของผู้ถือหุ้น 10,000
ลีสซิ่ง	750	
เช่าซื้อ	180	
เทคโนโลยี	110	
ประกันวินาศภัย	1,040	
ประกันชีวิต	300	
แฟ็กเตอริง	160	
โรงแรม	75	
สินทรัพย์อื่น	46,385	
	50,000	50,000

บริหารสินทรัพย์ (บปส.)		
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
สินทรัพย์ภาษีเงินได้	10	หนี้สิน 9,000
รายการตัดบัญชี		ส่วนของผู้ถือหุ้น 1,000
สินทรัพย์อื่น	9,990	
	10,000	10,000

ลีสซิ่ง		
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
เงินลงทุนในบัตรเครดิต	140	หนี้สิน 1,500
สินทรัพย์ภาษีเงินได้	10	ส่วนของผู้ถือหุ้น 1,000
รายการตัดบัญชี		
สินทรัพย์อื่น	2,350	
	2,500	2,500

เช่าซื้อ		
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
เงินลงทุนในบัตรเครดิต	280	หนี้สิน 700
สินทรัพย์ภาษีเงินได้	20	ส่วนของผู้ถือหุ้น 300
รายการตัดบัญชี		
สินทรัพย์อื่น	700	
	1,000	1,000

เทคโนโลยี		
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	50	หนี้สิน 300
สินทรัพย์อื่น	450	ส่วนของผู้ถือหุ้น 200
	500	500

บัตรเครดิต		
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
สินทรัพย์	1,500	หนี้สิน 800
		ส่วนของผู้ถือหุ้น 700
	1,500	1,500

แฟ็กเตอริง		
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
สินทรัพย์	700	หนี้สิน 300
		ส่วนของผู้ถือหุ้น 400
	700	700

ประกันวินาศภัย		
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
สินทรัพย์	5,000	หนี้สิน 3,400
		ส่วนของผู้ถือหุ้น 1,600
	5,000	5,000

ประกันชีวิต		
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
สินทรัพย์	15,000	หนี้สิน 13,000
		ส่วนของผู้ถือหุ้น 2,000
	15,000	15,000

โรงแรม		
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
สินทรัพย์	800	หนี้สิน 500
		ส่วนของผู้ถือหุ้น 300
	800	800

¹ แสดงด้วยราคาตามวิธีส่วนได้เสีย ยกเว้นเงินลงทุนในบริษัทประกันชีวิตที่แสดงด้วยราคาตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง

การให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพันระหว่างบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

(หน่วย : ลบ.)

บริษัทที่ให้สินเชื่อ / ลงทุน / ก่อภาระผูกพัน	บริษัทที่ได้รับสินเชื่อ / ลงทุน / ภาระผูกพัน		เงินลงทุน		เงินให้ สินเชื่อ	ภาระ ผูกพัน	รวม
	ชื่อบริษัท	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	จำนวนเงิน			
ธนาคารพาณิชย์	บปส.	1,000	100	1,000			1,000
ธนาคารพาณิชย์	ลีสซิ่ง	1,000	75	750			750
ธนาคารพาณิชย์	เช่าซื้อ	300	60	180	500	20	700
ธนาคารพาณิชย์	เทคโนโลยี	200	55	110			110
ลีสซิ่ง	บัตรเครดิต	700	20	140	50		190
เช่าซื้อ	บัตรเครดิต	700	40	280			280
ธนาคารพาณิชย์	ประกันวินาศภัย	1,600	65	1,040			1,040
ธนาคารพาณิชย์	แฟ็กเตอร์ริง	400	40	160			160
ธนาคารพาณิชย์	ประกันชีวิต	2,000	15	300			300
ธนาคารพาณิชย์	โรงแรม	300	25	75			75

สมมติฐานเพิ่มเติมประกอบการจัดการทางการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุน
กลุ่มธุรกิจทางการเงิน

- สินทรัพย์อื่นของธนาคารพาณิชย์ และสินทรัพย์และสินทรัพย์อื่นของบริษัทลูก มีน้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 100
- รายการระหว่างกันมีเพียงเงินลงทุน และเงินให้สินเชื่อเท่านั้น
- รายการในส่วนของผู้ถือหุ้นมีเพียงทุนและกำไรสะสม ซึ่งมีคุณสมบัติในการนับเป็นเงินกองทุน CET1 ได้
- บริษัทประกันชีวิตไม่ใช่บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.1 กลุ่ม Solo Consolidation

ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดการทางการเงินรวมกับบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อหรือธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นโดยตรงตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป และคำนวณเงินกองทุน ดังนี้

บริษัท	แนวทางการจัดการทางการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุน
บปส. / ลีสซิ่ง	จัดการทางการเงินรวมกับธนาคารพาณิชย์ เพื่อคำนวณเงินกองทุนในระดับ Solo Consolidation
เช่าซื้อ / เทคโนโลยี / บัตรเครดิต	ไม่ต้องจัดการทางการเงินรวมในระดับ Solo Consolidation เนื่องจากเป็นบริษัทในกลุ่ม Full Consolidation แต่ให้นำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวแต่ละบริษัทไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง

บริษัท	แนวทางการจัดทำงานการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุน
ประกันวินาศภัย / ประกันชีวิต / แพ็คเกจ	ไม่ต้องจัดทำงานการเงินรวม เนื่องจาก - บริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิต เป็นบริษัทที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมาจัดทำงานการเงินรวม ตามหลักเกณฑ์การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน - บริษัทแพ็คเกจ เป็นบริษัทที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นน้อยกว่า 50% ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด แต่ให้นำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวทุกบริษัทไปรวมคำนวณ Threshold deduction โดยนำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวทั้งหมดไปคำนวณเปรียบเทียบกับ 10% Net CET1 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในระดับ Solo Consolidation โดยส่วนที่เกินกว่า 10% Net CET1 ให้นำไปหักออกจากเงินกองทุน CET1 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในระดับ Solo Consolidation และส่วนที่ไม่เกิน 10% Net CET1 ให้นำไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงโดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 250 เนื่องจากถือเป็นเงินลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นเกินกว่า 10% ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น
โรงแรม	ไม่ต้องจัดทำงานการเงินรวม เนื่องจากถือเป็นเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ประกอบธุรกิจอื่นที่ไม่ใช่ธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุนที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นเกินกว่า 10% ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น แต่ให้นำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงโดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 1250

1.1.1 การจัดทำงานการเงินรวมของกลุ่ม Solo Consolidation

จากตัวอย่างโครงสร้างกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และข้อมูลทางการเงินของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน สามารถจัดทำงานการเงินรวมได้ตามตาราง ดังนี้

(หน่วย : ลบ.)

	ธนาคารพาณิชย์	บปส.	ลีสซิ่ง	รวม	รายการระหว่างกัน		งการเงินรวม
สินทรัพย์	50,000	10,000	2,500	62,500		1,750 ⁽¹⁾	60,750
หนี้สิน	40,000	9,000	1,500	50,500	-	-	50,500
ส่วนของผู้ถือหุ้น*	10,000	1,000	1,000	12,000	2,000 ⁽²⁾		10,000
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม						250 ⁽³⁾	250
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น							60,750

* เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่รวมส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

รายละเอียดการคำนวณรายการระหว่างกัน

(1) ตัดรายการเงินลงทุนระหว่างกัน (สินทรัพย์) โดยใช้มูลค่าเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย (Equity) ใน บปส. และบริษัทลีสซิ่ง

$$= \text{เงินลงทุนใน บปส.} + \text{เงินลงทุนในบริษัทลีสซิ่ง}$$

$$= 1,000 + 750 = 1,750$$

- (2) ตัดรายการส่วนของผู้ถือหุ้นระหว่างกัน
- $$= \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นใน บบส.} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทลีสซิ่ง}$$
- $$= 1,000 + 1,000 = 2,000$$
- (3) บันทึกรายการส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่เกิดจากการทำงบการเงินรวม
- $$= \text{สัดส่วนของ NCI} \times \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทลีสซิ่ง}$$
- $$= 25\% \times 1,000 = 250$$

การบันทึกบัญชีรายการระหว่างกันในการจัดทำงบการเงินรวม

Dr. ส่วนของผู้ถือหุ้น	2,000	
Cr. เงินลงทุน		1,750
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		250

1.1.2 การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่ม Solo Consolidation

จากข้อมูลงบการเงินรวมข้างต้น สามารถคำนวณเงินกองทุนได้ดังนี้

(1) เงินกองทุน CET1

ก. เงินกองทุน CET1 ก่อนรายการปรับและรายการหัก

$$= 10,000 + \text{NCI ส่วนที่สามารถนับเป็น CET1 ได้}$$

$$= 10,000 + 0 = 10,000 \text{ ลบ.}$$

ทั้งนี้ NCI ส่วนที่สามารถนับเป็น CET1 ได้ = 0 เนื่องจาก NCI ที่สามารถนับเป็น CET1 ได้ ต้องเป็น NCI ของบริษัทลูกในกลุ่ม Solo Consolidation ที่ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์เท่านั้น ดังนั้น กรณีของกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีบริษัทแม่เป็นธนาคารพาณิชย์ จะไม่มี NCI ส่วนที่สามารถนับเข้าเป็น CET1 ได้ อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์สามารถนำ NCI ของบริษัทลูกในกลุ่ม Solo Consolidation ไปใช้ในการพิจารณานับเข้าเป็น AT1 ได้

ข. รายการปรับและรายการหัก ได้แก่

(i) สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจาก บบส. และบริษัทลีสซิ่ง

$$= 10 + 10 = 20 \text{ ลบ.}$$

(ii) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนที่ไม่ได้จัดทำงบการเงินรวม ซึ่งสามารถคำนวณ² ได้ดังนี้

² เป็นส่วนของการคำนวณ Threshold deduction โดยสามารถอ้างอิงรายละเอียดการคำนวณเพิ่มเติมได้จากประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ

$$\begin{aligned}
&= \text{ผลรวมของเงินลงทุนดังกล่าวในส่วนที่เกินกว่า 10\% Net CET1} \\
&= (\text{เงินลงทุนในบริษัทประกันวินาศภัย} + \text{เงินลงทุนในบริษัทประกันชีวิต} + \\
&\quad \text{เงินลงทุนในบริษัทแพ็คเกจอโรริง}) - 10\% \times (\text{CET1 จากข้อ ก.} - \text{รายการหัก CET1 ซึ่งคือ สินทรัพย์ภาษีเงินได้} \\
&\quad \text{รอการตัดบัญชีของ บบส. และบริษัทลีสซิ่งจากข้อ ข.(i)}) \\
&= (1,040 + 300 + 160) - [10\% \times (10,000 - 20)] \\
&= 1,500 - 998 = 502 \text{ ลบ.}
\end{aligned}$$

ค. เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

$$\begin{aligned}
&= \text{เงินกองทุน CET1 ก่อนรายการปรับและรายการหัก (ข้อ ก.)} - \text{รายการปรับ} \\
&\quad \text{และรายการหัก (ข้อ ข.)} \\
&= 10,000 - 20 - 502 = 9,478 \text{ ลบ.}
\end{aligned}$$

(2) เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ประกอบด้วย เงินกองทุน CET1 และ เงินกองทุน AT1 ของบริษัทในกลุ่ม Solo Consolidation โดยกรณีนี้ CET1 และ AT1 ของบริษัทลูก ที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถนับเป็น T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ได้จะมีเฉพาะรายการของ บริษัทลีสซิ่งเท่านั้น เนื่องจากเป็นบริษัทลูกที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ 100 (ถือเพียงร้อยละ 75)

ก. เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

$$\begin{aligned}
&= \text{เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 1.1.2 (1) ค.} \\
&= 9,478 \text{ ลบ.}
\end{aligned}$$

ข. เงินกองทุน AT1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

AT1 ของกลุ่ม Solo Consolidation คือ T1 หลังหัก (1) จำนวนของส่วนที่ เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น ที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus T1) และ (2) จำนวน NCI ที่ได้นับเป็น CET1 ของกลุ่ม Solo Consolidation แล้ว ซึ่งการคำนวณ AT1 ของบริษัทลูกเป็นดังนี้

(i) จำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer
(Subsidiary T1 Capital)

$$\begin{aligned}
&= \text{จำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูก} \\
&\quad \text{จากงบการเงินเฉพาะกิจการ กับร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินรวม (ซึ่งในกรณีนี้} \\
&\quad \text{ใช้ร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ)} \\
&= 8.5\% \times \text{สินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลีสซิ่ง}^3 \\
&= 8.5\% \times [(2,490 \times 100\%) + (10 \times 0\%)] = 211.65 \text{ ลบ.}
\end{aligned}$$

³ จากตัวอย่างนี้กำหนดให้สินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกมีน้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 100

(ii) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus T1)

$$\text{Surplus T1} = \text{T1 Proportion} \times \left\{ \text{CET1+AT1} - \text{Subsidiary T1 Capital} \right\}$$

$$= 25\% \times (1,000 - 211.65) = 197.09 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น NCI และ AT1 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำการเงินรวมที่สามารถนับเข้าเป็น AT1 ของกลุ่ม Solo Consolidation จึงเท่ากับ

$$\begin{aligned} &= \text{T1} - \text{Surplus T1} - \text{NCI ที่นับเป็น CET1 แล้ว} \\ &= (25\% \times 1,000) - 197.09 - 0 = 52.91 \text{ ลบ.} \end{aligned}$$

ค. เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

= เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 1.1.2 (2) ก. + เงินกองทุน AT1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 1.1.2 (2) ข.

$$= 9,478 \text{ ลบ.} + 52.91 \text{ ลบ.} = 9,530.91 \text{ ลบ.}$$

(3) เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Solo Consolidation

เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Solo Consolidation ประกอบด้วย เงินกองทุน T1 และเงินกองทุน T2 ของบริษัทในกลุ่ม Solo Consolidation โดยกรณีนี้ T1 และ T2 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำการเงินรวมที่สามารถนับเป็น TC ของกลุ่ม Solo Consolidation ได้จะมีเฉพาะรายการของบริษัทลีตซึ่งเท่านั้น เนื่องจากเป็นบริษัทลูกที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ 100 (ถือเพียงร้อยละ 75)

ก. เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

$$\begin{aligned} &= \text{เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 1.1.2 (2) ค.} \\ &= 9,530.91 \text{ ลบ.} \end{aligned}$$

ข. เงินกองทุน T2 ของกลุ่ม Solo Consolidation

T2 ของกลุ่ม Solo Consolidation คือ TC หลังหัก (1) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus TC) และ (2) จำนวน NCI และ AT1 ที่ได้นับเป็น CET1 และ AT1 ของกลุ่ม Solo Consolidation แล้ว ซึ่งการคำนวณ T2 ของบริษัทลูกเป็นดังนี้

(i) จำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer
(Subsidiary TC Capital)

= จำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูก
จากงบการเงินเฉพาะกิจการ กับร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินรวม (ซึ่งในกรณีนี้
ใช้ร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ)

$$= 11\% \times \text{สินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูก}^3$$

$$= 11\% \times [(2,490 \times 100\%) + (10 \times 0\%)] = 273.90 \text{ ลบ.}$$

(ii) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus TC)

$$\text{Surplus TC} = \text{TC Proportion} \times \left\{ \begin{array}{l} \text{CET1+AT1} \\ \text{+T2} \end{array} - \text{Subsidiary TC Capital} \right\}$$

$$= 25\% \times (1,000 - 273.90) = 181.53 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น NCI AT1 และ T2 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถ
นับเข้าเป็น T2 ของกลุ่ม Solo Consolidation จึงเท่ากับ

$$= \text{TC} - \text{Surplus TC} - \text{NCI และ AT1 ที่นับเป็น CET1 และ AT1 แล้ว}$$

$$= (25\% \times 1,000) - 181.53 - 52.91 = 15.56 \text{ ลบ.}$$

ค. เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Solo Consolidation

= เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 1.1.2 (3) ก. +
เงินกองทุน T2 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 1.1.2 (3) ข.

$$= 9,530.91 \text{ ลบ.} + 15.56 \text{ ลบ.} = 9,546.47 \text{ ลบ.}$$

1.1.3 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง

(1) นำผลรวมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10
ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนที่ไม่ได้
จัดทำงบการเงินรวม ในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของ Net CET1 มาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง โดยใช้น้ำหนัก
ความเสี่ยงร้อยละ 250⁴ (ข้อมูลจากข้อ 1.1.2 (1) ข. (ii))

⁴ ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับ
ธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA)

$$= [10\% \times (10,000 - 20)] \times 250\%$$

$$= 998 \times 250\% = 2,495 \text{ ลบ.}$$

(2) นำเงินลงทุนในโรงแรมซึ่งถือเป็นเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ประกอบธุรกิจอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10 มาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 1250²

$$= 75 \times 1250\% = 937.50 \text{ ลบ.}$$

(3) นำสินทรัพย์จากการเงินรวมของกลุ่ม Solo Consolidation ในส่วนที่นอกเหนือจากข้อ (1) และข้อ (2) มาพิจารณาน้ำหนักความเสี่ยง โดยในตัวอย่างนี้กำหนดให้สินทรัพย์ประเภทอื่นมีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100

$$= [(60,750 - 1,040 - 300 - 160 - 75 - 20) \times 100\%] + (20 \times 0\%)$$

$$= 59,155 \text{ ลบ.}$$

(4) นำรายการภาระผูกพันจำนวน 20 ลบ. มาคำนวณค่าแปลงสภาพ (Credit conversion factor: CCF) และน้ำหนักความเสี่ยง ซึ่งในตัวอย่างนี้กำหนดให้รายการภาระผูกพันมีค่าแปลงสภาพที่ร้อยละ 100 และเป็นรายการที่ทำสัญญากับคู่สัญญาที่มีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100

$$= 20 \times 100\% \times 100\% = 20 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น สินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่ม Solo Consolidation

$$= 2,495 + 937.50 + 59,155 + 20 = 62,607.50 \text{ ลบ.}$$

1.1.4 การคำนวณ BIS Ratio

นำเงินกองทุนทั้งสิ้นของกลุ่ม Solo Consolidation มาคิดเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่ม Solo Consolidation

$$= (9,546.47 / 62,607.50) \times 100 = 15.25\%$$

1.2 กลุ่ม Full Consolidation

ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดทำงบการเงินรวมกับบริษัทลูกที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ยกเว้น บริษัทประกันวินาศภัย (สำหรับบริษัทประกันชีวิตตามตัวอย่างนั้นไม่ใช่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน) และคำนวณเงินกองทุน ดังนี้

บริษัท	แนวทางการคำนวณเงินกองทุน
บปส. / สีสซิ่ง / เช่าซื้อเทคโนโลยี / บัตรเครดิต	จัดทำงบการเงินรวมกับธนาคารพาณิชย์เพื่อคำนวณเงินกองทุนในระดับ Full Consolidation
ประกันวินาศภัย / ประกันชีวิต / แพ็กเตอร์	ไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวม เนื่องจาก - บริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิต เป็นบริษัทที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมาจัดทำงบการเงินรวม ตามหลักเกณฑ์การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน - บริษัทแพ็กเตอร์ เป็นบริษัทที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นน้อยกว่า 50% ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

บริษัท	แนวทางการคำนวณเงินกองทุน
	แต่ให้นำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวทุกบริษัทไปรวมคำนวณ Threshold deduction โดยนำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวทั้งหมดไปคำนวณเปรียบเทียบกับ 10% Net CET1 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในระดับ Full Consolidation โดยส่วนที่เกินกว่า 10% Net CET1 ให้นำไปหักออกจากเงินกองทุน CET1 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในระดับ Full Consolidation และส่วนที่ไม่เกิน 10% Net CET1 ให้นำไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 250 เนื่องจากถือเป็นเงินลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นเกินกว่า 10% ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น
โรงแรม	ไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวม เนื่องจากถือเป็นเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ประกอบธุรกิจอื่นที่ไม่ใช่ธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุนที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นเกินกว่า 10% ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น แต่ให้นำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงโดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 1250

1.2.1 การจัดทำการเงินรวมของกลุ่ม Full Consolidation

จากตัวอย่างโครงสร้างกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และข้อมูลทางการเงินของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน สามารถจัดทำงบการเงินรวมได้ตามตาราง ดังนี้

(หน่วย : ลบ.)

	ธนาคารพาณิชย์	บปส.	ลีสซิ่ง	เช่าซื้อ	เทคโนโลยี	บัตรเครดิต	รวม	รายการระหว่างกัน	งบการเงินรวม
สินทรัพย์	50,000	10,000	2,500	1,000	500	1,500	65,500	3,010 ⁽¹⁾	62,490
หนี้สิน	40,000	9,000	1,500	700	300	800	52,300	550 ⁽²⁾	51,750
ส่วนของผู้ถือหุ้น*	10,000	1,000	1,000	300	200	700	13,200	3,200 ⁽³⁾	10,000
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม								740 ⁽⁴⁾	740
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น									62,490

* เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่รวมส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

รายละเอียดการคำนวณรายการระหว่างกัน

(1) ตัดรายการเงินลงทุน และเงินให้กู้ยืมระหว่างกัน (สินทรัพย์) โดยใช้มูลค่าเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย (Equity) ใน บปส. บริษัทลีสซิ่ง บริษัทเช่าซื้อ บริษัทเทคโนโลยี และบริษัทบัตรเครดิต

= (เงินลงทุนใน บปส. + เงินลงทุนในบริษัทลีสซิ่ง + เงินลงทุนในบริษัทเช่าซื้อ + เงินลงทุนในบริษัทเทคโนโลยี + เงินลงทุนในบริษัทบัตรเครดิต) + (เงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ + เงินให้กู้ยืมของบริษัทลีสซิ่ง)

= [1,000 + 750 + 180 + 110 + (140 + 280)] + (500 + 50) = 3,010

(2) ตัดรายการหนี้สินระหว่างกัน

$$= \text{เงินกู้ยืมของบริษัทเช่าซื้อ} + \text{เงินกู้ยืมของบริษัทบัตรเครดิต}$$

$$= 500 + 50 = 550$$

(3) ตัดรายการส่วนของผู้ถือหุ้นระหว่างกัน

$$= \text{ผลรวมของส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทลูก} = 1,000 + 1,000 + 300 + 200 + 700$$

$$= 3,200$$

(4) บันทึกรายการส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่เกิดจากการทำงบการเงินรวม

$$= (\text{สัดส่วนของ NCI} \times \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทลิขสิทธิ์}) + (\text{สัดส่วนของ NCI} \times \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทเช่าซื้อ}) + (\text{สัดส่วนของ NCI} \times \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทเทคโนโลยี}) + (\text{สัดส่วนของ NCI} \times \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทบัตรเครดิต})$$

$$= (25\% \times 1,000) + (40\% \times 300) + (45\% \times 200) + (40\% \times 700) = 740$$

การบันทึกบัญชีรายการระหว่างกันในการจัดทำงบการเงินรวม

Dr. เงินกู้ยืม	550	
Cr. เงินให้กู้ยืม		550
Dr. ส่วนของผู้ถือหุ้น	3,200	
Cr. เงินลงทุน		2,460
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		740

1.2.2 การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่ม Full Consolidation

จากข้อมูลงบการเงินรวมข้างต้น สามารถคำนวณเงินกองทุนได้ดังนี้

(1) เงินกองทุน CET1

ก. เงินกองทุน CET1 ก่อนรายการปรับและรายการหัก

$$= 10,000 + \text{NCI ส่วนที่สามารถนับเป็น CET1 ได้}$$

$$= 10,000 + 0 = 10,000 \text{ ลบ.}$$

ทั้งนี้ NCI ส่วนที่สามารถนับเป็น CET1 ได้ = 0 เนื่องจาก NCI ที่สามารถนับเข้าเป็น CET1 ได้ ต้องเป็น NCI ของบริษัทลูกในกลุ่ม Full Consolidation ที่ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์เท่านั้น ดังนั้น กรณีของกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีบริษัทแม่เป็นธนาคารพาณิชย์ จะไม่มี NCI ส่วนที่สามารถนับเข้าเป็น CET1 ได้ อย่างไรก็ตาม ธนาธิการพาณิชย์สามารถนำ NCI ของบริษัทลูกในกลุ่ม Full Consolidation ไปใช้ในการพิจารณานับเข้าเป็น AT1 ได้

ข. รายการปรับและรายการหัก ได้แก่

(i) สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจาก บบส. บริษัทลีสซิ่ง และบริษัท
เช่าซื้อ = $10 + 10 + 20 = 40$ ลบ.

(ii) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากบริษัทเทคโนโลยี = 50 ลบ.

(iii) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10
ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนที่ไม่ได้
จัดทำงบการเงินรวม ซึ่งสามารถคำนวณ² ได้ดังนี้

= ผลรวมของเงินลงทุนดังกล่าวในส่วนที่เกินกว่า 10% Net CET1

= (เงินลงทุนในบริษัทประกันวินาศภัย + เงินลงทุนในบริษัทประกันชีวิต +
เงินลงทุนในบริษัทแพ็คเกจท่องเที่ยว) - 10% × (CET1 จากข้อ ก. - รายการหัก CET1 ซึ่งคือ สินทรัพย์ภาษี
เงินได้รอการตัดบัญชีของ บบส. บริษัทลีสซิ่ง และบริษัทเช่าซื้อ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากบริษัท
เทคโนโลยีจากข้อ ข.(i) และ (ii))

= $(1,040 + 300 + 160) - [10\% \times (10,000 - 40 - 50)]$

= $1,500 - 991 = 509$ ลบ.

ค. เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Full consolidation

= เงินกองทุน CET1 ก่อนรายการปรับและรายการหัก (ข้อ ก.) - รายการ
ปรับและรายการหัก (ข้อ ข.)

= $10,000 - 40 - 50 - 509 = 9,401$ ลบ.

(2) เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation

เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation ประกอบด้วย เงินกองทุน CET1
และเงินกองทุน AT1 ของบริษัทในกลุ่ม Full Consolidation โดยกรณีนี้ CET1 และ AT1 ของบริษัทลูก
ที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถนับเป็น T1 ของกลุ่ม Full Consolidation ได้จะมีเฉพาะรายการของ
บริษัทลีสซิ่ง บริษัทเช่าซื้อ บริษัทเทคโนโลยี และบริษัทบัตรเครดิตเท่านั้น เนื่องจากเป็นบริษัทลูกที่อยู่
ในกลุ่ม Full Consolidation ที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ 100

ก. เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Full Consolidation

= เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 1.2.2 (1) ค.

= 9,401 ลบ.

ข. เงินกองทุน AT1 ของกลุ่ม Full Consolidation

AT1 ของกลุ่ม Full Consolidation คือ T1 หลังหัก (1) จำนวนของส่วนที่
เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของ
ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus T1) และ (2) จำนวน NCI ที่ได้นับเป็น CET1

ของกลุ่ม Full Consolidation แล้ว ซึ่งการคำนวณ AT1 ของบริษัทลูกเป็นดังนี้

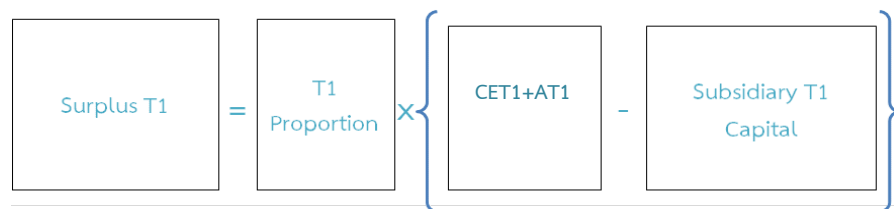
(i) จำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer (Subsidiary T1 Capital)

= จำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูก
จากงบการเงินเฉพาะกิจการ กับร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินรวม (ซึ่งในกรณีนี้
ใช้ร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ)

	บริษัทสีซิง	บริษัทเข้าซื้อ	บริษัทเทคโนโลยี	บริษัทบัตรเครดิต
Subsidiary T1 Capital	$= 8.5\% \times [(2,490 \times 100\%) + (10 \times 0\%)]^3$ $= 211.65$	$= 8.5\% \times [(980 \times 100\%) + (20 \times 0\%)]^3$ $= 83.30$	$= 8.5\% \times [(450 \times 100\%) + (50 \times 0\%)]^3$ $= 38.25$	$= 8.5\% \times (1,500 \times 100\%)^3$ $= 127.50$

$$= 211.65 + 83.30 + 38.25 + 127.50 = 460.70 \text{ ลบ.}$$

(ii) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus T1)

	บริษัทสีซิง	บริษัทเข้าซื้อ	บริษัทเทคโนโลยี	บริษัทบัตรเครดิต
Surplus T1	$= 25\% \times (1,000 - 211.65)$ $= 197.09$	$= 40\% \times (300 - 83.30)$ $= 86.68$	$= 45\% \times (200 - 38.25)$ $= 72.79$	$= 40\% \times (700 - 127.50)$ $= 229.00$

$$= 197.09 + 86.68 + 72.79 + 229 = 585.56 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น NCI และ AT1 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถ
นับเข้าเป็น AT1 ของกลุ่ม Full Consolidation จึงเท่ากับ

$$\begin{aligned}
 &= \text{T1} - \text{Surplus T1} - \text{NCI ที่นับเป็น CET1 แล้ว} \\
 &= [(25\% \times 1,000) + (40\% \times 300) + (45\% \times 200) + (40\% \times 700)] - \\
 &585.56 - 0 \\
 &= 740 - 585.56 = 154.44 \text{ ลบ.}
 \end{aligned}$$

ค. เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation

= เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 1.2.2. (2) ก. +
เงินกองทุน AT1 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 1.2.2 (2) ข.

$$= 9,401 + 154.44 = 9,555.44 \text{ ลบ.}$$

(3) เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Full Consolidation

เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Full Consolidation ประกอบด้วย เงินกองทุน T1 และเงินกองทุน T2 ของบริษัทในกลุ่ม Full Consolidation โดยกรณีนี้ T1 และ T2 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถนับเป็น TC ของกลุ่ม Full Consolidation ได้จะมีเฉพาะรายการของบริษัทลีตซิ่ง บริษัทเช่าซื้อ บริษัทเทคโนโลยี และบริษัทบัตรเครดิตเท่านั้น เนื่องจากเป็นบริษัทลูกที่อยู่ในกลุ่ม Full Consolidation ที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ 100

ก. เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation

= เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 1.2.2 (2) ค.

= 9,555.44 ลบ.

ข. เงินกองทุน T2 ของกลุ่ม Full Consolidation

T2 ของกลุ่ม Full Consolidation คือ TC หลังหัก (1) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus TC) และ (2) จำนวน NCI และ AT1 ที่ได้นับเป็น CET1 และ AT1 ของกลุ่ม Full Consolidation แล้ว ซึ่งการคำนวณ T2 ของบริษัทลูกเป็นดังนี้

(i) จำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer (Subsidiary TC Capital)

= จำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูก จากงบการเงินเฉพาะกิจการ กับร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินรวม (ซึ่งในกรณีนี้ใช้ร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ)

	บริษัทลีตซิ่ง	บริษัทเช่าซื้อ	บริษัทเทคโนโลยี	บริษัทบัตรเครดิต
Subsidiary TC Capital	$= 11\% \times [(2,490 \times 100\%) + (10 \times 0\%)]^3$ $= 273.90$	$= 11\% \times [(980 \times 100\%) + (20 \times 0\%)]^3$ $= 107.80$	$= 11\% \times [(450 \times 100\%) + (50 \times 0\%)]^3$ $= 49.50$	$= 11\% \times (1,500 \times 100\%)^3$ $= 165.00$

= 273.90 + 107.80 + 49.50 + 165.00 = 596.20 ลบ.

(ii) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus TC)

$$\text{Surplus TC} = \text{TC Proportion} \times \left\{ \text{CET1+AT1+T2} - \text{Subsidiary TC Capital} \right\}$$

	บริษัทลีตซิ่ง	บริษัทเช่าซื้อ	บริษัทเทคโนโลยี	บริษัทบัตรเครดิต
Surplus TC	$= 25\% \times (1,000 - 273.90)$ $= 181.53$	$= 40\% \times (300 - 107.80)$ $= 76.88$	$= 45\% \times (200 - 49.50)$ $= 67.73$	$= 40\% \times (700 - 165)$ $= 214.00$

$$= 181.53 + 76.88 + 67.73 + 214.00 = 540.14 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น NCI AT1 และ T2 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถนับเข้าเป็น T2 ของกลุ่ม Full Consolidation จึงเท่ากับ

$$\begin{aligned} &= \text{TC} - \text{Surplus TC} - \text{NCI และ AT1 ที่นับเป็น CET1 และ AT1 แล้ว} \\ &= [(25\% \times 1,000) + (40\% \times 300) + (45\% \times 200) + (40\% \times 700)] - \\ &540.14 - 154.44 \\ &= 740 - 540.14 - 154.44 = 45.42 \text{ ลบ.} \end{aligned}$$

ค. เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Full Consolidation

= เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 1.2.2 (3) ก. + เงินกองทุน T2 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 1.2.2 (3) ข.

$$= 9,555.44 \text{ ลบ.} + 45.42 \text{ ลบ.} = 9,600.86 \text{ ลบ.}$$

1.2.3 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง

(1) นำผลรวมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนที่ไม่ได้จัดทำงบการเงินรวม ในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของ Net CET1 มาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 250 (ข้อมูลจากข้อ 1.2.2 (1) ข. (iii))

$$\begin{aligned} &= [10\% \times (10,000 - 40 - 50)] \times 250\% \\ &= 991 \times 250\% = 2,477.50 \text{ ลบ.} \end{aligned}$$

(2) นำเงินลงทุนในโรงแรมซึ่งถือเป็นเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ประกอบธุรกิจอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10 มาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 1250

$$= 75 \times 1250\% = 937.50 \text{ ลบ.}$$

(3) นำสินทรัพย์จากงบการเงินรวมของกลุ่ม Full Consolidation ในส่วนที่นอกเหนือจากข้อ (1) และข้อ (2) มาพิจารณาน้ำหนักความเสี่ยง โดยในตัวอย่างนี้กำหนดให้สินทรัพย์ประเภทอื่นมีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100

$$\begin{aligned} &= [(62,490 - 1,040 - 300 - 160 - 75 - 90) \times 100\%] + (90 \times 0\%) \\ &= 60,825 \text{ ลบ.} \end{aligned}$$

(4) นำรายการภาระผูกพันจำนวน 20 ลบ. มาคำนวณค่าแปลงสภาพ (Credit conversion factor: CCF) และน้ำหนักความเสี่ยง ซึ่งในตัวอย่างนี้กำหนดให้รายการภาระผูกพันมีค่าแปลงสภาพที่ร้อยละ 100 และเป็นรายการที่ทำสัญญากับคู่สัญญาที่มีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100

$$= 20 \times 100\% \times 100\% = 20 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น สินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่ม Full Consolidation

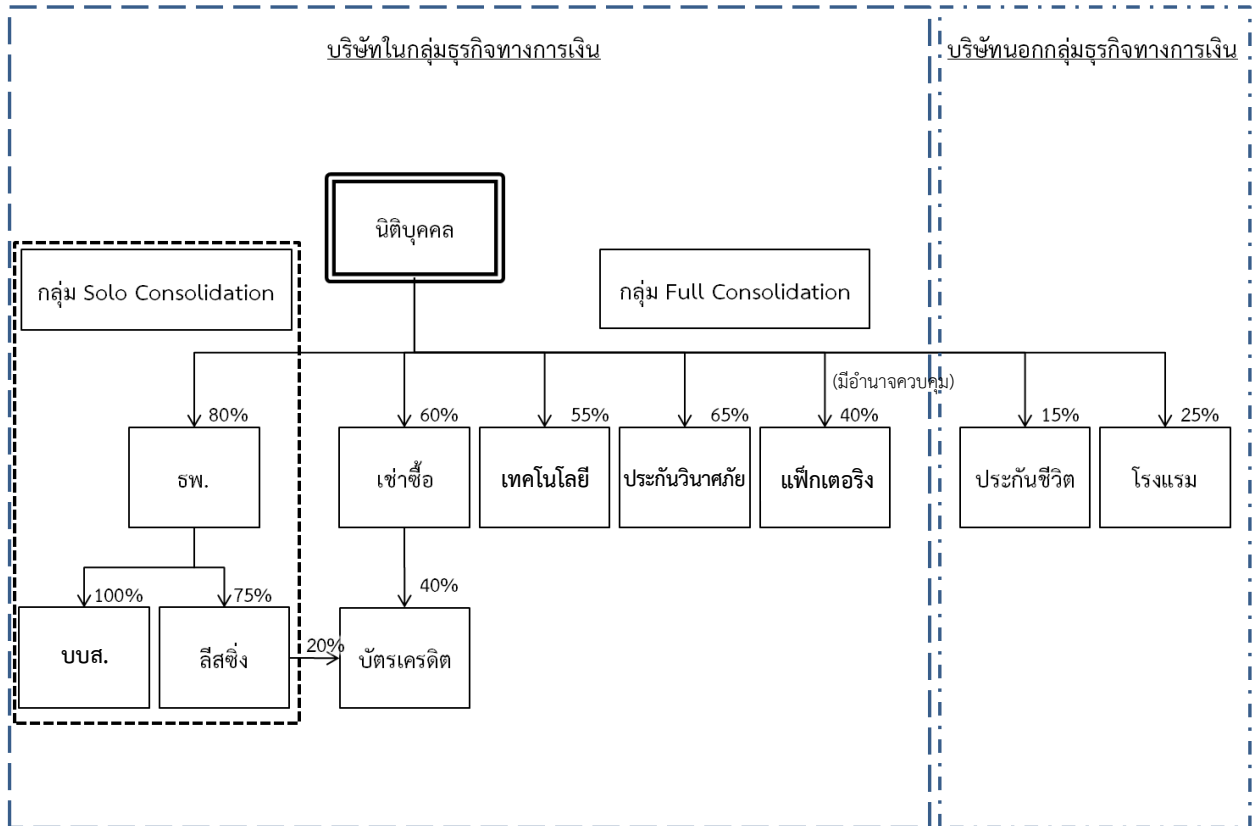
$$= 2,477.50 + 937.50 + 60,825 + 20 = 64,260 \text{ ลบ.}$$

1.2.4 การคำนวณ BIS Ratio

นำเงินกองทุนทั้งสิ้นของกลุ่ม Full Consolidation มาคิดเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่ม Full Consolidation

$$= (9,600.86 / 64,260) \times 100 = 14.94\%$$

2. กรณีบริษัทแม่เป็นนิติบุคคลอื่น

การจัดทำงบการเงินรวมจะจัดทำเฉพาะสำหรับบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุนที่บริษัทแม่มีอำนาจควบคุมกิจการเท่านั้น จากตัวอย่างข้างต้น

- บริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทบริหารสินทรัพย์ (บปส.) บริษัทสลิซซิ่ง บริษัทเช่าซื้อ บริษัทเทคโนโลยี บริษัทประกันวินาศภัย บริษัทแฟ็กเตอร์িং (ถือหุ้น 40% แต่มีอำนาจควบคุมกิจการ) และบริษัทบัตรเครดิต (ถือหุ้นทางอ้อมผ่านบริษัทสลิซซิ่งและบริษัทเช่าซื้อ รวม 60%)
- บริษัทนอกกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ได้แก่ บริษัทประกันชีวิต และบริษัทโรงแรม เนื่องจากบริษัทประกันชีวิต แม้จะประกอบธุรกิจทางการเงิน แต่บริษัทแม่ไม่มีอำนาจควบคุมกิจการ ส่วนบริษัทโรงแรม เป็นการประกอบธุรกิจอื่นที่ไม่อนุญาตให้บริษัทแม่ลงทุนเกินร้อยละ 10 ซึ่งบริษัทแม่จะต้องลดการถือหุ้นลง

**ตัวอย่างข้อมูลทางการเงินของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่จะนำมาใช้ประกอบ
การจัดทำงบการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน มีดังนี้
งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน**

(หน่วย : ลบ.)

นิติบุคคล			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
เงินลงทุนใน ⁵		หนี้สิน	3,200
ธพ.	8,000	ส่วนของผู้ถือหุ้น	8,000
เช่าซื้อ	180		
เทคโนโลยี	110		
ประกันวินาศภัย	1,040		
ประกันชีวิต	300		
แฟ็กเตอร์ริง	160		
โรงแรม	75		
สินทรัพย์อื่น	1,335		
	11,200		11,200

ธนาคารพาณิชย์			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
เงินลงทุนใน		หนี้สิน	40,000
บปส.	1,000	ส่วนของผู้ถือหุ้น	10,000
ลีสซิง	750		
สินทรัพย์อื่น	48,250		
	50,000		50,000

บปส.			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์ภาษีเงินได้	10	หนี้สิน	9,000
รายการตัดบัญชี		ส่วนของผู้ถือหุ้น	1,000
สินทรัพย์อื่น	9,990		
	10,000		10,000

ลีสซิง			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
เงินลงทุนในบัตรเครดิต	140	หนี้สิน	1,500
สินทรัพย์ภาษีเงินได้	10	ส่วนของผู้ถือหุ้น	1,000
รายการตัดบัญชี			
สินทรัพย์อื่น	2,350		
	2,500		2,500

เช่าซื้อ			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
เงินลงทุนในบัตรเครดิต	280	หนี้สิน	700
สินทรัพย์ภาษีเงินได้	20	ส่วนของผู้ถือหุ้น	300
รายการตัดบัญชี			
สินทรัพย์อื่น	700		
	1,000		1,000

เทคโนโลยี			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	50	หนี้สิน	300
สินทรัพย์อื่น	450	ส่วนของผู้ถือหุ้น	200
	500		500

บัตรเครดิต			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์	1,500	หนี้สิน	800
		ส่วนของผู้ถือหุ้น	700
	1,500		1,500

แฟ็กเตอร์ริง			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์	700	หนี้สิน	300
		ส่วนของผู้ถือหุ้น	400
	700		700

ประกันวินาศภัย			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์	5,000	หนี้สิน	3,400
		ส่วนของผู้ถือหุ้น	1,600
	5,000		5,000

ประกันชีวิต			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์	15,000	หนี้สิน	13,000
		ส่วนของผู้ถือหุ้น	2,000
	15,000		15,000

โรงแรม			
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์	800	หนี้สิน	500
		ส่วนของผู้ถือหุ้น	300
	800		800

⁵ แสดงด้วยราคาตามวิธีส่วนได้เสีย ยกเว้นเงินลงทุนในบริษัทประกันชีวิตที่แสดงด้วยราคาตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง

การให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพันระหว่างบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

(หน่วย : ลบ.)

บริษัทที่ให้สินเชื่อ/ ลงทุน/ก่อภาระ ผูกพัน	บริษัทที่ได้รับสินเชื่อ/ลงทุน/ ภาระผูกพัน		เงินลงทุน		เงินให้ สินเชื่อ	ภาระ ผูกพัน	รวม
	ชื่อบริษัท	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	จำนวนเงิน			
นิติบุคคล	ธนาคารพาณิชย์	10,000	80	8,000			8,000
ธนาคารพาณิชย์	บปส.	1,000	100	1,000			1,000
ธนาคารพาณิชย์	ลีสซิ่ง	1,000	75	750			750
ธนาคารพาณิชย์	เช่าซื้อ				500	20	520
นิติบุคคล	เช่าซื้อ	300	60	180			180
นิติบุคคล	เทคโนโลยี	200	55	110			110
ลีสซิ่ง	บัตรเครดิต	700	20	140	50		190
เช่าซื้อ	บัตรเครดิต	700	40	280			280
นิติบุคคล	ประกันวินาศภัย	1,600	65	1,040			1,040
นิติบุคคล	แพคเกจริง	400	40	160			160
นิติบุคคล	ประกันชีวิต	2,000	15	300			300
นิติบุคคล	โรงแรม	300	25	75			75

สมมติฐานเพิ่มเติมประกอบการจัดทำการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุน
กลุ่มธุรกิจทางการเงิน

- สินทรัพย์อื่นของนิติบุคคล สินทรัพย์และสินทรัพย์อื่นของธนาคารพาณิชย์และบริษัทลูกอื่น ๆ มีน้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 100
- รายการระหว่างกันมีเพียงเงินลงทุน และเงินให้สินเชื่อเท่านั้น
- รายการในส่วนของผู้ถือหุ้นมีเพียงทุนและกำไรสะสม ซึ่งมีคุณสมบัติในการนับเป็นเงินกองทุน CET1 ได้
- บริษัทประกันชีวิตไม่ใช่บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.1 กลุ่ม Solo Consolidation

บริษัทแม่ที่เป็นนิติบุคคลต้องจัดทำการเงินรวมสำหรับธนาคารพาณิชย์กับบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อหรือธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นโดยตรงตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป และคำนวณเงินกองทุนดังนี้

บริษัท	แนวทางการจัดทำงบการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุน
บบส. / ลีสซิ่ง	จัดทำงบการเงินรวมกับธนาคารพาณิชย์ เพื่อคำนวณเงินกองทุนในระดับ Solo Consolidation
บัตรเครดิต	ไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวมในระดับ Solo Consolidation เนื่องจากเป็นบริษัทในกลุ่ม Full Consolidation แต่ให้นำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวแต่ละบริษัทไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง

2.1.1 การจัดทำงบการเงินรวมของกลุ่ม Solo Consolidation

จากตัวอย่างโครงสร้างกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และข้อมูลทางการเงินของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน สามารถจัดทำงบการเงินรวมได้ตามตาราง ดังนี้

(หน่วย : ลบ.)

	ธนาคารพาณิชย์	บบส.	ลีสซิ่ง	รวม	รายการระหว่างกัน		งบการเงินรวม
สินทรัพย์	50,000	10,000	2,500	62,500		1,750 ⁽¹⁾	60,750
หนี้สิน	40,000	9,000	1,500	50,500	-	-	50,500
ส่วนของผู้ถือหุ้น*	10,000	1,000	1,000	12,000	2,000 ⁽²⁾		10,000
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม						250 ⁽³⁾	250
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น							60,750

* เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่รวมส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

รายละเอียดการคำนวณรายการระหว่างกัน

(1) ตัดรายการเงินลงทุนระหว่างกัน (สินทรัพย์) โดยใช้มูลค่าเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย (Equity) ใน บบส. และบริษัทลีสซิ่ง

$$\begin{aligned}
 &= \text{เงินลงทุนใน บบส.} + \text{เงินลงทุนในบริษัทลีสซิ่ง} \\
 &= 1,000 + 750 = 1,750
 \end{aligned}$$

(2) ตัดรายการส่วนของผู้ถือหุ้นระหว่างกัน

$$\begin{aligned}
 &= \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นใน บบส.} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทลีสซิ่ง} \\
 &= 1,000 + 1,000 = 2,000
 \end{aligned}$$

(3) บันทึกรายการส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่เกิดจากการทำงบการเงินรวม

$$\begin{aligned}
 &= \text{สัดส่วนของ NCI} \times \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทลีสซิ่ง} \\
 &= 25\% \times 1,000 = 250
 \end{aligned}$$

การบันทึกบัญชีรายการระหว่างกันในการจัดทำงบการเงินรวม

Dr. ส่วนของผู้ถือหุ้น	2,000	
Cr. เงินลงทุน		1,750
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		250

2.1.2 การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่ม Solo Consolidation

จากข้อมูลงบการเงินรวมข้างต้น สามารถคำนวณเงินกองทุนได้ดังนี้

(1) เงินกองทุน CET1**ก. เงินกองทุน CET1 ก่อนรายการปรับและรายการหัก**

$$= 10,000 + \text{NCI ส่วนที่สามารถนับเป็น CET1 ได้}$$

$$= 10,000 + 0 = 10,000 \text{ ลบ.}$$

ทั้งนี้ NCI ส่วนที่สามารถนับเป็น CET1 ได้ = 0 เนื่องจาก NCI ที่สามารถนับเข้าเป็น CET1 ได้ ต้องเป็น NCI ของบริษัทลูกในกลุ่ม Solo Consolidation ที่ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์เท่านั้น ดังนั้น กรณีที่บริษัทลูกในกลุ่ม Solo Consolidation มิได้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ จะไม่มี NCI ส่วนที่สามารถนับเข้าเป็น CET1 ได้ อย่างไรก็ดี ธนาคารพาณิชย์สามารถนำ NCI ของบริษัทลูกในกลุ่ม Solo Consolidation ไปใช้ในการพิจารณานับเข้าเป็น AT1 ได้

ข. รายการปรับและรายการหัก ได้แก่ สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจาก บบส. และบริษัทลีตซิง $= 10 + 10 = 20 \text{ ลบ.}$

ค. เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

$= \text{เงินกองทุน CET1 ก่อนรายการปรับและรายการหัก (ข้อ ก.)} - \text{รายการปรับและรายการหัก (ข้อ ข.)}$

$$= 10,000 - 20 = 9,980 \text{ ลบ.}$$

(2) เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ประกอบด้วย เงินกองทุน CET1 และเงินกองทุน AT1 ของบริษัทในกลุ่ม Solo Consolidation โดยกรณีนี้ CET1 และ AT1 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถนับเป็น T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ได้จะมีเฉพาะรายการของบริษัทลีตซิงเท่านั้น เนื่องจากเป็นบริษัทลูกที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ 100 (ถือเพียงร้อยละ 75)

ก. เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

$$\begin{aligned}
 &= \text{เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 2.1.2 (1) ค.} \\
 &= 9,980 \text{ ลบ.}
 \end{aligned}$$

ข. เงินกองทุน AT1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

AT1 ของกลุ่ม Solo Consolidation คือ T1 หลังหัก (1) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus T1) และ (2) จำนวน NCI ที่ได้นับเป็น CET1 ของกลุ่ม Solo Consolidation แล้ว ซึ่งการคำนวณ AT1 ของบริษัทลูกเป็นดังนี้

(i) จำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer (Subsidiary T1 Capital)

= จำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูก จากงบการเงินเฉพาะกิจการ กับร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินรวม (ซึ่งในกรณีนี้ใช้ร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ)

$$= 8.5\% \times \text{สินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูก}$$

$$= 8.5\% \times [(2,490 \times 100\%) + (10 \times 0\%)] = 211.65 \text{ ลบ.}$$

(ii) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus T1)

$$\begin{array}{|c|} \hline \text{Surplus T1} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline \text{T1} \\ \hline \text{Proportion} \\ \hline \end{array} \times \left\{ \begin{array}{|c|} \hline \text{CET1+AT1} \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|} \hline \text{Subsidiary T1} \\ \hline \text{Capital} \\ \hline \end{array} \right\}$$

$$= 25\% \times (1,000 - 211.65) = 197.09 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น NCI และ AT1 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถนับเข้าเป็น AT1 ของกลุ่ม Solo Consolidation จึงเท่ากับ

$$= \text{T1} - \text{Surplus T1} - \text{NCI ที่นับเป็น CET1 แล้ว}$$

$$= (25\% \times 1,000) - 197.09 - 0 = 52.91 \text{ ลบ.}$$

ค. เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

= เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 2.1.2 (2) ก. + เงินกองทุน AT1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 2.1.2 (2) ข.

$$= 9,980 \text{ ลบ.} + 52.91 \text{ ลบ.} = 10,032.91 \text{ ลบ.}$$

(3) เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Solo Consolidation

เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Solo Consolidation ประกอบด้วย เงินกองทุน T1 และเงินกองทุน T2 ของบริษัทในกลุ่ม Solo Consolidation โดยกรณีนี้ T1 และ T2 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทางการเงินรวมที่สามารถนับเป็น TC ของกลุ่ม Solo Consolidation ได้จะมีเฉพาะรายการของบริษัทที่สืบทอดเท่านั้น เนื่องจากเป็นบริษัทลูกที่ธนาคารพาณิชย์ถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ 100 (ถือเพียงร้อยละ 75)

ก. เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation

$$= \text{เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 2.1.2 (2) ค.}$$

$$= 10,032.91 \text{ ลบ.}$$

ข. เงินกองทุน T2 ของกลุ่ม Solo Consolidation

T2 ของกลุ่ม Solo Consolidation คือ TC หลังหัก (1) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus TC) และ (2) จำนวน NCI และ AT1 ที่ได้นับเป็น CET1 และ AT1 ของกลุ่ม Solo Consolidation แล้ว ซึ่งการคำนวณ T2 ของบริษัทลูกเป็นดังนี้

(i) จำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer (Subsidiary TC Capital)

= จำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ กับร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินรวม (กรณีนี้ใช้ร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ)

$$= 11\% \times \text{สินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทที่สืบทอด}$$

$$= 11\% \times [(2,490 \times 100\%) + (10 \times 0\%)] = 273.90 \text{ ลบ.}$$

(ii) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus TC)

$$\text{Surplus TC} = \text{TC Proportion} \times \left\{ \text{CET1+AT1 +T2} - \text{Subsidiary TC Capital} \right\}$$

$$= 25\% \times (1,000 - 273.90) = 181.53 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น NCI AT1 และ T2 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทางการเงินรวมที่สามารถนับเข้าเป็น T2 ของกลุ่ม Solo Consolidation จึงเท่ากับ

$$= \text{TC} - \text{Surplus TC} - \text{NCI และ AT1 ที่นับเป็น CET1 และ AT1 แล้ว}$$

$$= (25\% \times 1,000) - 181.53 - 52.91 = 15.56 \text{ ลบ.}$$

ค. เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Solo Consolidation

= เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 2.1.2 (3) ก. +
เงินกองทุน T2 ของกลุ่ม Solo Consolidation ตามข้อ 2.1.2 (3) ข.

$$= 10,032.91 + 15.56 = 10,048.47 \text{ ลบ.}$$

2.1.3 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง

(1) นำสินทรัพย์จากการเงินรวมของกลุ่ม Solo Consolidation มาพิจารณาน้ำหนักความเสี่ยง โดยในตัวอย่างนี้กำหนดให้สินทรัพย์ประเภทอื่นมีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100

$$= [(60,750 - 20) \times 100\%] + (20 \times 0\%) = 60,730 \text{ ลบ.}$$

(2) นำรายการภาระผูกพันจำนวน 20 ลบ. มาคำนวณค่าแปลงสภาพ (Credit conversion factor: CCF) และน้ำหนักความเสี่ยง ซึ่งในตัวอย่างนี้กำหนดให้รายการภาระผูกพันมีค่าแปลงสภาพที่ร้อยละ 100 และเป็นรายการที่ทำสัญญากับคู่สัญญาที่มีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100

$$= 20 \times 100\% \times 100\% = 20 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น สินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่ม Solo Consolidation

$$= 60,730 + 20 = 60,750 \text{ ลบ.}$$

2.1.4 การคำนวณ BIS Ratio

นำเงินกองทุนทั้งสิ้นของกลุ่ม Solo Consolidation มาคิดเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่ม Solo Consolidation = $(10,048.47 / 60,750) \times 100 = 16.54\%$

2.2 กลุ่ม Full Consolidation

บริษัทแม่ที่เป็นนิติบุคคลต้องจัดทำงบการเงินรวมกับบริษัทลูกที่บริษัทแม่ที่เป็นนิติบุคคลถือหุ้นทางตรงตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ยกเว้น บริษัทประกันวินาศภัย (สำหรับบริษัทประกันชีวิตตามตัวอย่างนั้นไม่ใช่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน) และคำนวณเงินกองทุนดังนี้

บริษัท	แนวทางการจัดทำงบการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุน
ธนาคารพาณิชย์ / บบส./ ลีสซิ่ง / เช่าซื้อ / เทคโนโลยี / บัตรเครดิต	จัดทำงบการเงินรวมกับบริษัทแม่เพื่อคำนวณเงินกองทุนในระดับ Full Consolidation
ประกันวินาศภัย / ประกันชีวิต / แพ็กเตอร์ริง	ไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวม เนื่องจาก - บริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิต เป็นบริษัทที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมาจัดทำงบการเงินรวม ตามหลักเกณฑ์การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน - บริษัทแพ็กเตอร์ริง เป็นบริษัทที่บริษัทแม่ถือหุ้นน้อยกว่า 50% ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด แต่ให้นำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวทุกบริษัทไปรวมคำนวณ Threshold deduction โดยนำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวทั้งหมดไปคำนวณเปรียบเทียบกับ 10% Net CET1 ของกลุ่มธุรกิจ

บริษัท	แนวทางการจัดการทางการเงินรวมและการคำนวณเงินกองทุน
	ทางการเงินในระดับ Full Consolidation โดยส่วนที่เกินกว่า 10% Net CET1 ให้นำไปหักออกจากเงินกองทุน CET1 ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในระดับ Full Consolidation และส่วนที่ไม่เกิน 10% Net CET1 ให้นำไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 250 เนื่องจากถือเป็นเงินลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินที่บริษัทแม่ถือหุ้นเกินกว่า 10% ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น
โรงแรม	ไม่ต้องจัดการทางการเงินรวม เนื่องจากถือเป็นเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ประกอบธุรกิจอื่นที่ไม่ใช่ธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุนที่บริษัทแม่ถือหุ้นเกินกว่า 10% ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น แต่ให้นำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงโดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 1250

2.2.1 การจัดการทางการเงินรวมของกลุ่ม Full Consolidation

จากตัวอย่างโครงสร้างกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และข้อมูลทางการเงินของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน สามารถจัดการทางการเงินรวมได้ตามตารางดังนี้

(หน่วย : ลบ.)

	นิติบุคคล	ธนาคารพาณิชย์	บปส.	ลีสซิ่ง	เช่าซื้อ	เทคโนโลยี	บัตรเครดิต	รวม	รายการระหว่างกัน	งบการเงินรวม
สินทรัพย์	11,200	50,000	10,000	2,500	1,000	500	1,500	76,700	11,010 ⁽¹⁾	65,690
หนี้สิน	3,200	40,000	9,000	1,500	700	300	800	55,500	550 ⁽²⁾	54,950
ส่วนของผู้ถือหุ้น*	8,000	10,000	1,000	1,000	300	200	700	21,200	13,200 ⁽³⁾	8,000
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม									2,740 ⁽⁴⁾	2,740
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น										65,690

* เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่รวมส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

รายละเอียดการคำนวณรายการระหว่างกัน

(1) ตัดรายการเงินลงทุน และเงินให้กู้ยืมระหว่างกัน (สินทรัพย์) โดยใช้มูลค่าเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย (Equity) ในธนาคารพาณิชย์ บปส. บริษัทลีสซิ่ง บริษัทเช่าซื้อ บริษัทเทคโนโลยี และบริษัทบัตรเครดิต

= (เงินลงทุนในธนาคารพาณิชย์ + เงินลงทุนใน บปส. + เงินลงทุนในบริษัทลีสซิ่ง + เงินลงทุนในบริษัทเช่าซื้อ + เงินลงทุนในบริษัทเทคโนโลยี + เงินลงทุนในบริษัทบัตรเครดิต) + (เงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ + เงินให้กู้ยืมของบริษัทลีสซิ่ง)

= [8,000 + 1,000 + 750 + 180 + 110 + (140 + 280)] + (500 + 50)

= 11,010

(2) ตัดรายการหนี้สินระหว่างกัน

$$\begin{aligned}
 &= \text{เงินกู้ยืมของบริษัทเช่าซื้อ} + \text{เงินกู้ยืมของบริษัทบัตรเครดิต} \\
 &= 500 + 50 \\
 &= 550
 \end{aligned}$$

(3) ตัดรายการส่วนของผู้ถือหุ้นระหว่างกัน

$$\begin{aligned}
 &= \text{ผลรวมของส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทลูก} \\
 &= 10,000 + 1,000 + 1,000 + 300 + 200 + 700 \\
 &= 13,200
 \end{aligned}$$

(4) บันทึกรายการส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่เกิดจากการทำงบการเงินรวม

$$\begin{aligned}
 &= (\text{สัดส่วนของ NCI} \times \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในธนาคารพาณิชย์}) + (\text{สัดส่วนของ NCI} \times \\
 &\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัททิสซิ่ง}) + (\text{สัดส่วนของ NCI} \times \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทเช่าซื้อ}) + (\text{สัดส่วนของ} \\
 &\text{NCI} \times \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทเทคโนโลยี}) + (\text{สัดส่วนของ NCI} \times \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทบัตรเครดิต}) \\
 &= (20\% \times 10,000) + (25\% \times 1,000) + (40\% \times 300) + (45\% \times 200) + (40\% \times 700) \\
 &= 2,740
 \end{aligned}$$

การบันทึกบัญชีรายการระหว่างกันในการจัดทำงบการเงินรวม

Dr. เงินกู้ยืม	550	
Cr. เงินให้กู้ยืม		550
Dr. ส่วนของผู้ถือหุ้น	13,200	
Cr. เงินลงทุน		10,460
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		2,740

2.2.2 การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่ม Full Consolidation

จากข้อมูลงบการเงินรวมข้างต้น สามารถคำนวณเงินกองทุนได้ดังนี้

(1) เงินกองทุน CET1

ก. เงินกองทุน CET1 ก่อนรายการปรับและรายการหัก

$$\begin{aligned}
 &= 8,000 + \text{NCI ส่วนที่สามารถนับเป็น CET1 ได้} \\
 &= 8,000 + 700 = 8,700 \text{ ลบ.}
 \end{aligned}$$

ทั้งนี้ NCI ส่วนที่สามารถนับเป็น CET1 ได้ มีรายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

(1.1) จำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer (Subsidiary CET1 Capital)

= จำนวนที่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ กับร้อยละ 7 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินรวม (ซึ่งในกรณีนี้ใช้ร้อยละ 7 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ)

$$= 7\% \times 50,000 = 3,500 \text{ ลบ.}$$

(1.2) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุม (Surplus CET1)

$$\text{Surplus CET1} = \text{NCI Proportion} \times \left\{ \text{CET1} - \text{Subsidiary CET1 Capital} \right\}$$

$$= 20\% \times (10,000 - 3,500) = 1,300 \text{ ลบ.}$$

(1.3) NCI ของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ที่สามารถนับเข้าเป็น CET1

$$= \text{CET1} - \text{Surplus CET1}$$

$$= (20\% \times 10,000) - 1,300 = 700 \text{ ลบ.}$$

ข. รายการปรับและรายการหัก ได้แก่

(i) สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจาก บบส. บริษัทลีตซิง และบริษัทเช่าซื้อ = $10 + 10 + 20 = 40$ ลบ.

(ii) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากบริษัทเทคโนโลยี = 50 ลบ.

(iii) เงินลงทุนในตราสารทุนที่บริษัทแม่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนที่ไม่ได้จัดทำงบการเงินรวมซึ่งสามารถคำนวณ²ได้ดังนี้

$$= \text{ผลรวมของเงินลงทุนดังกล่าวในส่วนที่เกินกว่า 10\% Net CET1}$$

= (เงินลงทุนในบริษัทประกันวินาศภัย + เงินลงทุนในบริษัทประกันชีวิต + เงินลงทุนในบริษัทแพ็คเกจอริง) - $10\% \times (\text{CET1 จากข้อ ก.} - \text{รายการหัก CET1 ซึ่งคือ สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของ บบส. บริษัทลีตซิง และบริษัทเช่าซื้อ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากบริษัทเทคโนโลยี})$

$$= (1,040 + 300 + 160) - [10\% \times (8,700 - 40 - 50)]$$

$$= 1,500 - 861 = 639 \text{ ลบ.}$$

ค. เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Full Consolidation

= เงินกองทุน CET1 ก่อนรายการปรับและรายการหัก (ข้อ ก.) - รายการปรับและรายการหัก (ข้อ ข.)

$$= 8,700 - 40 - 50 - 639 = 7,971 \text{ ลบ.}$$

(2) เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation

เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation ประกอบด้วย เงินกองทุน CET1 และเงินกองทุน AT1 ของบริษัทในกลุ่ม Full Consolidation โดยกรณีนี้ CET1 และ AT1 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถนับเป็น T1 ของกลุ่ม Full Consolidation ได้จะมีเฉพาะรายการของธนาคารพาณิชย์ บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเช่าซื้อ บริษัทเทคโนโลยี และบริษัทบัตรเครดิตเท่านั้น เนื่องจากเป็นบริษัทลูกที่อยู่ในกลุ่ม Full Consolidation ที่บริษัทแม่ถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ 100

ก. เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Full Consolidation

= เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 2.2.2 (1) ค.

$$= 7,971 \text{ ลบ.}$$

ข. เงินกองทุน AT1 ของกลุ่ม Full Consolidation

AT1 ของกลุ่ม Full Consolidation คือ T1 หลังหัก (1) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus T1) และ (2) จำนวน NCI ที่ได้นับเป็น CET1 ของกลุ่ม Full Consolidation แล้ว ซึ่งการคำนวณ AT1 ของบริษัทลูกเป็นดังนี้

(i) จำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer (Subsidiary T1 Capital)

= จำนวนที่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการกับร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินรวม (ซึ่งในกรณีนี้ใช้ร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ)

	ธนาคารพาณิชย์	บริษัทหลักทรัพย์	บริษัทเช่าซื้อ	บริษัทเทคโนโลยี	บริษัทบัตรเครดิต
Subsidiary T1 Capital	$= 8.5\% \times (50,000 \times 100\%)$ $= 4,250.00$	$= 8.5\% \times [(2,490 \times 100\%) + (10 \times 0\%)]$ $= 211.65$	$= 8.5\% \times [(980 \times 100\%) + (20 \times 0\%)]$ $= 83.30$	$= 8.5\% \times [(450 \times 100\%) + (50 \times 0\%)]$ $= 38.25$	$= 8.5\% \times (1,500 \times 100\%)$ $= 127.50$

$$= 4,250.00 + 211.65 + 83.30 + 38.25 + 127.50$$

$$= 4,710.70 \text{ ลบ.}$$

(ii) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus T1)

$$\text{Surplus T1} = \text{T1 Proportion} \times \left\{ \text{CET1+AT1} - \text{Subsidiary T1 Capital} \right\}$$

	ธนาคารพาณิชย์	บริษัทลีซซิ่ง	บริษัทเช่าซื้อ	บริษัทเทคโนโลยี	บริษัทบัตรเครดิต
Surplus T1	= 20% x (10,000 – 4,250) = 1,150.00	= 25% x (1,000 – 211.65) = 197.09	= 40% x (300 – 83.30) = 86.68	= 45% x (200 – 38.25) = 72.79	= 40% x (700 – 127.50) = 229.00

$$= 1,150.00 + 197.09 + 86.68 + 72.79 + 229.00$$

$$= 1,735.56 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น NCI และ AT1 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถนับเข้าเป็น AT1 ของกลุ่ม Full Consolidation จึงเท่ากับ

$$= \text{T1} - \text{Surplus T1} - \text{NCI ที่นับเป็น CET1 แล้ว}$$

$$= [(20\% \times 10,000) + (25\% \times 1,000) + (40\% \times 300) + (45\% \times 200) + (40\% \times 700)] - 1,735.56 - 700$$

$$= 2,740 - 1,735.56 - 700 = 304.44 \text{ ลบ.}$$

ค. เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation

= เงินกองทุน CET1 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 2.2.2 (2) ก. + เงินกองทุน AT1 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 2.2.2 (2) ข.

$$= 7,971 + 304.44 = 8,275.44 \text{ ลบ.}$$

(3) เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Full Consolidation

เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Full Consolidation ประกอบด้วย เงินกองทุน T1 และเงินกองทุน T2 ของบริษัทในกลุ่ม Full Consolidation โดยกรณีนี้ T1 และ T2 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถนับเป็น TC ของกลุ่ม Full Consolidation ได้จะมีเฉพาะรายการของธนาคารพาณิชย์ บริษัทลีซซิ่ง บริษัทเช่าซื้อ บริษัทเทคโนโลยี และบริษัทบัตรเครดิตเท่านั้น เนื่องจากเป็นบริษัทลูกที่อยู่ในกลุ่ม Full Consolidation ที่บริษัทแม่ถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ 100

ก. เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation

$$= \text{เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 2.2.2 (2) ค.}$$

$$= 8,275.44 \text{ ลบ.}$$

ข. เงินกองทุน T2 ของกลุ่ม Full Consolidation

T2 ของกลุ่ม Full Consolidation คือ TC หลังหัก (1) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus TC) และ (2) จำนวน NCI และ AT1 ที่นับเป็น CET1 และ AT1 ของกลุ่ม Full Consolidation แล้ว ซึ่งการคำนวณ T2 ของบริษัทลูกเป็นดังนี้

(i) จำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer (Subsidiary TC Capital)

= จำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูก จากงบการเงินเฉพาะกิจการกับร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินรวม (ซึ่งในกรณีนี้ใช้ร้อยละ 11 ของสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทลูกจากงบการเงินเฉพาะกิจการ)

	ธนาคารพาณิชย์	บริษัทหลักทรัพย์	บริษัทเช่าซื้อ	บริษัทเทคโนโลยี	บริษัทบัตรเครดิต
Subsidiary TC Capital	= 11% x 50,000 = 5,500.00	= 11% x [(2,490 x 100%) + (10 x 0%)] = 273.90	= 11% x [(980 x 100%) + (20 x 0%)] = 107.80	= 11% x [(450 x 100%) + (50 x 0%)] = 49.50	= 11% x (1,500 x 100%) = 165.00

$$= 5,500.00 + 273.90 + 107.80 + 49.50 + 165.00$$

$$= 6,096.20 \text{ ลบ.}$$

(ii) จำนวนของส่วนที่เกินกว่าจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม Conservation buffer ในส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมและบุคคลภายนอก (Surplus TC)

$$\text{Surplus TC} = \text{TC Proportion} \times \left\{ \text{CET1+AT1 +T2} - \text{Subsidiary TC Capital} \right\}$$

	ธนาคารพาณิชย์	บริษัทหลักทรัพย์	บริษัทเช่าซื้อ	บริษัทเทคโนโลยี	บริษัทบัตรเครดิต
Surplus TC	= 20% x (10,000 - 5,500.00) = 900.00	= 25% x (1,000 - 273.90) = 181.53	= 40% x (300 - 107.80) = 76.88	= 45% x (200 - 49.50) = 67.73	= 40% x (700 - 165) = 214.00

$$= 900.00 + 181.53 + 76.88 + 67.73 + 214.00$$

$$= 1,440.14 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น NCI AT1 และ T2 ของบริษัทลูกที่นำมาจัดทำงบการเงินรวมที่สามารถนับเข้าเป็น T2 ของกลุ่ม Full Consolidation จึงเท่ากับ

$$= \text{TC} - \text{Surplus TC} - \text{NCI และ AT1 ที่นับเป็น CET1 และ AT1 แล้ว}$$

$$\begin{aligned}
&= [(20\% \times 10,000) + (25\% \times 1,000) + (40\% \times 300) + (45\% \times 200) \\
&+ (40\% \times 700)] - 1,440.14 - (700 + 304.44) \\
&= 2,740 - 1,440.14 - 1,004.44 = 295.42 \text{ ลบ.}
\end{aligned}$$

ค. เงินกองทุน TC ของกลุ่ม Full Consolidation

$$\begin{aligned}
&= \text{เงินกองทุน T1 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 2.2.2 (3) ก.} + \\
&\text{เงินกองทุน T2 ของกลุ่ม Full Consolidation ตามข้อ 2.2.2 (3) ข.} \\
&= 8,275.44 + 295.42 = 8,570.86 \text{ ลบ.}
\end{aligned}$$

2.2.3 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง

(1) นำผลรวมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่บริษัทแม่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนที่ไม่ได้จัดทำงบการเงินรวม ในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของ Net CET1 มาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 250 (ข้อมูลจากข้อ 2.2.2 (1) ข. (iii))

$$\begin{aligned}
&= [10\% \times (8,700 - 40 - 50)] \times 250\% \\
&= 861 \times 250\% = 2,152.50 \text{ ลบ.}
\end{aligned}$$

(2) นำเงินลงทุนในโรงแรมซึ่งถือเป็นเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ประกอบธุรกิจอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนที่บริษัทแม่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10 มาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 1250

$$= 75 \times 1250\% = 937.50 \text{ ลบ.}$$

(3) นำสินทรัพย์จากงบการเงินรวมของกลุ่ม Full Consolidation ในส่วนที่นอกเหนือจากข้อ (1) และข้อ (2) มาพิจารณาน้ำหนักความเสี่ยง โดยในตัวอย่างนี้กำหนดให้สินทรัพย์ประเภทอื่นมีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100

$$\begin{aligned}
&= [(65,690 - 1,040 - 160 - 300 - 75 - 90) \times 100\%] + (90 \times 0\%) \\
&= 64,025 \text{ ลบ.}
\end{aligned}$$

(4) นำรายการภาระผูกพันจำนวน 20 ลบ. มาคำนวณค่าแปลงสภาพ (Credit conversion factor: CCF) และน้ำหนักความเสี่ยง ซึ่งในตัวอย่างนี้กำหนดให้รายการภาระผูกพันมีค่าแปลงสภาพ ที่ร้อยละ 100 และเป็นรายการที่ทำสัญญากับคู่สัญญาที่มีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100

$$= 20 \times 100\% \times 100\% = 20 \text{ ลบ.}$$

ดังนั้น สินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่ม Full Consolidation

$$= 2,152.50 + 937.50 + 64,025 + 20 = 67,135 \text{ ลบ.}$$

2.2.4 การคำนวณ BIS Ratio

นำเงินกองทุนทั้งสิ้นของกลุ่ม Full Consolidation มาคิดเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยง
ของกลุ่ม Full Consolidation = $(8,570.86 / 67,135) \times 100$ = 12.77%

หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดย Standardised Approach (วิธี SA)

1. คำจำกัดความ

ให้นำคำจำกัดความตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

2. หลักการ

Standardised Approach (วิธี SA) เป็นวิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตที่กำหนดให้ใช้ข้อมูลจากสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอกในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต โดยน้ำหนักความเสี่ยงจะขึ้นอยู่กับประเภทและคุณภาพของสินทรัพย์และรายการนอกงบดุลของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งเป็นวิธีที่มีความซับซ้อนน้อยกว่าการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) โดยกำหนดให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินนำหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่จะมีการประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่นไว้ในเอกสารแนบฉบับนี้

3. หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation โดยให้นำหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) มาใช้บังคับโดยอนุโลม รวมทั้งปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

3.1 วิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินนำสินทรัพย์และรายการนอกงบดุลจากงบการเงินรวมที่จัดทำตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน มาคำนวณหายอดสุทธิของสินทรัพย์เพื่อนำไปคำนวณหาสินทรัพย์เสี่ยง โดยคูณกับน้ำหนักความเสี่ยงตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA)

3.2 การกำหนดน้ำหนักความเสี่ยงของสินทรัพย์และรายการนอกงบดุล

3.2.1 หลักเกณฑ์ทั่วไป

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินนำสินทรัพย์และรายการนอกงบดุลตามข้อ 3.1 มาพิจารณาจัดประเภทและคุณภาพของสินทรัพย์ และใช้น้ำหนักความเสี่ยงตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์ โดย Standardised Approach (วิธี SA)

3.2.2 เงินสำรอง

เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์และรายการนอกงบดุล ในกรณี Specific provision ที่บริษัทนอกกลุ่ม Solo Consolidation ได้กันไว้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน หรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลบริษัทนั้น หรือตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินให้นำมาหักออกจากสินทรัพย์และรายการนอกงบดุลหรือมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์ในงบดุลก่อนการคูณด้วยน้ำหนักความเสี่ยงที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และนำอัตราการกันเงินสำรองมาเปรียบเทียบกับอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพื่อใช้น้ำหนักความเสี่ยงของลูกหนี้ที่ลดลงได้ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA)

3.2.3 ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน

- (1) กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ใช้วิธี SA ต้องคำนวณความเสี่ยงของลูกหนี้ธุรกิจเอกชนด้วยวิธีเดียวกับธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis
- (2) กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ใช้วิธี IRB ให้คำนวณความเสี่ยงของลูกหนี้ธุรกิจเอกชนโดยเลือกใช้น้ำหนักความเสี่ยงที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดตาม Rating ที่ลูกหนี้ได้รับจากสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (External credit assessment institutions : ECAs) หรือใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 100 กับลูกหนี้ธุรกิจเอกชนทุกราย

3.2.4 ลูกหนี้รายย่อย

ในการพิจารณาคุณสมบัติในเรื่อง Granularity criterion และ Low value of individual exposure ของลูกหนี้รายย่อยของกลุ่มธุรกิจทางการเงินเพื่อใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 75 นั้น กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องนับรวมวงเงินสินเชื่อและการก่อภาระผูกพันที่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินทุกบริษัทให้แก่ลูกหนี้รายย่อยรายเดียวกันรวมผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินนำข้อกำหนดในหนังสือเวียนที่ ธปท.ผนส.(21)ว.1413/2551 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2551 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางการตรวจสอบผู้ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน และที่แก้ไขเพิ่มเติม และแนวทางในการพิสูจน์ผู้ที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

3.2.5 ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์

(1) ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ ประเภทกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์โดยนำหลักทรัพย์นั้นวางเป็นประกัน (ลูกหนี้ margin หรือลูกหนี้ credit balance) ให้ใช้น้ำหนักความเสี่ยงดังต่อไปนี้ ตั้งแต่วันที่สั่งซื้อ (trade date)

(1.1) ลูกหนี้รายย่อยให้ใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 100 โดยไม่ต้องนำไปนับรวมในวงเงินของลูกหนี้รายย่อยตามข้อ 3.2.4

(1.2) ลูกหนี้ที่ไม่ใช่รายย่อย เช่น ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน ลูกหนี้สถาบันการเงิน ให้ใช้น้ำหนักความเสี่ยงตามประเภทลูกหนี้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(2) ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสด ให้ใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่สั่งซื้อ (trade date) จนถึงวันที่ครบกำหนดชำระราคา (settlement date) หากลูกหนี้ผิดนัดชำระราคาในวันดังกล่าว ให้ใช้น้ำหนักความเสี่ยงตามข้อ (1) ตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระราคา

3.2.6 สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่บริษัทบริหารสินทรัพย์รับโอนจากธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทแม่ ให้จัดชั้นและกันเงินสำรองโดยนับระยะเวลาค้างชำระหนี้ต่อเนื่องจากธนาคารพาณิชย์

3.3 การใช้อันดับเครดิต (Rating) จากสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (External credit assessment institutions : ECAs)

3.3.1 กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ใช้วิธี SA

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้ Rating ที่ลูกหนี้แต่ละประเภทของกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้รับจาก ECAs รายเดียวกันกับที่ธนาคารพาณิชย์เลือกใช้ในระดับ Solo basis

3.3.2 กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis ใช้วิธี IRB

ให้บริษัทแม่แจ้งรายชื่อ ECAs ที่จะเลือกใช้กับลูกหนี้แต่ละประเภทของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยอ้างอิงรายชื่อ ECAs ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) โดยกรอรายละเอียดในหนังสือขออนุญาตการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามเอกสารแนบ 4 และส่งมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ตามที่กำหนดในข้อ 4.4.1.3 (1.4) (ข) ของประกาศฉบับนี้

3.4 การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk Mitigation: CRM)

กลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตโดยใช้หลักประกันทางการเงิน (Financial collateral) การหักกลบหนี้ในงบดุล (On-balance sheet netting) และการค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิต (Guarantee and credit derivatives) โดยให้นำหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์

โดย Standardised Approach (วิธี SA) มาใช้บังคับโดยอนุโลม รวมทั้งต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพิ่มเติมดังนี้

3.4.1 หลักประกันทางการเงิน (Financial collateral)

(1) วิธีคำนวณการปรับลดความเสี่ยงด้วยหลักประกันทางการเงิน

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้วิธีคำนวณการปรับลดความเสี่ยงด้วยหลักประกันทางการเงินด้วยวิธีเดียวกับธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis

ในกรณีกลุ่มธุรกิจทางการเงินประมาณค่าปรับลดเอง (Own estimates for haircut) ภายใต้วิธี Comprehensive จะต้องได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย และต้องสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(2) ประเภทของหลักประกันทางการเงิน (Eligible financial collateral)

หลักประกันทางการเงินที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถนำมาปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงได้ ต้องเป็นหลักประกันทางการเงินที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) ทั้งนี้ หลักประกันทางการเงินประเภทตราสารทุนต้องเป็นตราสารที่ออกโดยบริษัทที่อยู่นอกกลุ่มธุรกิจทางการเงินและต้องไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน (Positive correlation) กับลูกหนี้ อย่างมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ ในกรณีที่ได้รับตราสารทุนที่ออกโดยบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนมาใช้เป็นหลักประกันในธุรกรรมที่เป็นธุรกิจปกติภายใต้ขอบเขตที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแลซึ่งมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน ที่ไม่มีการโอนหลักประกันดังกล่าวมาเป็นของตนในภายหลัง ให้นำหลักประกันดังกล่าวมาใช้ในการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตได้ โดยปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาอนุญาตเฉพาะกรณีของบริษัทหลักทรัพย์ที่มีการให้สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (Margin loans) สำหรับกรณีอื่นให้ขออนุญาตเป็นรายกรณี โดยให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 45 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(3) การปรับลดความเสี่ยงโดยวิธี Comprehensive

กรณีธุรกรรม Repo-style transaction หรือ OTC derivatives ที่อยู่ภายใต้สัญญาหักกลบลบหนี้หลัก (Master Netting Agreement) บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินแต่ละแห่งสามารถหักกลบลบหนี้ตามแต่ละประเภทธุรกรรมกับคู่สัญญาของตนได้ เมื่อมีเงื่อนไขทุกข้อเป็นไปตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) ทั้งนี้ สำหรับการหักกลบลบหนี้ดังกล่าวระหว่างบริษัทอื่น ๆ ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินกับคู่สัญญารายเดียวกันจะสามารถทำได้ เฉพาะกรณีที่มีการระบุไว้ในสัญญาหักกลบลบหนี้หลัก และสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายเท่านั้น

(4) การใช้หลักประกันทางการเงินระหว่างบริษัทภายในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถนำหลักประกันทางการเงินในส่วนที่เหลือของลูกค้าหนึ่งรายหนึ่งกับบริษัทหนึ่งในกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาใช้กับหนี้ของลูกค้าหนึ่งรายหนึ่งกับอีกบริษัทหนึ่งในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เว้นแต่กรณีที่มีการระบุไว้ในสัญญาและสามารถกระทำได้ตามกฎหมายเท่านั้น

3.4.2 การหักกลบหนี้ในงบดุล (On-balance sheet netting)

กลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถใช้วิธีหักกลบหนี้ในงบดุลระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินของคู่สัญญารายเดียวกันเพื่อลดความเสี่ยงด้านเครดิตได้ หากสามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) ทั้งนี้ กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถนำฐานะคงค้างด้านสินทรัพย์ในงบดุลของบริษัทหนึ่งมาหักกลบกับฐานะคงค้างด้านหนี้สินในงบดุลของอีกบริษัทหนึ่งในกลุ่มธุรกิจทางการเงินสำหรับการทำธุรกรรมกับคู่สัญญารายเดียวกันได้ เว้นแต่จะสามารถกระทำได้ตามกฎหมายเท่านั้น

3.4.3 การค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิต (Guarantee and credit derivatives)

(1) กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถนำการค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิตมาปรับลดความเสี่ยงได้ ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันและผู้ขายข้อตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต (Protection seller) เป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หรือในกรณีที่ผู้ขายข้อตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต (Protection seller) เป็นบริษัทแม่ บริษัทลูก บริษัทร่วมของลูกค้าหนึ่ง

(2) กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถนำการค้ำประกันในส่วนที่เหลือของลูกค้าหนึ่งรายหนึ่งกับบริษัทหนึ่งในกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาใช้กับหนี้ของลูกค้าหนึ่งรายหนึ่งกับอีกบริษัทหนึ่งในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เว้นแต่กรณีที่มีการระบุไว้ในสัญญาและสามารถกระทำได้ตามกฎหมายเท่านั้น

4. การยื่นขออนุญาตใช้วิธี SA

ให้บริษัทแม่ที่ประสงค์จะคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA จัดส่งเอกสารดังต่อไปนี้

4.1 หนังสือขออนุญาตการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตามเอกสารแนบ 4

4.2 แบบประเมินความพร้อมของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดสำหรับการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณเงินกองทุน (Self-Assessment of Compliance – SAC-CRM)

โดยนำหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ทั้งนี้ ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตการใช้วิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่มธุรกิจทางการเงินโดยวิธี SA มายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันที่
ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB)

1. คำจำกัดความ

ให้นำคำจำกัดความตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

2. หลักการ

Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) เป็นวิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตที่มีความซับซ้อนและสามารถสะท้อนความเสี่ยงด้านเครดิตได้ดีกว่าการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดย Standardised Approach (วิธี SA) และกำหนดให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถใช้เครื่องมือภายในของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในการประมาณค่าความเสียหายจากความเสี่ยงด้านเครดิตได้ดังนี้

(1) ค่าความเสียหายที่เกินกว่าระดับที่คาดไว้ (Unexpected loss: UL) ซึ่งเป็นส่วนที่ควรมีเงินกองทุนรองรับ โดยจำนวนเงินกองทุนขั้นต่ำที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินจะต้องดำรงเพื่อรองรับ UL จะประเมินจากมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตที่คำนวณได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB)

(2) ค่าความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected loss: EL) ซึ่งเป็นส่วนที่ควรมีเงินสำรองที่กันไว้รองรับ โดยกลุ่มธุรกิจทางการเงินจะต้องนำค่า EL ที่คำนวณได้ตามเอกสารแนบฉบับนี้เปรียบเทียบกับเงินสำรองที่กันไว้แล้ว (Total eligible provisions) ซึ่งหากมีส่วนต่างเกิดขึ้น กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB)

วิธีการประมาณค่าความเสี่ยงข้างต้นมีได้หลายวิธี ซึ่งวิธีหลักของการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB คือ การใช้สูตร PD/LGD (Risk weight function) ที่มีค่าองค์ประกอบความเสี่ยง (Risk components) 4 ตัวแปร ได้แก่ Probability of default (PD) Loss given default (LGD) Exposure at default (EAD) และ Effective maturity (M) ทั้งนี้ กลุ่มธุรกิจทางการเงินมีทางเลือกในการใช้สูตร PD/LGD (Risk weight function) ได้ 2 ประเภท ดังนี้

(1) Foundation Internal Ratings-Based Approach (วิธี FIRB) คือ วิธีที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องประมาณค่า PD เอง แต่ค่าองค์ประกอบความเสี่ยงอื่นให้ใช้ค่าตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(2) Advanced Internal Ratings-Based Approach (วิธี AIRB) คือ วิธีที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องประมาณค่าองค์ประกอบความเสี่ยงทั้ง 4 ตัวประกอบ

ทั้งนี้ กลุ่มธุรกิจทางการเงินจะสามารถใช้วิธี IRB ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตได้เมื่อกกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้ปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินนำหลักเกณฑ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่จะมีการประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่นไว้ในเอกสารแนบฉบับนี้

3. หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่เลือกใช้วิธี IRB ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation นำหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) มาใช้บังคับโดยอนุโลม รวมทั้งปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

3.1 ประเภทสินทรัพย์ (Asset class)

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินถือปฏิบัติในเรื่องประเภทสินทรัพย์ (Asset class) รวมถึงคำจำกัดความของสินทรัพย์แต่ละประเภท ภายใต้วิธี IRB ซึ่งมีจำนวน 7 ประเภท ได้แก่ ลูกหนี้ภาครัฐบาล ลูกหนี้สถาบันการเงิน ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน ลูกหนี้รายย่อย ฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน ลูกหนี้ที่รับซื้อมา และสินทรัพย์อื่น ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) โดยอนุโลม

ทั้งนี้ หากสินทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถจัดเข้าเป็นสินทรัพย์ประเภทใดประเภทหนึ่งใน 6 ประเภทแรกได้ ให้จัดสินทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินนั้นเข้าเป็นสินทรัพย์อื่น (สินทรัพย์ประเภทที่ 7)

3.2 วิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินนำวิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับสินทรัพย์ 5 กลุ่ม รวมถึง การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับธุรกรรมอนุพันธ์ และฐานะที่เกี่ยวข้องกับการชำระราคาและการส่งมอบที่ยังไม่เสร็จสิ้น (Unsettled transaction) ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในประเด็นที่จะกล่าวดังต่อไปนี้ ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตามที่ระบุไว้เฉพาะเรื่องนั้น

3.2.1 กลุ่มที่ 1 ลูกหนี้ภาครัฐบาล สถาบันการเงิน และธุรกิจเอกชน

(1) สำหรับการประมาณค่า PD ของลูกหนี้ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ค่า PD ของลูกหนี้ (หรือของผู้ค้ำประกัน) แต่ละรายในกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีเพียงค่าเดียว ยกเว้นในกรณีที่มีการค้ำประกันหรือการโอนพันธบัตรด้านเครดิต หรือวงเงินสินเชื่อมีความแตกต่างกันตามสกุลเงิน หรือได้รับ

อนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี โดยให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

นอกจากนี้ ในกรณีที่ลูกหนี้ธุรกิจเอกชนมีการผิวนัดชำระหนี้ในวงเงินหนึ่งที่มีกับบริษัทใด ๆ ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ให้ถือว่าลูกหนี้รายนั้นผิวนัดชำระหนี้ทุกวงเงิน ซึ่งรวมถึง วงเงินที่ยังไม่มีการเบิกใช้ด้วย แม้ว่ายอดหนี้หรือวงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ในส่วนของบริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจทางการเงินจะยังไม่ผิวนัดชำระหนี้ก็ตาม

(2) สำหรับการคำนวณค่า LGD โดยพิจารณาเรื่องหลักประกันทางการเงิน (Financial collateral) ที่นำมาปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง¹ ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่เลือกใช้วิธี AIRB หลักประกันทางการเงินประเภทตราสารทุนที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถนำมาปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงได้นั้น ต้องเป็นตราสารทุนที่ออกโดยบริษัทที่อยู่นอกกลุ่มธุรกิจทางการเงินและต้องไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน (Positive correlation) กับลูกหนี้อย่างมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ ในกรณีที่ได้รับตราสารทุนที่ออกโดยบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนมาใช้เป็นหลักประกันในธุรกรรมที่เป็นธุรกิจปกติภายใต้ขอบเขตที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน ที่ไม่มีการโอนหลักประกันดังกล่าวมาเป็นของตนในภายหลังให้นำหลักประกันดังกล่าวมาใช้ในการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตได้ โดยปัจจุบัน ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาอนุญาตเฉพาะกรณีของบริษัทหลักทรัพย์ที่มีการให้สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (Margin loans) สำหรับกรณีอื่นให้ขออนุญาตมาเป็นรายกรณี โดยให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถนำหลักประกันทางการเงินในส่วนที่เหลือของลูกหนี้รายหนึ่งกับบริษัทหนึ่งในกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาใช้กับหนี้ของลูกหนี้รายนั้นกับอีกบริษัทหนึ่งในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เว้นแต่กรณีที่มีการระบุไว้ในสัญญาและสามารถกระทำได้ตามกฎหมายเท่านั้น

(3) สำหรับการคำนวณค่า LGD โดยพิจารณาเรื่องการค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิต² ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่เลือกใช้วิธี AIRB กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถนำการค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิตมาปรับลดความเสี่ยงได้ ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันหรือ Protection

¹ ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้แนวทางเดียวกันนี้ในการคำนวณค่า LGD โดยพิจารณาเรื่องหลักประกันทางการเงิน (Financial collateral) ที่นำมาปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับสินทรัพย์ทุกประเภท

² ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้แนวทางเดียวกันนี้ในการคำนวณค่า LGD โดยพิจารณาเรื่องการค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิตที่นำมาปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับสินทรัพย์ทุกประเภท

seller³ เป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หรือในกรณีที่ Protection seller เป็นบริษัทแม่ บริษัทลูก บริษัทร่วมของลูกหนี้

ทั้งนี้ กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถนำการค้ำประกันในส่วนที่เหลือของลูกหนี้รายหนึ่งกับบริษัทหนึ่งในกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาใช้กับหนี้ของลูกหนี้รายนั้นกับอีกบริษัทหนึ่งในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เว้นแต่กรณีที่มีการระบุไว้ในสัญญาและสามารถกระทำได้ตามกฎหมายเท่านั้น

(4) สำหรับการคำนวณค่า LGD โดยพิจารณาเรื่องการหักกลบนี้อย่างได้สัญญาหักกลบนี้อีก (Master netting agreement)⁴ สำหรับธุรกรรม Repo-style transaction หรือ OTC derivatives ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่เลือกใช้วิธี AIRB บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินแต่ละแห่งสามารถหักกลบนี้อีกตามแต่ละประเภทธุรกรรมกับคู่สัญญาของตนได้ เฉพาะกรณีที่มีการระบุไว้ในสัญญาหักกลบนี้อีก และการหักกลบนี้นั้นสามารถกระทำได้ตามกฎหมายเท่านั้น

ทั้งนี้ สำหรับการหักกลบนี้อีกดังกล่าวระหว่างบริษัทอื่น ๆ ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินกับคู่สัญญารายเดียวกันจะสามารถทำได้ เฉพาะกรณีที่มีการระบุไว้ในสัญญาหักกลบนี้อีก และสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายเท่านั้น

(5) สำหรับการคำนวณค่า EAD โดยพิจารณาเรื่องการหักกลบนี้อีกในงบดุล (On-balance sheet netting) กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถนำฐานะคงค้างด้านสินทรัพย์ในงบดุลของบริษัทหนึ่งมาหักกลกับฐานะคงค้างด้านหนี้สินในงบดุลของอีกบริษัทหนึ่งในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน สำหรับการทำธุรกรรมกับคู่สัญญารายเดียวกัน เว้นแต่จะสามารถกระทำได้ตามกฎหมายเท่านั้น

3.2.2 กลุ่มที่ 2 ลูกหนี้รายย่อย

(1) สำหรับการพิจารณาลูกหนี้รายย่อย ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินพิจารณาจากลักษณะของการบริหารพอร์ตลูกหนี้ของแต่ละบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และลักษณะของสินเชื่อที่ให้แก่อีกบริษัทหนึ่ง หากบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินใดไม่ได้มีการบริหารลูกหนี้ในลักษณะเป็นรายกลุ่ม (Pooled basis) บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินนั้นจะไม่สามารถจัดประเภทลูกหนี้เป็นลูกหนี้รายย่อยได้

(2) สำหรับการคำนวณค่าความผันผวนของอัตราการสูญเสีย (Volatility of loss rate) ของวงเงินสินเชื่อหมุนเวียนเพื่อรายย่อยสำหรับลูกหนี้เป็นรายพอร์ต กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องใช้ข้อมูลที่สะท้อนลักษณะของลูกหนี้ในพอร์ตที่ใช้ระบบ Internal rating เดียวกันของทั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เพื่อให้มั่นใจว่า ค่าความผันผวนที่คำนวณได้สะท้อนความเสี่ยงของลูกหนี้วงเงินหมุนเวียนเพื่อรายย่อยของทั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงินสำหรับพอร์ตที่ใช้ระบบ Internal rating เดียวกัน

³ คำจำกัดความตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านเครดิต (credit derivatives)

⁴ ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้แนวทางเดียวกันนี้ในการคำนวณค่า LGD โดยพิจารณาเรื่องการหักกลบนี้อีกได้สัญญาหักกลบนี้อีก (Master netting agreement) ที่นำมาปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับสินทรัพย์ทุกประเภท

3.2.3 กลุ่มที่ 3 ฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน

(1) สำหรับเงินลงทุนในตราสารที่นับเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินอื่นหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินอื่นที่กำหนดให้หักออกจากเงินกองทุนกลุ่ม ให้มีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับ 0

(2) สำหรับเงินลงทุนในบริษัทเฉพาะส่วนที่กำหนดให้หักออกจากเงินกองทุนกลุ่ม ให้มีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับ 0

(3) สำหรับการคำนวณค่า EAD กรณีของการทำธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน กลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถหักกลบลฐานะกับเงินลงทุนในตราสารตัวเดียวกันได้ เฉพาะกรณีที่เป็นการธุรกรรมด้านตรงข้ามที่สร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันความเสี่ยงที่ทำในบริษัทเดียวกันเท่านั้น และต้องมีการกำหนดไว้ในสัญญาและสามารถกระทำได้ตามกฎหมาย

(4) สำหรับในช่วงแรกของการใช้วิธี IRB กลุ่มธุรกิจทางการเงินได้รับการผ่อนผันให้สามารถใช้วิธี SA กับฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนได้ โดยเงื่อนไข ข้อกำหนด และระยะเวลาของการผ่อนผันยังคงเป็นไปตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB)

3.2.4 กลุ่มที่ 4 ลูกหนี้ที่รับซื้อมา

ในกรณีที่มีการแยกพอร์ตลูกหนี้ที่รับซื้อมาให้กับบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินหลายแห่ง ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินประมาณค่า EL ของ Dilution risk ใหม่ให้สะท้อนถึงความเสี่ยงของพอร์ตลูกหนี้แต่ละพอร์ตอย่างเหมาะสม

4. หลักเกณฑ์สำหรับความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected loss) และเงินสำรองที่กักไว้แล้ว (Total eligible provisions)

ในส่วนของการเปรียบเทียบผลรวมของค่า EL ทั้งหมดที่คำนวณได้สำหรับสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB กับผลรวมเงินสำรองที่กักไว้แล้ว⁵ หากเป็นกรณีที่เงินสำรองที่กักไว้แล้วมากกว่าค่า EL คือ มีสำรองส่วนเกิน (Surplus of provision) ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินนับสำรองส่วนเกินเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) ทั้งนี้ หากบริษัทนอกกลุ่ม Solo Consolidation ต้องการนับเงินสำรองที่กักไว้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกักเงินสำรองของสถาบันการเงิน หรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลบริษัทนั้น หรือตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐาน

⁵ เงินสำรองที่กักไว้แล้วสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินจะประกอบไปด้วย

- (1) เงินสำรองที่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินกักไว้ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด สำหรับสินทรัพย์ทุกประเภทที่คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB (เงินสำรองที่กักไว้ของธนาคารพาณิชย์และบริษัทลูกในกลุ่ม Solo Consolidation) และ
- (2) เงินสำรองที่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินกักไว้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลบริษัทนั้น หรือตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับสินทรัพย์ทุกประเภทที่คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB (เงินสำรองที่กักไว้ของบริษัทนอกกลุ่ม Solo Consolidation ที่ไม่ได้เลือกใช้วิธีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดสำหรับธนาคารพาณิชย์และบริษัทในกลุ่ม Solo Consolidation)

การรายงานทางการเงินเข้าเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตพร้อมชี้แจงรายละเอียดวิธีการจัดชั้นและการกันเงินสำรองของแต่ละบริษัทที่ประสงค์จะนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 มายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

5. เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับวิธี IRB (Minimum requirements for IRB approach)

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินนำเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับวิธี IRB ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในประเด็นที่จะกล่าวดังต่อไปนี้ ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตามที่ระบุไว้เฉพาะเรื่องนั้น

5.1 การออกแบบและพัฒนาระบบ Internal rating (Rating system design)

(1) กลุ่มธุรกิจทางการเงินอาจมีระบบ Internal rating หลายระบบในการประเมินความเสี่ยงของลูกหนี้ตามลักษณะของสินเชื่อเฉพาะแต่ละพอร์ตได้ หากการใช้ระบบ Internal rating หลายระบบสามารถสะท้อนความเสี่ยงของพอร์ตลูกหนี้แต่ละพอร์ตได้อย่างเหมาะสม

(2) บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินอาจมีระบบ Internal rating ที่แตกต่างกันสำหรับพอร์ตสินเชื่อประเภทเดียวกันได้ หากระบบ Internal rating ที่แต่ละบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินนั้นใช้สามารถสะท้อนลักษณะเฉพาะของสินเชื่อของพอร์ตของแต่ละบริษัทได้อย่างเหมาะสม ยกเว้นในกรณีของลูกหนี้กลุ่มที่ 1 ลูกหนี้ภาครัฐบาล สถาบันการเงิน และธุรกิจเอกชน ต้องมีระบบ Internal rating ระบบเดียวกัน เว้นแต่ในกรณีที่มีการค้าประกันหรือการใช้อุปพันธ์ด้านเครดิต หรือวงเงินสินเชื่อมีความแตกต่างด้านสกุลเงิน หรือได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี โดยให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

(3) ระบบ Internal rating ที่ใช้ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินทุกระบบต้องผ่านมาตรฐานขั้นต่ำตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด⁶

(4) กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องกำหนดคำจำกัดความของแต่ละ Rating รวมทั้งกระบวนการและเกณฑ์ในการให้ Rating ของลูกหนี้ในแต่ละเกรดที่ใช้ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถใช้ในการประเมินความเสี่ยงและค่า PD ของลูกหนี้ในแต่ละเกรดของแต่ละบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกันสำหรับลูกหนี้ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีลักษณะคล้ายกัน

⁶ ในกรณีที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้ระบบ Internal rating ร่วมกัน กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องแสดงให้เห็นว่า ระบบ Internal rating ที่ใช้ร่วมกันนั้นสามารถสะท้อนลักษณะและความเสี่ยงของลูกหนี้หรือวงเงินสินเชื่อของทั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้อย่างเหมาะสม

5.2 วิธีปฏิบัติสำหรับระบบการให้ Internal rating (Risk rating system operations)

(1) กระบวนการให้และการทบทวน Rating ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องกระทำโดยหรือได้รับการอนุมัติโดยหน่วยงานที่ไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้สินเชื่อของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถใช้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งร่วมกันในการทำหน้าที่ดังกล่าวได้ เว้นแต่ งานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ จะต้องมีอยู่ในทุกบริษัทที่ทำธุรกรรมการให้สินเชื่อ

(2) กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของลูกค้าและธุรกรรมหรือวงเงิน เพื่อเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับระบบ Internal rating ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

5.3 ธรรมาภิบาลและการควบคุม (Corporate governance and oversight)

(1) คณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการอื่นที่ได้รับมอบหมายของแต่ละบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ต้องทำหน้าที่อนุมัติขั้นตอนและวิธีการให้ Rating รวมถึงกระบวนการที่ใช้ในการประมาณค่าองค์ประกอบความเสี่ยงต่าง ๆ ตามกรอบนโยบายหรือหลักการที่กำหนดโดยบริษัทแม่ อย่างไรก็ตาม กลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถให้คณะกรรมการบริษัทแม่หรือคณะกรรมการอื่นที่ได้รับมอบหมายของบริษัทแม่ทำหน้าที่ดังกล่าวแทนได้ นอกจากนี้ กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีการจัดทำรายงาน Internal rating โดยจะต้องเป็นส่วนสำคัญของรายงานที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทแม่หรือคณะกรรมการอื่นที่ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทแม่

(2) บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิต และหน่วยงานที่ทำหน้าที่พัฒนาหรือคัดเลือก Internal rating ซึ่งบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถใช้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งหรือทั้งหมดร่วมกันในการทำหน้าที่ดังกล่าวได้ เว้นแต่ งานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อจะต้องมีอยู่ในทุกบริษัทที่ทำธุรกรรมการให้สินเชื่อ

(3) บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีหน่วยงานที่เป็นอิสระทำหน้าที่สอบทานระบบ Internal rating การออกแบบและพัฒนาระบบ การนำระบบไปใช้งาน การทำงานของหน่วยงานควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิต และกระบวนการปฏิบัติงานของหน่วยงานด้านการให้สินเชื่อ ซึ่งบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถใช้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งหรือทั้งหมดร่วมกันในการทำหน้าที่ดังกล่าวได้

5.4 การใช้ Internal rating (Use of internal rating)

บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องใช้ระบบ Internal rating และค่าองค์ประกอบความเสี่ยงต่าง ๆ ที่คำนวณได้เพื่อประกอบการพิจารณาในกระบวนการอนุมัติสินเชื่อ การบริหารความเสี่ยง การจัดสรรเงินกองทุน และต้องใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารความเสี่ยง อย่างไรก็ตาม ขอบเขตการใช้ระบบ Internal rating และค่าองค์ประกอบความเสี่ยงต่าง ๆ ของแต่ละบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถแตกต่างกันได้ตามความเหมาะสมกับลักษณะธุรกิจของแต่ละบริษัท

5.5 การกำหนดค่าความเสี่ยง (Risk quantification)

(1) ข้อมูลที่นำมาใช้ในการประมาณค่าองค์ประกอบความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ต้องได้จากข้อมูลในอดีตที่มีระยะเวลานานเพียงพอและมีหลักฐานสนับสนุนที่เชื่อถือได้ ซึ่งรวมถึงจำนวนตัวอย่างลูกหนี้ มาตรฐานการให้สินเชื่อ หรือคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของข้อมูลที่ใช้ประมาณการ ต้องใกล้เคียงหรือเทียบเคียงได้กับลูกหนี้หรือมาตรฐานการให้สินเชื่อจริงของกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่จะเป็นตัวแทนและสามารถสะท้อนความเสี่ยงของลูกหนี้ในพอร์ตได้อย่างเหมาะสม⁷

(2) บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องพิจารณาการผิมนัดชำระหนี้ตามคำจำกัดความของการผิมนัดชำระหนี้ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) โดยต้องมีการเก็บข้อมูลการผิมนัดชำระหนี้ตามคำจำกัดความดังกล่าว และใช้ข้อมูลนั้นในการประมาณค่าองค์ประกอบความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หากกลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้ข้อมูลการผิมนัดชำระหนี้จากภายนอก กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องแสดงให้เห็นว่าได้ปรับปรุงข้อมูลให้สอดคล้องกับคำจำกัดความตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) และสะท้อนพฤติกรรมการผิมนัดชำระหนี้ของลูกหนี้ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

(3) กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องกำหนดวงเงินเบิกเกินบัญชีสูงสุดที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินจะอนุมัติให้แก่ลูกหนี้ได้ เพื่อใช้ในการพิจารณาวงเงินเบิกเกินบัญชีของลูกหนี้ในการคำนวณการผิมนัดชำระหนี้

(4) บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องพิจารณาค่าความเสียหายตามคำจำกัดความของค่าความเสียหายที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) โดยในการคำนวณหาความเสียหายทางเศรษฐกิจ กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับคืนคิดลดด้วยอัตราต้นทุนที่เหมาะสมของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งรวมถึงต้นทุนทางตรงและทางอ้อมที่เกี่ยวข้อง

(5) กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีนโยบายและกระบวนการที่มีประสิทธิภาพในการติดตามการกระจุกตัวของลูกหนี้ที่รับซื้อมารายใดรายหนึ่ง (Single-obligor concentration) ทั้งที่อยู่ในกลุ่มลูกหนี้เดียวกันและข้ามระหว่างกลุ่มลูกหนี้ที่รับซื้อมาของทั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

5.6 การทดสอบความถูกต้องของค่าประมาณการ (Validation of internal estimate)

กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีการทดสอบความถูกต้องแม่นยำและความสม่ำเสมอของระบบ Internal rating กระบวนการในการให้ Rating และการประมาณค่าองค์ประกอบความเสี่ยงทุกค่า ซึ่งบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถใช้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งหรือทั้งหมดรวมกันในการทำหน้าที่ดังกล่าวได้

⁷ ข้อมูลของกลุ่มธุรกิจทางการเงินควรประกอบไปด้วยข้อมูลของทั้งบริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ในกรณีที่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้แบบจำลองและระบบ Internal rating ร่วมกัน

5.7 มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการใช้ค่า LGD และค่า EAD ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(1) กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่เลือกใช้วิธี FIRB สามารถนำเอาอสังหาริมทรัพย์เพื่อการพาณิชย์ (Commercial real estate : CRE) และอสังหาริมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัย (Residential real estate : RRE) มาเป็นหลักประกันได้ เฉพาะเมื่อกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีการปฏิบัติตามข้อกำหนดในแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยแนวทางการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน แล้วเท่านั้น

(2) ในกรณีที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินรับหลักประกันเป็นลูกหนี้ของลูกหนี้ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่ลูกหนี้ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินผิดนัดชำระหนี้และกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องไล่เบี้ยเอาากับลูกหนี้ของลูกหนี้ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งจะทำให้ยอดหนี้ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีต่อลูกหนี้ของลูกหนี้ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินนั้นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ อัตราที่กำหนดในการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับกลุ่ม Solo Consolidation หรืออัตราที่กำหนดในการทำธุรกรรมภายในกลุ่มธุรกิจทางการเงินแล้วแต่กรณี

5.8 เกณฑ์ปฏิบัติสำหรับการให้เช่าแบบลีสซิง (Requirements for recognition of leasing)

กลุ่มธุรกิจทางการเงินในฐานะผู้ให้เช่าต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่ดีตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิง

5.9 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน

(1) กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีนโยบายในการจัดฐานะตราสารทุนของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ชัดเจนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เช่น ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารของสถาบันการเงิน (เป็นฐานะในบัญชีเพื่อการค้า หรือฐานะในบัญชีเพื่อการธนาคาร) และกำหนดแนวปฏิบัติภายในในการบริหารความเสี่ยงของฐานะในบัญชีเพื่อการธนาคารของกลุ่มธุรกิจทางการเงินให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(2) กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องเลือกใช้วิธีการคำนวณเงินกองทุนสำหรับฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนให้เหมาะสมกับลักษณะความเสี่ยงและความซับซ้อนของฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน⁸

(3) กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีระบบการทดสอบความถูกต้องและความสม่ำเสมอของแบบจำลองและกระบวนการพัฒนาแบบจำลอง และมีการทบทวนแบบจำลองและกระบวนการพัฒนาแบบจำลอง ซึ่งบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถใช้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งหรือทั้งหมดร่วมกันในการทำหน้าที่ดังกล่าวได้

5.10 การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ (Disclosure requirement)

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

6. การยื่นขออนุญาตและกรอบการใช้วิธี IRB

กลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถเลือกใช้วิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตได้ตามความเหมาะสมกับความซับซ้อนของระบบการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนความพร้อมของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งกลุ่มธุรกิจทางการเงินจะสามารถใช้วิธี IRB ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดและได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้วเท่านั้น

ทั้งนี้ให้อำนาจการยื่นขออนุญาตและกรอบการใช้วิธี IRB ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) เว้นแต่ในประเด็นที่จะกล่าวดังต่อไปนี้ ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตามที่ระบุไว้เฉพาะเรื่องนั้น

6.1 การยื่นขออนุญาตใช้วิธี IRB

ให้บริษัทแม่ที่ประสงค์จะคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB ทำหนังสือขออนุญาตการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามเอกสารแนบ 4 พร้อมเอกสารประกอบการขออนุญาตใช้วิธี IRB โดยนำหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) มาใช้บังคับโดยอนุโลม มาใช้บังคับกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อขออนุญาตใช้วิธี IRB อย่างน้อย 6 เดือนก่อนเริ่มทดลองคำนวณเงินกองทุน (Parallel calculation)

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

⁸ หากกลุ่มธุรกิจทางการเงินเลือกใช้วิธีแบบจำลองภายใน กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องใช้แบบจำลองดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารความเสี่ยงโดยรวมและการบริหารความเสี่ยงของฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคารของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

6.2 การใช้วิธี IRB กับพอร์ตสินทรัพย์ที่มีนัยสำคัญ

กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ใช้วิธี IRB ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสามารถเลือกใช้วิธี SA กับพอร์ตสินทรัพย์บางประเภทหรือบางประเภทย่อย (Sub-asset class) ในกรณีของลูกหนี้รายย่อย พอร์ตสินทรัพย์ของหน่วยธุรกิจบางหน่วยในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ไม่มีนัยสำคัญ⁹ หรือธุรกรรมบางประเภทที่มีลักษณะพิเศษที่ไม่สามารถใช้วิธี IRB กับธุรกรรมนั้นได้ ทั้งนี้ ผลรวมของสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตที่คำนวณโดยวิธี IRB ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 85 ของสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตทั้งหมดของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (โดยไม่ต้องรวมสินทรัพย์เสี่ยงของฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนในการคำนวณสัดส่วนดังกล่าวทั้งเศษและส่วน)

6.3 การทยอยใช้วิธี IRB (Rollout of the IRB approach)

ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่เริ่มใช้วิธี IRB ภายในเดือนธันวาคม 2557 สามารถทยอยใช้วิธี IRB โดยให้ครอบคลุมสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตเริ่มต้นอย่างน้อยร้อยละ 60 ของสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตทั้งหมดของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ได้ตามความพร้อมของกลุ่มธุรกิจทางการเงินแต่ละกลุ่มภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากวันที่เริ่มใช้ โดยกลุ่มธุรกิจทางการเงินควรเริ่มทยอยใช้วิธี IRB กับประเภทสินทรัพย์หรือหน่วยธุรกิจที่มีขนาดใหญ่และมีความเสี่ยงสูงก่อนในปีแรกของการทยอยใช้ และภายในสิ้นปีที่ 3 ต้องสามารถใช้วิธี IRB ให้ได้ครอบคลุมสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตไม่ต่ำกว่าร้อยละ 85 ของสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตทั้งหมดของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน¹⁰

6.4 การทดลองคำนวณเงินกองทุน (Parallel calculation)

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของกลุ่มธุรกิจทางการเงินและเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมั่นใจว่า กลุ่มธุรกิจทางการเงินจะสามารถใช้วิธี IRB ตามที่ยื่นขออนุญาตได้จริง ดังนั้น กลุ่มธุรกิจ

⁹ ตัวอย่างรูปแบบในการเลือกใช้วิธี IRB ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เช่น

- (1) ใช้วิธี IRB กับพอร์ตสินทรัพย์ประเภทใดประเภทหนึ่งของธนาคารพาณิชย์และของบริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และใช้วิธี SA กับพอร์ตสินทรัพย์อีกประเภทหนึ่งที่ไม่มีนัยสำคัญของธนาคารพาณิชย์และของบริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เช่น ใช้วิธี IRB กับพอร์ตรายย่อยของทั้งธนาคารพาณิชย์และบริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
- (2) ใช้วิธี IRB กับพอร์ตสินทรัพย์ที่มีนัยสำคัญของธนาคารพาณิชย์ และใช้วิธี SA กับพอร์ตสินทรัพย์ที่ไม่มีนัยสำคัญของธนาคารพาณิชย์และพอร์ตสินทรัพย์ทั้งหมดของบริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ทั้งนี้ พอร์ตสินทรัพย์ประเภทเดียวกันของธนาคารพาณิชย์และบริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องใช้วิธีเดียวกัน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี โดยให้บริษัทแม่ทำหนังสือขออนุญาตมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันที่รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

¹⁰ กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงในช่วงทยอยใช้ 3 ปี ดังนี้

- (1) หากกลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้วิธี IRB ครอบคลุมสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตต่ำกว่าร้อยละ 60 ของสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตทั้งหมดของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หมายถึง กลุ่มธุรกิจทางการเงินยังไม่ได้รับอนุญาตให้ทยอยใช้วิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB ดังนั้น กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่คำนวณตามวิธี SA เท่านั้น
- (2) หากกลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้วิธี IRB ครอบคลุมสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตแล้วอย่างน้อยร้อยละ 60 ของสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตทั้งหมดของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่คำนวณที่แท้จริงที่คำนวณโดยวิธี IRB และวิธี SA

ทางการเงินต้องทดลองคำนวณเงินกองทุนตามวิธี IRB ชนากับวิธีเดิมก่อนที่จะใช้วิธี IRB เพื่อเปรียบเทียบผลอย่างน้อย 1 ปี สำหรับวิธี FIRB และอย่างน้อย 2 ปี สำหรับวิธี AIRB อย่างไรก็ตาม ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจลดระยะเวลาที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องทดลองคำนวณเงินกองทุนให้น้อยกว่าที่กำหนดได้ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจขยายระยะเวลาให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องทดลองคำนวณเงินกองทุนนานกว่าที่กำหนดได้ หากธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า กลุ่มธุรกิจทางการเงินยังไม่พร้อมที่จะใช้วิธี IRB ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

6.5 การดำรงเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าระดับที่กำหนด (Capital floor)

ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินดำรงเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) เว้นแต่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะอนุญาตเป็นอย่างอื่น

หนังสือขออนุญาตการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ชื่อบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน _____

ชื่อกรรมการผู้จัดการใหญ่ของบริษัทแม่ _____ ลงนาม _____

ชื่อและตำแหน่งผู้รับผิดชอบในการกรอกข้อมูลที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถติดต่อได้
โทรศัพท์ _____

ส่วนที่ 1 กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA ให้จัดทำรายละเอียด ดังนี้

แผนการเตรียมการรองรับการใช้วิธี SA และการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตในการคำนวณเงินกองทุนกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (ทั้งด้านระบบข้อมูล การจัดสรรงบประมาณ จำนวนบุคลากรและรายชื่อเจ้าหน้าที่ ตำแหน่งงาน หรือคณะทำงานที่รับผิดชอบ เอกสารที่ใช้และความถี่ในการรายงานความคืบหน้าให้กับผู้บริหารระดับสูงของบริษัทแม่ เป็นต้น) รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรค (ถ้ามี)

ส่วนที่ 2 ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่เลือกคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA แต่สถาบันการเงินในระดับ Solo basis ใช้วิธี IRB กรอกข้อมูล

1. เหตุผลความจำเป็นที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถใช้วิธี IRB เช่นเดียวกับสถาบันการเงินในระดับ Solo basis ได้

2. กำหนดเวลาที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินจะสามารถปรับเปลี่ยนไปใช้วิธี IRB ได้ _____

3. กรณีลูกหนี้ธุรกิจเอกชน กลุ่มธุรกิจทางการเงินจะเลือกใช้น้ำหนักความเสี่ยง

☐ ตาม Rating ที่ได้จาก ECAIs

☐ ร้อยละ 100 สำหรับลูกหนี้ทุกรายของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

4. ลูกหนี้ตามงบการเงินรวมกลุ่ม Full Consolidation ที่ได้รับการจัดอันดับเครดิตจากสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (ECAIs) ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบ ในแต่ละประเภทสินทรัพย์ มีจำนวนกี่รายและมียอดหนี้คงค้าง ณ วันสิ้นงวดการรายงานล่าสุด เท่าใด

ประเภท*	จำนวนราย ที่มี Rating จาก ECAIs ที่ ธปท. เห็นชอบ	ยอดหนี้คงค้าง ที่มี Rating จาก ECAIs ที่ ธปท. เห็นชอบ (ล้านบาท)	สัดส่วนของ จำนวนราย ที่มี Rating จาก ECAIs ที่ ธปท. เห็นชอบ ต่อจำนวนราย ทั้งหมดของ สินทรัพย์ ประเภทนั้น (%)	สัดส่วนของ ยอดหนี้ คงค้างที่มี Rating จาก ECAIs ที่ ธปท. เห็นชอบ ต่อยอดหนี้ทั้งหมด ของสินทรัพย์ ประเภทนั้น (%)
1. ลูกหนี้ภาครัฐบาล (1) รัฐบาลและธนาคารกลาง (2) องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น องค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่จัด อยู่ในประเภทลูกหนี้ ภาครัฐบาล				
2. ลูกหนี้ธนาคารเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศที่ไม่เข้าเกณฑ์ น้ำหนักความเสี่ยง = 0				
3. ลูกหนี้สถาบันการเงิน (1) ลูกหนี้สถาบันการเงิน และบริษัทหลักทรัพย์ (2) องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น องค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่จัด อยู่ในประเภทลูกหนี้ สถาบันการเงิน				
4. ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน				

* โปรดอ้างอิงคำจำกัดความของสินทรัพย์แต่ละประเภทจากประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) หรือประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุน

5. ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินระบุรายชื่อ ECAIs ที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินจะเลือกใช้ Rating ในการกำหนดน้ำหนักความเสี่ยงสำหรับลูกหนี้ในแต่ละประเภทสินทรัพย์ ดังนี้

(1) ลูกหนี้ภาครัฐบาลและลูกหนี้สถาบันการเงิน

(2) ลูกหนี้ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศที่ไม่เข้าเกณฑ์น้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับ 0

(3) ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน (กรณีไม่ได้เลือกใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 100 สำหรับลูกหนี้ธุรกิจเอกชนทุกราย)

และโปรดระบุยอดหนี้คงค้าง ณ วันสิ้นงวดการรายงานล่าสุด ของลูกหนี้ตามงบการเงินรวม กลุ่ม Full Consolidation ในแต่ละประเภทสินทรัพย์ที่ได้รับ Rating จาก ECAIs ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นชอบ

ประเภทของลูกหนี้ (พอร์ต)	ยอดหนี้คงค้างที่ได้รับ Rating จาก ECAIs ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นชอบ (ล้านบาท)					อื่น ๆ *	รวม
	S&P	Moody	Fitch	Fitch (Thailand)	TRIS		
1. ลูกหนี้ภาครัฐบาล (1) รัฐบาลและธนาคารกลาง (2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ที่จัดอยู่ในประเภทลูกหนี้ภาครัฐบาล							
2. ลูกหนี้ธนาคารเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศที่ไม่เข้าเกณฑ์น้ำหนัก ความเสี่ยง = 0							
3. ลูกหนี้สถาบันการเงิน (1) ลูกหนี้สถาบันการเงิน และบริษัทหลักทรัพย์ (2) องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น องค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ที่จัดอยู่ในประเภท ลูกหนี้สถาบันการเงิน							
4. ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน							

* หมายถึง ยอดหนี้คงค้างนอกเหนือจากยอดหนี้คงค้างที่ได้รับ Rating จาก ECAIs ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นชอบ

6. วิธีการคำนวณค่าปรับลด (Haircut) ที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินเลือกใช้ภายใต้ Comprehensive Approach (ตอบเฉพาะกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่เลือกใช้ Comprehensive Approach)

- ☐ Standard Supervisory Haircut
- ☐ Own estimates for haircut
- ☐ ประมาณค่า Haircut จากค่าความผันผวนของราคาตลาดและอัตราแลกเปลี่ยน
- ☐ ประมาณค่า Haircut โดยใช้แบบจำลอง Value-at-Risk (VaR)

ส่วนที่ 3 ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่เลือกคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB กรอกข้อมูล

1. ระบุแผนการ (ทยอย) ใช้วิธี IRB โดยระบุตารางเวลา (เดือน ปี) และวิธีย่อย (วิธี FIRB หรือ AIRB) ที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องการใช้สำหรับสินทรัพย์แต่ละประเภท รวมทั้ง ระบุประเภทและสัดส่วนของสินทรัพย์ที่ไม่มีนัยสำคัญที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินจะใช้วิธี SA โดยกรอกรายละเอียดตามตารางแนบ - แผนการนำวิธี IRB มาใช้ในการคำนวณเงินกองทุน โดยให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินระบุถึงทิศทางของกลยุทธ์ทางธุรกิจว่ามุ่งเน้นกลุ่มลูกค้าสินเชื่อใดที่เป็นเป้าหมายของกลุ่มธุรกิจทางการเงินอย่างชัดเจน เช่น เน้นการทำธุรกิจกับลูกหนี้ธุรกิจเอกชนหรือลูกหนี้รายย่อย ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินระบุรายละเอียดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบด้วย

2. ระบุรายละเอียดของระบบย่อยของ Internal rating ที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้สำหรับสินทรัพย์แต่ละประเภท เช่น สำหรับลูกหนี้ธุรกิจเอกชน สำหรับลูกหนี้รายย่อย เป็นต้น ทั้งนี้ ระบบย่อย หมายถึงระบบที่แตกต่างกันตามประเภทหรือลักษณะของธุรกิจหรือตลาด โดยกรอกรายละเอียดตามตารางแนบ - แผนการนำวิธี IRB มาใช้ในการคำนวณเงินกองทุน และหากกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีรายละเอียดประกอบเพิ่มเติมให้จัดทำเป็นเอกสารแนบ

3. ระบุช่วงเวลาของกลุ่มธุรกิจทางการเงินพร้อมให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าทำการ pre-approve ระบบ Internal rating ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในตารางแนบ - แผนการนำวิธี IRB มาใช้ในการคำนวณเงินกองทุน

4. ระบุรายละเอียดของแผนงาน (ทั้งด้านระบบข้อมูล การจัดสรรงบประมาณ จำนวนบุคลากร และรายชื่อเจ้าหน้าที่ ตำแหน่งงาน หรือคณะทำงานที่รับผิดชอบในเรื่องการนำวิธี IRB มาใช้ในการคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เอกสารที่ใช้และความถี่ในการรายงานความคืบหน้าให้กับผู้บริหารระดับสูงของบริษัทแม่ เป็นต้น) ที่ต้องดำเนินการเพื่อให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตามที่ระบุในแผนการ (ทยอย) ใช้วิธี IRB ตามข้อ 1. รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค (ถ้ามี)

5. ระบุวิธีคำนวณเงินกองทุนที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินเลือกใช้สำหรับแต่ละประเภทย่อยของสินเชื่อกลุ่มพิเศษ โดยกรอกรายละเอียดตามตารางแนบ - แผนการนำวิธี IRB มาใช้ในการคำนวณเงินกองทุน

- ☐ วิธี Supervisory slotting criteria
- ☐ ใช้สูตร Corporate risk weight function

6. ระบุวิธีคำนวณเงินกองทุนที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินเลือกใช้สำหรับแต่ละประเภทพอร์ตฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน พร้อมกับแสดงเหตุผลการเลือกใช้แต่ละวิธีสำหรับแต่ละประเภทพอร์ต โดยกรอกรายละเอียดตามตารางแนบ - แผนการนำวิธี IRB มาใช้ในการคำนวณเงินกองทุน

- ☐ วิธี Market-based
- ☐ Simple risk weight
- ☐ Internal models method
- ☐ วิธี PD/LGD

7. สำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีสถาบันการเงินจดทะเบียนในต่างประเทศเป็นบริษัทแม่อีกทอดหนึ่ง ให้ระบุนโยบายสินเชื่อ การอนุมัติสินเชื่อ การทบทวนหรือติดตามสินเชื่อในแต่ละประเภทสินทรัพย์

รวมทั้ง ระบุระบบ Internal rating (โดยกรอกรายละเอียดตามตารางแนบ - แผนการนำวิธี IRB มาใช้ในการคำนวณเงินกองทุน) ว่าถูกกำหนดหรือพัฒนามาจากสถาบันการเงินจดทะเบียนในต่างประเทศหรือพัฒนาขึ้นเอง

8. โปรดระบุสัดส่วนของการทยอยใช้วิธี IRB ในช่วง 3 ปี ในตารางต่อไปนี้ (กรอกเฉพาะกลุ่มที่ทยอยใช้วิธี IRB)

ประเภท*	วันที่เริ่มทยอยใช้ ปีแรก25X1		วันที่เริ่มทยอยใช้ ปีที่ 225X2		วันที่เริ่มทยอยใช้ ปีที่ 325X3		วันที่เริ่มทยอยใช้ ปีที่ 425X4	
	วิธี	% ของ RWA ทั้งสิ้น	วิธี	% ของ RWA ทั้งสิ้น	วิธี	% ของ RWA ทั้งสิ้น	วิธี	% ของ RWA ทั้งสิ้น
1. ลูกหนี้ภาครัฐบาล								
2. ลูกหนี้สถาบันการเงิน								
3. ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน								
4. ลูกหนี้รายย่อย								
5. ฐานะที่เกี่ยวข้องกับ ตราสารทุน								
รวมฐานะที่ใช้วิธี SA								
รวมฐานะที่ใช้วิธี IRB								
	รวม	100%		100%		100%		100%

* โปรดอ้างอิงคำจำกัดความของสินทรัพย์แต่ละประเภทตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) หรือประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุน

ส่วนที่ 4 เฉพาะกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่คำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการโดยวิธี SA-OR หรือวิธี ASA

ให้ระบุรายละเอียดแผนการเตรียมการรองรับการใช้วิธี SA-OR หรือวิธี ASA ตามที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินเลือกใช้ในการดำรงเงินกองทุนรองรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (ทั้งด้านระบบข้อมูล การจัดสรรงบประมาณ จำนวนบุคลากร และรายชื่อเจ้าหน้าที่ ตำแหน่งงาน หรือคณะทำงานที่รับผิดชอบ เอกสารที่ใช้และความถี่ในการรายงานความคืบหน้าให้กับผู้บริหารระดับสูงของบริษัทแม่ เป็นต้น) รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรค (ถ้ามี)

แผนการนำวิธี IRB มาใช้ในการคำนวณเงินกองทุน
 ชื่อกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ประเภทสินทรัพย์	ระเบียบวิธีที่จะใช้ (วิธี FIRB หรือ AIRB หรือ SA) และเดือน ปี ที่เริ่มใช้	มูลค่าสินทรัพย์ในงบ Full Conso ณ วันสิ้นงวด การรายงานล่าสุด		มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงกลุ่ม Full Conso ณ วันสิ้นงวด การรายงานล่าสุด ตามวิธีคำนวณเงินกองทุนปัจจุบัน (Current Accord)		ระบบ Internal rating		ระบุช่วงเวลา ที่กลุ่มพร้อมให้ รพท. เข้า Pre-approve ระบบ IRS
		มูลค่า (ล้านบาท)	% ของมูลค่า สินทรัพย์กลุ่ม Full Conso	มูลค่า (ล้านบาท)	% ของมูลค่า สินทรัพย์เสี่ยงกลุ่ม Full Conso	ชื่อระบบ	(1) พัฒนาจาก ธนาคารแม่หรือ (2) พัฒนาเอง*	
1. ลูกหนี้ภาครัฐบาล								
1.1 ลูกหนี้ภาครัฐบาลและธนาคารกลาง								
1.2 ลูกหนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การของรัฐ และ รัฐวิสาหกิจต่างประเทศ ที่ถือเสมือนลูกหนี้ภาครัฐบาล								
1.3 BIS IMF ECB EC								
1.4 ลูกหนี้ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ								
2. ลูกหนี้สถาบันการเงิน								
2.1 ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์								
2.2 บริษัทหลักทรัพย์								
2.3 ลูกหนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การของรัฐ และ รัฐวิสาหกิจที่ถือเสมือนลูกหนี้สถาบันการเงิน								
3. ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน								
3.1 ลูกหนี้ธุรกิจเอกชนทั่วไป								
3.2 ลูกหนี้ธุรกิจเอกชนที่มียอดขายทั้งกลุ่มธุรกิจต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท								
3.3 สินเชื่อกลุ่มพิเศษ								
3.3.1 วิธี Supervisory slotting criteria								
- สินเชื่อโครงการ								
- สินเชื่อเพื่อจัดซื้อสังหาริมทรัพย์ขนาดใหญ่								

ประเภทสินทรัพย์	ระบุวิธีที่จะใช้ (วิธี FIRB หรือ AIRB หรือ SA) และ เดือน ปี ที่เริ่มใช้	มูลค่าสินทรัพย์ในงบ Full Conso ณ วันสิ้นงวด การรายงานล่าสุด		มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงกลุ่ม Full Conso ณ วันสิ้นงวด การรายงานล่าสุด ตามวิธีคำนวณ เงินกองทุนปัจจุบัน (Current Accord)		ระบบ Internal rating		ระบุช่วงเวลา ที่กลุ่มพร้อมให้ รพท. เข้า Pre-approve ระบบ IRS
		มูลค่า (ล้านบาท)	% ของมูลค่า สินทรัพย์กลุ่ม Full Conso	มูลค่า (ล้านบาท)	% ของมูลค่า สินทรัพย์เสี่ยงกลุ่ม Full Conso	ชื่อระบบ	(1) พัฒนาจาก ธนาคารแม่หรือ (2) พัฒนาเอง*	
- สินเชื่อเพื่อสินค้าโภคภัณฑ์								
- สินเชื่อเพื่อพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่ก่อรายได้								
3.3.2 ใช้สูตร Corporate risk weight function								
- สินเชื่อโครงการ								
- สินเชื่อเพื่อจัดซื้ออสังหาริมทรัพย์ขนาดใหญ่								
- สินเชื่อเพื่อสินค้าโภคภัณฑ์								
- สินเชื่อเพื่อพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่ก่อรายได้								
3.4 ลูกหนี้ที่รับเข้ามา								
4. ลูกหนี้รายย่อย								
4.1 สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย								
4.2 วงเงินสินเชื่อหมุนเวียนเพื่อรายย่อย								
4.3 สินเชื่อรายย่อยอื่น								
4.4 ลูกหนี้ที่รับเข้ามา								
5. ฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน								
5.1 วิธี Market-based								
5.1.1 Simple risk weight								
5.1.2 Internal models method								
5.2 วิธี PD/LGD								
รวม								

* ตอบเฉพาะกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีสถาบันการเงินจดทะเบียนในต่างประเทศเป็นบริษัทแม่อีกทอดหนึ่ง

คำถาม – คำตอบแบบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
ลงวันที่ 27 เมษายน 2560

ลำดับ	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
การจัดทำงบการเงินรวมตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน		
1.	ในกรณีที่สถาบันการเงินถือหุ้นในบริษัท A ร้อยละ 45 และบริษัท A ถือหุ้นในบริษัท B ร้อยละ 100 ซึ่งทั้งบริษัท A และบริษัท B อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน สถาบันการเงินต้องนำบริษัท B มาจัดทำงบการเงินรวมตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินหรือไม่	สถาบันการเงินไม่ต้องนำบริษัท B มาจัดทำงบการเงินรวม เนื่องจากสถาบันการเงินไม่ได้นำบริษัท A มาจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่ทอดแรก ดังนั้น สถาบันการเงินจึงไม่ต้องนำบริษัท B ที่ลงทุนโดยบริษัท A มาจัดทำงบการเงินรวม อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินต้องนำเงินลงทุนในบริษัท A มาคำนวณเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน		
2.	สถาบันการเงินลงทุนในบริษัทนอกกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ต้องนำมาคำนวณเงินกองทุนร้อยละ 23 (ลงทุนทางตรงร้อยละ 8 และลงทุนทางอ้อมโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ร้อยละ 15) แต่บันทึกบัญชีในงบการเงินรวมเป็นเงินลงทุนทั่วไปด้วยวิธีราคาทุน (Cost) เนื่องจากหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่จะไม่แสดงอยู่ในงบการเงิน สถาบันการเงินต้องหักเงินลงทุนดังกล่าวด้วยวิธีราคาทุน (Cost) หรือวิธีส่วนได้เสีย (Equity)	สถาบันการเงินต้องนำเงินลงทุนร้อยละ 23 มาคำนวณเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้จำนวนเงินลงทุนตามวิธีเดียวกับที่บันทึกบัญชีในงบการเงินรวม ซึ่งในกรณีนี้ เงินลงทุนร้อยละ 8 แสดงด้วยวิธีราคาทุน (Cost) ในงบการเงินรวม
3.	ในกรณีที่บริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินถือหุ้นในบริษัทประกันร้อยละ 80 และสถาบันการเงินที่เป็นบริษัทลูกในกลุ่มธุรกิจทางการเงินถือหุ้นอีกร้อยละ 20 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทประกันนั้น ให้นำเงินลงทุนในบริษัทประกันไปหักออกจากเงินกองทุนกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation อย่างไร	(1) เงินกองทุนกลุ่ม Solo Consolidation – ให้นำเงินลงทุนร้อยละ 20 มาคำนวณเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (2) เงินกองทุนกลุ่ม Full Consolidation – ให้นำเงินลงทุนร้อยละ 100 มาคำนวณเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
4.	ในกรณีบริษัทแม่ลงทุนในบริษัทประกันที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินร้อยละ 40 และบริษัทประกันดังกล่าวลงทุนในบริษัทประกันที่อยู่นอกกลุ่มธุรกิจทางการเงิน	ในการคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ให้นำเงินลงทุนของบริษัทแม่ที่ลงทุนในบริษัทประกันที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินร้อยละ 40 และที่ลงทุนในบริษัทประกันที่อยู่นอกกลุ่มธุรกิจ

ลำดับ	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
	ร้อยละ 9 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทประกันนั้น และบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินลงทุนในบริษัทประกันที่อยู่นอกกลุ่มธุรกิจทางการเงินดังกล่าวอีกร้อยละ 8 รวมเป็นร้อยละ 17 จะต้องนำเงินลงทุนในบริษัทประกันที่อยู่นอกกลุ่มธุรกิจทางการเงิน มาคำนวณเงินกองทุนด้วยจำนวนเท่าใด	ทางการเงินร้อยละ 17 (ทั้งทางตรงและทางอ้อม) มารวมคำนวณเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
5.	ในกรณีที่บริษัทลูกในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (ซึ่งไม่ใช่บริษัทหลักทรัพย์) ซื้อตราสารหนี้ที่นับเป็นเงินกองทุนของบริษัทแม่ ในการคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินจะต้องนำเงินลงทุนที่บริษัทลูกไปซื้อตราสารหนี้ดังกล่าวมาหักออกจากเงินกองทุนหรือไม่	การพิจารณาว่าจะต้องนำเงินลงทุนที่บริษัทลูกไปซื้อตราสารหนี้ดังกล่าวมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินหรือไม่นั้น ให้แยกพิจารณาเป็น 2 กรณี (1) กรณีบริษัทลูก ถูกนำมาจัดทำงบการเงินรวมกับบริษัทแม่ การซื้อขายตราสารหนี้จะถูกตัดรายการระหว่างกัน จึงไม่ต้องนำเงินลงทุนดังกล่าวมาหักออกจากเงินกองทุน (2) กรณีบริษัทลูก ไม่ได้ถูกนำมาจัดทำงบการเงินรวมกับบริษัทแม่ จะต้องนำเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่บริษัทแม่นับเป็นเงินกองทุนมาหักออกจากเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าแหล่งเงินที่นำมาลงทุนนั้น ไม่ได้มาจากบริษัทแม่
6.	ในการจัดทำรายงานงวดสิ้นเดือน มิ.ย. หากสถาบันการเงินซึ่งเป็นบริษัทแม่ได้มอบหมายให้คณะกรรมการของสถาบันการเงินจัดสรรกำไรงวดครึ่งปีจากงบการเงินเฉพาะของสถาบันการเงินเพื่อจ่ายเงินปันผล โดยไม่ได้มีการพิจารณากำไรจากงบการเงินรวม สถาบันการเงินจะสามารถนำกำไรของบริษัทลูกนับเข้าเป็นเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้หรือไม่	หากไม่ได้มีการนำงบการเงินรวมเข้าพิจารณาในคณะกรรมการของสถาบันการเงิน สถาบันการเงินไม่สามารถนำกำไรของบริษัทลูกนับรวมเข้าเป็นเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้
7.	ในการคำนวณเงินกองทุนกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation จะต้องนำ General provision ที่นับเป็น Tier 2 มาปรับทุกเดือนหรือ 6 เดือน	การคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงินให้นับ General provision เป็น Tier 2 ได้ตามงวดระยะเวลาที่กำหนดในประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ทั้งนี้ หากเป็น General provision

ลำดับ	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
		ของบริษัทนอกกลุ่ม Solo Consolidation ที่ไม่ได้กันเงินสำรองตามเกณฑ์ ธปท. ต้องขออนุญาตเป็นรายกรณี
การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน		
8.	ในขณะที่ส่งแบบประเมิน Credit Risk Mitigation (CRM) ให้ ธปท. บริษัทลูกบางแห่งยังไม่มี CRM จึงไม่ได้ประเมินบริษัทลูกนั้น หากต่อมาบริษัทลูกนั้นมี CRM ต้องส่งแบบประเมินให้ ธปท. ใหม่หรือไม่	บริษัทแม่ ต้องจัดทำแบบประเมินบริษัทลูกนั้นและเก็บไว้เพื่อการตรวจสอบของ ธปท.
9.	สำหรับลูกหนี้ credit balance ของบริษัทหลักทรัพย์ (บล.) ในกรณีหลักประกันที่เป็นหุ้นที่มีความสัมพันธ์กับลูกหนี้ จะยกเว้นให้สามารถนำมาเป็น Credit Risk Mitigation (CRM) ได้เช่นเดียวกับกรณีหลักประกันที่เป็นหุ้นของบริษัทในกลุ่มหรือไม่	ไม่ยกเว้น เนื่องจากหุ้นที่มีความสัมพันธ์กับลูกหนี้มีความเสี่ยงในทิศทางเดียวกันกับฐานะของลูกหนี้ เช่น กรณีลูกหนี้ default ราคาหุ้นอาจตกต่ำลงอย่างรวดเร็ว
10.	ขอทราบแนวทางการจัดประเภท “ลูกหนี้รายย่อย” และ “ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน” ในกรณีบุคคลธรรมดา คณะบุคคล ธุรกิจขนาดเล็ก และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (ลูกหนี้ margin หรือลูกหนี้ credit balance) กับ บล.	ในการจัดประเภทลูกหนี้ ให้พิจารณาดังนี้ (1) ในกรณีที่ลูกหนี้ มีสินเชื่อกับสถาบันการเงิน และ/หรือ บริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจทางการเงินด้วย ให้พิจารณาดังนี้ (1.1) กรณีที่ลูกหนี้เป็นคณะบุคคล ธุรกิจขนาดเล็ก หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ : การจะจัดลูกหนี้ credit balance กับ บล. เป็น “ลูกหนี้รายย่อย” หรือ “ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน” นั้น ให้อิงตามการจัดประเภทลูกหนี้ของสถาบันการเงิน และ/หรือ บริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (1.2) กรณีที่ลูกหนี้เป็นบุคคลธรรมดา : ให้จัดเป็น “ลูกหนี้รายย่อย” โดยไม่ต้องพิจารณาการจัดประเภทลูกหนี้ของสถาบันการเงิน และ/หรือ บริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (2) ในกรณีที่ลูกหนี้ มีเฉพาะ credit balance กับ บล. เท่านั้น ให้พิจารณาดังนี้ (2.1) กรณีที่ลูกหนี้เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือธุรกิจขนาดเล็ก : ให้จัดเป็น

ลำดับ	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
		“ลูกหนี้รายย่อย” (2.2) กรณีที่ลูกหนี้เป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ : หากเข้านิยาม “ธุรกิจขนาดเล็ก” ให้จัดเป็น “ลูกหนี้รายย่อย” หากไม่เข้านิยาม ให้จัดเป็น “ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน”
11.	ลูกหนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดเป็นลูกหนี้ประเภทใด	ลูกหนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดเป็นลูกหนี้ PSEs และใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนลูกหนี้สถาบันการเงิน
12.	ลูกหนี้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) และลูกหนี้บริษัทสำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด (TCH) ซึ่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือหุ้นร้อยละ 100 จัดเป็นลูกหนี้ประเภทใด	ลูกหนี้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) และลูกหนี้บริษัทสำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด (TCH) ซึ่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือหุ้นร้อยละ 100 จัดเป็นลูกหนี้ธุรกิจเอกชน
13.	บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจสีซึ่ง รับบริหารหนี้ (เรียกเก็บหนี้) ให้ SPV ที่บริษัทตนเองจัดตั้ง รายได้จากการรับบริหารหนี้ ถือเป็นรายได้ที่ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการหรือไม่	รายได้จากการรับบริหารหนี้ดังกล่าวถือเป็นรายได้จากการดำเนินงานของบริษัทสีซึ่ง ดังนั้น ต้องนำมาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการด้วย
14.	ในกรณีที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจสีซึ่ง มีกำไรจากการขายรถที่ยึดจากลูกหนี้ กำไรดังกล่าวต้องนำมารวมคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการหรือไม่	รายได้จากการจำหน่ายรถที่ยึดจากลูกหนี้ ถือเป็นรายได้ที่ไม่ได้มาจากการดำเนินงานตามปกติของบริษัทที่ประกอบธุรกิจสีซึ่ง ดังนั้น จึงไม่ต้องนำมาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ
15.	เมื่อประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องยื่นขออนุญาตใช้วิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตต่อ ธปท. ใหม่หรือไม่	กลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่ต้องยื่นขออนุญาตใช้วิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตใหม่ ไม่ว่ากลุ่มธุรกิจทางการเงินนั้นจะใช้วิธีการคำนวณที่เหมือนหรือแตกต่างกับที่สถาบันการเงินในระดับ Solo basis ก่อนที่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ แต่กลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. ใหม่ หากมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณภายหลังประกาศมีผลบังคับใช้